

KONYA
7 HAZİRAN 2020

SELÇUK 2. ULUSLARARASI UYGULAMALI BİLİMLER KONGRESİ

KONGRE TAKVİMİ

Özetlerin gönderileceği son tarih: 3 Haziran 2020
Tam metinlerin gönderileceği son tarih: 7 Haziran 2020
Kongre kitabı yayın tarihi: 10 Haziran 2020

Ayrıntılı Bilgi İçin: www.selcukkongresi.org

UYGULAMALI BİLİMLER KONGRESİ ÖZET KİTABI

EDITÖR:

MEHDI MESKINI HEYDARLOU

UYGULAMALI BİLİMLER KONGRESİ ÖZET KİTABI

SELÇUK ZİRVEİ
2. ULUSLARARASI UYGULAMALI BİLİMLER KONGRESİ
07 HAZİRAN 2020
KONYA

EDİTÖR:

MEHDI MESKINI HEYDARLOV

UBAK YAYINEVİ®

(TC. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI YAYINEVİ RUHSAT NUMARASI : 2018/42945)
TÜRKİYE

salcukkongresi@gmail.com

www.ubak.org.tr

[https:// www.selcukkongresi.org](https://www.selcukkongresi.org)

Bu kitabın tüm hakları UBAK Yayınevi'ne aittir.
Yazarlar etik ve hukuki olarak eserlerinden sorumludurlar.
UBAK Publications – 2020 ©

Yayın Tarihi : 11 .06.2020

ISBN: 978-605-06766-8-6

KONGRE KÜNYESİ

KONGRE ADI

SELÇUK ZİRVESİ
2. ULUSLARARASI UYGULAMALI BİLİMLER KONGRESİ

TARİHİ VE YERİ

07 HAZİRAN 2020
KONYA

DÜZENLEYEN KURUMU

UBAK Uluslararası Bilimler Akademisi
Derneği

KONGRE DÜZENLEME KURULU

Kongre Başkanı: Doç. Dr. Dinara Fardeeva
Düzenleme Kurulu Başkan : Dr. Gültekin Gürçay
Düzenleme Kurulu Üyesi: Dr. Nadire Kantarcıoğlu
Düzenleme Kurulu Üyesi: Dr. Leman Kuzu
Düzenleme Kurulu Üyesi: Use Dergisi Editörlüğü
Düzenleme Kurulu Üyesi: Euroasia Dergisi Editörlüğü
Düzenleme Kurulu Üyesi: Use Dergisi Editörlüğü
Düzenleme Kurulu Üyesi: Ubak Uluslararası Bilimler Akademisi Yayınevi Editörlüğü
Genel Koordinatör: Amaneh Manafidizaji

YABANCI KONUŞMACILAR

Турсунжон Каримова - Tacikistan
Yanioglo Mariya - Moldova Respublikası
Cavadxan Qasimov – Azərbaycan
Minara Guliyeva Hüseyin- Azərbaycan
Muhammed Zia-Ur Rehman – Pakistan
Ahmet Yusuf - Suriye
Aldo Antonio – İtalya

KONGRE DİLLERİ

TÜRKÇE (Tüm Lehçeleri) - İNGİLİZCE - RUSÇA - FARŞÇA - ÇİNCE - ARAPÇA

BİLİM VE DANIŞMA KURULU

Dr. Gulmira ABDİRASULOVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Ahmad Sharif FAKHEER

Ürdün Devlet Üniversitesi

Prof. Dr. Yunir ABDRAHIMOV

Ufa State Petroleum Technological
University

Doç. Dr. Abbas GHAFARI

Tebriz Üniversitesi

Dr. Lale Sariye AKAN

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Prof. Dr. Ariz Avaz GOZALOV

Moskova Devlet Üniversitesi

Prof. Dr. Burcu Semin AKEL

Kültür Üniversitesi

Dr. Ahmet GÜMÜŞ

İstanbul Aydın Üniversitesi

Dr. Maha Hamdan ALANAZI

Riyad Kral Abdülaziz Teknoloji Enstitüsü

Prof. Dr. Gulzar İBRAGİMOVA

Bakü Avrasya Üniversitesi

Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Doç. Dr. Dilorom HAMROEVA

Özbekistan Bilimler Akademisi

Doç. Dr. Nurhan AYDIN

Kafkas Üniversitesi

Dr. Cihandar HASANHANOĞLU

Başkent Üniversitesi

Dr. Mehmet Fırat BARAN

Mardin Artuklu Üniversitesi

Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA

K.Zhubanov Aktobe Devlet Bölge
Üniversitesi

Dr. Amina Salihi BAYERO

Yusuf Maitama Sule Üniversitesi

Dr. Keles Nurmaşılı JAYLIBAY

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Karligash BAYTANASOVA

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Mamatkuli Jurayev

Özbekistan Bilim Akademisi

Dr. Baurcan BOTAKARAEV

Hoca Ahmet Yesevi Üniversitesi

Dr. Kalemkas KALIBAEVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Bouaraour Kamel

Ghardaia Üniversitesi

Doç. Dr. Tüba KARAHİSAR

Doç Dr. Mehmet KAYA

Dicle Üniversitesi

Prof Dr. Bülent KURTIŞOĞLU

Ardahan Üniversitesi

Doç Dr. Elif AKPINAR KÜLEKÇİ

Atatürk Üniversitesi

Sonali MALHOTRA

Delhi Balbahtri Academy

Dr. Alia R. MASALİMOVA

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Prof. Muntazir MEHDI

Pakistan Language Academy

Dr. Amanbay MOLDİBAEV

Taraz Devlet Pedagoji Üniversitesi

Doç. Dr. Yaprak I. OZDEMİR

Karadeniz Teknik Üniversitesi

Dr. Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ

Munzur Üniversitesi

Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA

Orleu Milli Kalkınma Enstitüsü

Doç. Dr. Işık SEZEN

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Sibel SİLİCİ

Erciyes Üniversitesi

Dr. Gulşat ŞUGAYEVA

Dosmukhamedov Atyrau Devlet

Üniversitesi

Doç. Dr. Yeliz KINDAP TEPE

Cumhuriyet Üniversitesi

Dr. K.A. TLEUBERGENOVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA

Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Doç. Dr. Yıldırım İsmail TOSUN

Şırnak Üniversitesi

Dr. Botagul TURGUNBAEVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Dinarakhan TURSUNALİEVA

Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Prof. Dr. Akbar VALADBİGİ

Urumiye Üniversitesi

Dr. Yang ZİTONG

Wuhan Üniversitesi

Doç. Dr. Mine GÖZÜBÜYÜK TAMER

Karadeniz Teknik Üniversitesi

SELCUK ZİRVESİ
2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
2. ULUSLARARASI UYGULAMALI BİLİMLER KONGRESİ
07 HAZİRAN 2020
KONYA
KONGRE PROGRAMI

KONYA

UBAK

KONYA

NOT:

- **Sunum Süresi Her Bildiri İçin 10 Dakikadır.**
- Sunumlar skype üzerinden ve power point ile anlatılacaktır. Her oturum için grup oluşturulacaktır. Sunum yapan katılımcı ekranın diğer katılımcılar ile paylaşacaktır.
- (skype ile aradığımızda aşağıda sağ köşede iki tane üstüste kareden ekranı paylaşan yapılacaktır.)

SELÇUK ZİRVESİ	
2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ	
2. ULUSLARARASI UYGULAMALI BİLİMLER KONGRESİ	
07 HAZİRAN 2020	
KONYA	
07 HAZİRAN 2020	
UBAK 1- OTURUM 1 10:00 - 11:30 11:45- 13:00	UBAK 1 – OTURUM 2 14:00 – 15:30 15:45- 17:30
OTURUM BAŞKANI: DR. GÜLTEKİN GÜRÇAY	OTURUM BAŞKANI: MELEK AKDOĞAN GEDİK
DR. ÖĞR. ÜYESİ, İMREN PEKER DR. ÖĞR. ÜYESİ, ERKAN KILIÇER	PROF. DR. İSMAİL BAKAN BAŞAK ŞITAK
Vergi Hukukunda Yer Alan Tecil Düzenlemesinin Vergi Uyumu Kapsamında Değerlendirilmesi	Kadın Girişimciliğin Dinamikleri Üzerine Bir Alan Araştırması
ARŞ. GÖR. MUSTAFA ÜNAL	PROF. DR. SALİH YEŞİL VAHİT KIZILTOPRAK BAŞAK ŞITAK
Kıta Sahaneliği Ve Münhasır Ekonomik Bölge Sınırlandırılması	Bilgi Paylaşımının Öncülleri Üzerine Bir Alan Araştırması
ARŞ. GÖR. MUSTAFA ÜNAL	DR. ÖĞR. ÜYESİ ÜLKER ERDOĞAN ARACI
Doğu Akdeniz’de Münhasır Ekonomik Bölge Ve Kıta Sahaneliğine İlişkin Yunanistan’ın Tezleri	Algılanan Müşteri Odaklılık Düzeyinin Müşteri Katılımına Etkisi
DR. ÖĞR. ÜYESİ SEBİLE BAŞOK DİŞ	ÖĞR. GÖR. DR. ONUR KÖKTÜRK ÖĞR. GÖR. DR. NUR ÇAĞLAR ÇETİNKAYA
Sokrates’in Felsefesini Ortaya Koyarken Kullandığı Yöntem Üzerine Bir İnceleme	Kredi Kartı Sahipliğinde Tüketicilerin Tercihlerini Etkileyen Faktörler
DR. ÖĞR. ÜYESİ SEBİLE BAŞOK DİŞ	ULUKAN BÜYÜKARIKAN CENGİZ ERYILMAZ
Stoa Felsefesinde Hazza Bakış	İşletmelerde İç Kontrol Sistemlerinin Yeri Ve Önemi

DR. ÖĞR. ÜYESİ DAVUT KARAMAN ÖZGE AYKIN Covid-19 Salgın Sürecinde Kargo Hizmetlerinde Görülen Müşteri Şikayetlerinin İçerik Analizi	HARUN KAPTANER Türkiye Nasıl Kurtulur'dan Bölgesel Kalkınma Ajanslarına
ÖĞR. GÖR. DR. NUR ÇAĞLAR ÇETİNKAYA İndirim Marketlerin Hizmet Kalitelerine İlişkin Müşteri Şikayetleri: Bir İçerik Analizi	HARUN KAPTANER İnsani Kalkınma Açısından Kırsal Kalkınma Uygulaması: Dorutay Köykent Projesi
DR. SÜLEYMAN YURTKURAN Türkiye'de Ekolojik Ayak İzinde Meydana Gelen Şoklar Geçici Mi Kalıcı Mı?	MELEK AKDOĞAN GEDİK Küresel Kamusal Mallar: Sağlık Ve Salgın Hastalıklar Örneği
Erdoğan AKMAN Niyazi AYHAN Post Sovyet Dönemde Kırgızistan'da Reklamcılık: Reklamda Ünlü Kullanımı Üzerine Değerlendirmeler	EMEK ASLI CİNEL Koronavirüs Salgınının Dünya Ekonomisi Üzerindeki Etkileri
ТУРСУНЖОН КАРИМОВА РАВШАН УСАНОВ Алишер Навоий Ижодидаги Улуғвор Дўстликнинг Яқин Қўшни Давлатлар Матбуотида Инъикос Этиши	DR. ÖĞR. ÜYESİ S. ÇAĞRI ESENER ARŞ. GÖR. YAPRAK KARADAĞ Kamu Maliyesi Gözünden Gelişmekte Olan Ülkelerde Kamu Sağlık Harcamalarının Belirleyicileri Üzerine Ampirik Bir Analiz
	CAVADXAN QASIMOV Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadiyyatı Koronavirus Pandemiya Dövründə
UBAK 2 - OTURUM 1 10:00 - 11:30 11:45- 13:00	UBAK 2 – OTURUM 2 14:00 – 15:30 15:45- 17:30
OTURUM BAŞKANI: PROF. DR. ERGÜN KOCA	OTURUM BAŞKANI: DR. LEMAN KUZU
PROF. DR. ERGÜN KOCA ÖĞR. GÖR. TOLGA SOLAK Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Görsel Göstergeler Yoluyla Kültür Aktarımı Dede Korkut Ve Anadolu Hikayeleri Örneği	ARŞ.GÖR.NİHAN ÇELİK Kamusal Alanda Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği: “Nedir Ne Değildir” Programı Üzerine Bir Araştırma
PROF. DR. ERGÜN KOCA PROF. DR. AYŞEN KOCA Kıprıs Türk Ağzlarında Örtmeceler (Güzel Adlandırma Örnekleri)	DR. ÖĞR. ÜYESİ FIRAT SAYICI Joseph Campbell' In Kahramanın Sonsuz Yolculuğu Modelinin Yol Filmlerine Uygulanması: Abbas Kiarostami'nin “Arkadaşımın Evi Nerede?” Filmi Örneği

MASTER STUDENT AHMET YUSUF ASSOC. PROF. DR. FİLİZ YALÇIN TILFARLIOĞLU The Place of CDIO as an ELT Innovative Approach	DR. HAKAN ARIKAN Resim Sanatında Metinlerarasılık
EVREN OSMAN YALÇIN PROF. DR. PAŞA YALÇIN PROF. DR. SEMA ALTUN YALÇIN Sosyoekonomik Bakımdan Dezavantajlı Öğrencilerin Bilişsel Esneklik Ve Okula Bağlanma Durumları İle Fen Ve Matematik Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	DR. HAKAN ARIKAN Sanat Ve Doğa Ekseninde Ekolojik Sanat
F. PERVİN BİLİR SEYHAN BİLİR GÜLER Meslek Standartlarının Kuramsal Alt Yapısı, Temel Kavramlar Ve Yapılar	DOÇ. DR. MEHMET KINIK Müzik Eğitiminde Nitelik Ve Özveri
NURŞEN ŞAHİN F. PERVİN BİLİR ZEYNEP FİLİZ DİNÇ ÖZGE AYDIN Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Bilgisayar Oyunlarına Yönelik Motivasyonları	AKTOLKİN ABUBAKİROVA AZİZA SYZDYKOVA Directions And Features Of Application Of Blockchain Technology In Tourism
DR. ÖĞR. ÜYESİ DEFNE ERDEM METE Coping Strategies Employed By Turkish Students During Study Abroad	ESRA NUR OCAK MURAT DOĞAN Evaluation Of Meat Doner Which Was Stored At 4°C And Frozen Baked Meat Doner Stored At -18°C In Terms Of Sensory Quality Properties
DR. ÖĞR. ÜYESİ SİDDİK BAKIR İki Dillilere Türkçe Öğretiminde Kurmaca Metin Türü Olan Masalların Kültürel Etkileşim Bağlamında Değerlendirilmesi	DR.ÖĞRT.ÜYESİ DAVUT DAĞABAKAN Juli Zeh'in "Kartallar Ve Melekler" Adlı Romanında Avrupa Ve Avrupa Birliği Göndermeleri
DR. ÖĞR. ÜYESİ SİDDİK BAKIR Türkçe Öğretmeni Adaylarının Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	DR. ZAFER AÇAR Kürt Halk Edebiyatında Metelok Ve Süphan Dağı Yöresinden Bazı Metelok Örnekleri
GÖKHAN IZGAR Toplumsal Değerlerin Kazanımında Bir Araç: Sosyal Etkinlik Dersi	ÖĞR. GÖR. DR. ALİYE YILMAZ İznik Müzesi'nde Yer Alan II. Mahmud Dönemi Sikkeleri Üzerine Bir Değerlendirme

LEVENT GÖRÜN Türkiye Futbol Federasyonu Profesyonel Liglerinde Yer Alan Takımların Profesyonel Disiplin Kurulundan Aldıkları Cezaların İncelenmesi (2018-2019 Sezonu Örneği)	DOÇ. DR. İNCİNUR ATİK GÜRBÜZ Osmanlı Edebî Metinlerinde Meslekler 3: Demirciler
MUHYETTİN POLAT Kur'ân Ayetleri Işığında Şeytanın Sıfatları	DOÇ. DR. İNCİNUR ATİK GÜRBÜZ Osmanlı Kültür Ve Edebiyatında Habbâz/Ekmekçi Esnafına Dair
Yanioglu Mariya Диалог Культур Как Средство Формирования И Развития Компетенции Межкультурной Коммуникации	Aldo ANTONIO Un Sistema Di Sicurezza Dei Dat
	MİNARA GULİYEVA HÜSEYİN DR. ÖĞR. ÜYESİ CEMAL MEYDAN Horasan'dan Anadolu'ya Oğuz Türklerinde Hil'at Geleneği
UBAK 3- OTURUM 1 10:00 - 11:30 11:45- 13:00	UBAK 3 – OTURUM 2 14:00 – 15:30 15:45- 17:30
OTURUM BAŞKANI: MEHDİ MESKİNİ HEYDARLOU	OTURUM BAŞKANI: DOÇ.DR.AYŞE FEYDA NURSAL
HALİL İBRAHİM TUNA GÜLER BALCI ALPARSLAN Romatooid Artrit Tanılı Geriatrik Bireylere Örem Modeline Göre Verilen Hemşirelik Bakımının El Semptomları Ve Yaşam Aktivitelerine Etkisi	AHMET YARDIM Baş Ağrısı Olan Hastaların Beyin Cerrahisi Polikliniğini Tercih Etme Nedenleri
ÖĞR. GÖR. DR. ÇİĞDEM KARACA DR. ÖĞR.ÜYESİ NURAY BOSTANCIERİ Gestasyonel Ve Prestasyonel Diyabette Wharton Jölesi IL1-α İmmünreaktivitelerinin Değerlendirilmesi	DR. ÖĞRETİM ÜYESİ ESRA DIŞÇI Endoskopik Retrograt Kolanjiopankreatografi (Erkp) Deneyimlerimiz
ASST. PROF. TUĞRA AKKUŞ GRADUATE STUDENT TARIK BERKE TEKİN A Rare Example Of Infectious Infertility In Mares	OP. DR. MUSTAFA YENİ Peptik Ülser Perforasyonu Serbest Havamıdır?
OP.DR. RIFAT PEKSÖZ Türkiyenin Doğusunda II. Basamak Bir Devlet Hastanesinin Geriatrik Hastalardaki Akut Apendisit Deneyimi	DR.ÖĞR.ÜYESİ SEYHAN DİKCİ Arka Segment Göz İçi Yabancı Cisim Saptanan Olgularda Pars Plana Vitrektomi
Opr. Dr. Ufuk MEMİŞ	DR.ÖĞR.ÜYESİ SEYHAN DİKCİ

Batın Ön Duvar Endometriozis: Olgu Sunumu Ve Literatürün Gözden Geçirilmesi	Vitreus İçine Disloke Göz İçi Lensi Olan Olgularda Pars Plana Vitrektomi
UZ. DR. KERİM YEŞİLDAĞ 65 Yaş Ve Üzeri Yoğun Bakım Ünitesine Yatırılan Pulmoner Emboli Hastalarının Değerlendirilmesi	HALİL İBRAHİM TUNA PINAR TUNÇ TUNA BİRSEL MOLU ALEV YILDIRIM KESKİN Hemşirelik Öğrencilerinin Akciğer Seslerini Öğrenebilme Ve Seslere Uygun Girişimleri Belirleyebilmede Simülasyon İle Video Eğitiminin Karşılaştırılması
UZ. DR. HAMİT ÇELİK Yeni Tanı Almış İdiopatik Parkinson Hastalarında Üriner Sistem Fonksiyonlarının Değerlendirilmesi	MURAT ÖZOCAK Tıbbi Açıdan Kullanılan Sarımsağın (Allium Sativum) Depolama Süresince Kalite Kayıplarının Önlenebilirliğinin Sağlanması
Гюнель МАЛИК ГЫЗЫ ГАСЫМОВА ФАКТОРЫ РИСКА РАЗВИТИЯ ЛЯМБЛИОЗА У БЕРЕМЕННЫХ	MURAT ÖZOCAK Tıbbi Ve Aromatik Bitkilerden Elde Edilen Bitkisel Drogların Depolama Koşullarının Kalite Özelliklerine Etkilerinin Belirlenmesi
DR. ÖĞRETİM ÜYESİ UĞUR DEVECİ Çölyak Hastalığı Tanısı Alan Çocuklarda Helicobacter Pylori Enfeksiyonu Sıklığı	DOÇ.DR.AYŞE FEYDA NURSAL DOÇ.DR.SERBULENT YİĞİT DOÇ.DR.AKIN TEKCAN DOÇ.DR.ASKER ZEKİ OZSOY Is There Any Association Between Osteoporosis And eNOS Gene VNTR Variant ?
HAKAN KAYA A Rare Case of Pericarditis caused by COVID-19 without Pneumonia	DOÇ.DR.AYŞE FEYDA NURSAL DOÇ.DR.PINAR ÇETİNAY AYDIN PROF.DR.MUSTAFA PEHLİVAN DR.ÜLGEN SEVER PROF.DR.SACİDE PEHLİVAN UCP2 and CFH gene variants with genetic susceptibility to schizophrenia in Turkish population
SİBEL KIZILDAĞ Türkiye'den İlk Dna Barkod Kayıtları İle Pyrgus (Hesperidae, Lepidoptera) Türlerinin Filogenisi	NURTEN BAHTİYAR Radisyona Bağlı Bystander Etki
ONUR ARGAN Bilateral Phantom Tumour İn Patient With Acute Heart Failure: A Rare Type Of Localisation	NURTEN BAHTİYAR BİRSEN AYDEMİR Hiperhidrozis Tedavisinde Doğru Akımın Kullanımı

NERMİN DEMİRKOL Porselen Laminate Veneer Restorasyonlar Planlama Ve Preparasyon Teknikleri	RAHMAN KHDİR İBRAHİM BÜLENT HALLAÇ Determination of Prevalence and Incidence Of Salmonella spp. In Some Foods In Iraq/Sulaymaniyah/ Qaladze
DR. ERCAN KURT DOÇ. DR. FATİH ÇELENK Çocuklarda Kronik Otitis Media İçin Sosyodemografik, Sosyoekonomik Ve Klinik Risk Faktörleri	OSMAN SERHAT TOKGÖZ MUSTAFA ALTAŞ FİGEN GÜNEY The Effect Of Thyroid Hormones On Stroke Short-Term Mortality
	AHMET ÖZCAN KIZILKAYA HİLAL ECESÖY Ultrasonographic Assessment Of Quadriceps And Patellar Tendon Thicknesses In Patients With Patellofemoral Pain Syndrome
UBAK 4 - OTURUM 1 10:00 - 11:30 11:45- 13:00	UBAK 4- OTURUM 2 14:00 - 15:30 15:45- 17:30
OTURUM BAŞKANI: DR. NADİRE KANTARCIOĞLU	OTURUM BAŞKANI: RAZİYE KOÇAK
REMZİYE CAN MURAT OLGUN Genleştirilmiş Kil Agregası İle Üretilen Betonların Geçirimsizlik Ve Basınc Dayanımlarının Araştırılması	TANER ŞAR Zeytin Karasuyundan İzole Edilen Mikroorganizmaların Süt Pıhtılaştırma Özelliklerinin Araştırılması
İSMAİL ATA MERTKAN PROF. DR. VOLKAN KOVAN DR. ÖĞRETİM ÜYESİ TUĞÇE TEZEL Daha Kolay Montaj İçin Makine Tasarım İlkelerine Genel Bakış	EKREM DARENDELİOĞLU Evaluation Of Scavenging Activity Of Bee Product Assessed By Free Radical Assays In Vitro
DOÇ. DR. UFUK AYDIN Kuzey Ve Doğu Anadolu Fay Zonları İçin Deprem Derinliği Ve Sismisite Çalışması	RAZİYE KOÇAK NUH BOYRAZ The Use Of Some <i>Trichoderma Brevicompactum</i> Isolates On The Control Of <i>Sclerotinia Sclerotiorum</i> (Lib) De Bary In Sunflower
HÜSEYİN BAYRAKTAR SEDA AKBALIK Eğitim Binalarında Yapısal Olmayan Elemanların Deprem Etkisi Altındaki Riskleri: Bolu İli Örneği	
ARŞ. GÖR. KÜBRA YILMAZ	GÖKHAN AKÇAKAVAK

<p>DOÇ. DR. ALİ RIZA MOTORCU</p> <p>İtfaiye ve AFAD Çalışanlarının Güvenlik Kültürü: İş Güvenliği Farkındalık Ve Yetkinlikleri ile İş Güvenliği Faaliyetlerine Katılımlarının Demografik Faktörlere Göre Değerlendirilmesi</p>		<p>ERDİNC GUNER FARUK AKARSLAN ZEYNEP CELİK</p> <p>Case Of Fibrosarcoma In A Hybrid Cat</p>
<p>FERHAT KILINÇ YASEMİN GÖKSEL</p> <p>Yatay Tip Toprak Kaynaklı Isı Pompasının Soğutma Performansının Sivas İli İçin Deneysel İncelenmesi</p>		<p>MAHMOOD SHAKİR MAHMOOD PROF. DR. CEMALETTİN SARIÇOBAN</p> <p>SUMAK (Rhus Coriaria) Ve ET ÜRÜNLERİNDE FONKSİYONEL KULLANIMI</p>
<p>SEDAT TAYYAR DOÇ. DR. ALİ RIZA MOTORCU</p> <p>Otomotiv Yetkili Ve Özel Servislerde Çalışan Teknik Personellerin İş Güvenliği Farkındalığı Ve Yetkinliği, Kadercilik, İş Güvenliği Eğitimi Açısından İş Güvenliği Kültürlerinin Değerlendirilmesi</p>		<p>MAHMOOD SHAKİR MAHMOOD PROF. DR. CEMALETTİN SARIÇOBAN</p> <p>Et Ambalajında Gelişmeler</p>
<p>DOÇ. DR. ALİ RIZA MOTORCU SEDAT TAYYAR (YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİSİ)</p> <p>İş Güvenliği Denetimlerinin Çalışan Teknik Personellerin İş Güvenliği Kültürlerine Etkilerinin İncelenmesi: Oto Servisleri Üzerine Bir Araştırma</p>		
<p>ASİSTANT PROF. DR. İBRAHİM AKTAŞ</p> <p>On Some Monotonic Properties And Logarithmic Concavity Of Generalized k-Bessel Function</p>		
<p>DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZGE ÖZTEKİN</p> <p>On The Second Centralizer of IA Automorphisms in Free Nilpotent Lie Algebras</p>		

İÇİNDEKİLER	
KONGRE KÜNYESİ	
BİLİM VE DANIŞMA KURULU	
KONGRE PROGRAMI	
İÇİNDEKİLER	
SÖZLÜ SUNULMUŞ BİLDİRİ ÖZET METİNLERİ	
Halil İbrahim TUNA & Güler BALCI ALPARSLAN	
<i>ROMATOİD ARTRİT TANILI GERİATRİK BİREYLERE OREM MODELİNE GÖRE VERİLEN HEMŞİRELİK BAKIMININ EL SEMPTOMLARI VE YAŞAM AKTİVİTELERİNE ETKİSİ</i>	1
Çiğdem KARACA & Nuray BOSTANCIERİ	
<i>GESTASYONEL VE PRESTASYONEL DIYABETTE WHARTON JÖLESİ IL1-α İMMÜNREAKTİVELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	3
Tuğra Akkuş & Tarık Berke Tekin	
<i>KISRAKLARDA YAYGIN OLMAYAN ENFEKSİYÖZ İNFERTİLİTE TÜRÜNE BİR ÖRNEK</i>	5
Rıfat Peksöz	
<i>TÜRKİYE'NİN DOĞUSUNDA II. BASAMAK BİR DEVLET HASTANESİNİN GERİATRİK HASTALARDAKİ AKUT APANDİSİT DENEYİMİ</i>	7
Ufuk MEMİŞ	
<i>BATIN ÖN DUVAR ENDOMETRİOZİS: OLGU SUNUMU VE LİTERATÜRÜN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ</i>	8
Kerim Yeşildağ	
<i>65 YAŞ VE ÜZERİ YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNE YATIRILAN PULMONER EMBOLİ HASTALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	11
Hamit Çelik	
<i>YENİ TANI ALMIŞ İDİOPATİK PARKİNSON HASTALARINDA ÜRİNER SİSTEM FONKSİYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	13
Uğur Deveci	
<i>ÇÖLYAK HASTALIĞI TANISI ALAN ÇOCUKLARDA HELİCOBACTER PYLORI ENFEKSİYONU SIKLIĞI</i>	15
Hakan Kaya	
<i>A RARE CASE OF PERICARDITIS CAUSED BY COVID-19 WITHOUT PNEUMONIA</i>	17
Sibel Kızıldağ	
<i>TÜRKİYE'DEN İLK DNA BARKOD KAYITLARI İLE PRYGUS (HESPERIIDAE, LEPIDOPTERA) TÜRLERİNİN FİLOGENİSİ</i>	19
Onur Argan	
<i>BILATERAL PHANTOM TUMOUR IN PATIENT WITH ACUTE HEART FAILURE: A RARE TYPE OF LOCALISATION</i>	20
Nermin DEMİRKOL	
<i>PORSELEN LAMİNATE VENEER RESTORASYONLAR PLANLAMA VE PREPARASYON TEKNİKLERİ</i>	21
Ercan KURT & Fatih ÇELENK	
<i>ÇOCUKLARDA KRONİK OTİTİS MEDİA İÇİN SOSYODEMOGRAFİK, SOSYOEKONOMİK VE KLİNİK RİSK FAKTÖRLERİ</i>	22
AHMET YARDIM	
<i>BAŞ AĞRISI OLAN HASTALARIN BEYİN CERRAHİSİ POLİKLİNİĞİNİ TERCİH ETME NEDENLERİ</i>	24
Esra Dişçi	
<i>ENDOSKOPIK RETROGRAT KOLANJİOPANKREATOGRAFİ (ERKP) DENEYİMLERİMİZ</i>	26
Mustafa Yeni	
<i>PEPTİK ÜLSER PERFORASYONU SERBEST HAVAMIDIR?</i>	27

Seyhan DİKCİ	
<i>ARKA SEGMENT GÖZ İÇİ YABANCI CİSİM SAPTANAN OLGULARDA PARS PLANA VİTREKTOMİ</i>	29
Seyhan DİKCİ	
<i>VİTREUS İÇİNE DİSLOKE GÖZ İÇİ LENSİ OLAN OLGULARDA PARS PLANA VİTREKTOMİ</i>	30
Halil İbrahim TUNA & Güler BALCI ALPARSLAN	
<i>ROMATOİD ARTRİT TANILI GERİATRİK BİREYLERE OREM MODELİNE GÖRE VERİLEN HEMŞİRELİK BAKIMININ EL SEMPTOMLARI VE YAŞAM AKTİVİTELERİNE ETKİSİ</i>	31
Halil İbrahim TUNA & Pınar Tunç Tuna & Birsal Molu & Alev Yıldırım Keskin	
<i>HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN AKCİĞER SESLERİNİ ÖĞRENEBİLME VE SESLERE UYGUN GİRİŞİMLERİ BELİRLEYEBİLMEDE SİMÜLASYON İLE VİDEO EĞİTİMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI</i>	33
Murat Özocak	
<i>TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLERDEN ELDE EDİLEN BİTKİSEL DROGLARIN DEPOLAMA KOŞULLARININ KALİTE ÖZELLİKLERİNE ETKİLERİNİN BELİRLENMESİ</i>	35
Murat Özocak	
<i>TIBBİ AÇIDAN KULLANILAN SARIMSAĞIN (ALLİUM SATİVUM) DEPOLAMA SÜRESİNCE KALİTE KAYIPLARININ ÖNLENEBİLİRLİĞİNİN SAĞLANMASI</i>	38
Ayşe Feyda Nursal & Serbulent Yigit & Akin Tekcan & Asker Zeki Ozsoy	
<i>IS THERE ANY ASSOCIATION BETWEEN OSTEOPOROSIS AND ENOS GENE VNTR VARIANT ?</i>	41
Ayşe Feyda Nursal & Pınar Cetinay Aydın & Mustafa Pehlivan & Ulgen Sever & Sacide Pehlivan	
<i>UCP2 AND CFH GENE VARIANTS WITH GENETIC SUSCEPTIBILITY TO SCHIZOPHRENIA IN TURKISH POPULATION</i>	43
Nurten Bahtiyar	
<i>RADYSYONA BAĞLI BYSTANDER ETKİ</i>	45
Nurten Bahtiyar & Birsen Aydemir	
<i>HİPERHİDROZİS TEDAVİSİNDE DOĞRU AKIMIN KULLANIMI</i>	47
Rahman Khdir Ibrahim & Bülent Hallaç	
<i>DETERMINATION OF PREVALENCE AND INCIDENCE OF SALMONELLA SPP. IN SOME FOODS IN IRAQ/SULAYMANIYAH/QALADZE</i>	49
Osman Serhat TOKGÖZ & Mustafa ALTAŞ & FİGEN GÜNEY	
<i>THE EFFECT OF THYROID HORMONES ON STROKE SHORT-TERM MORTALITY</i>	50
Ahmet Özcan Kızılkaya & Hilal Ecesoy	
<i>ULTRASONOGRAPHİC ASSESSMENT OF QUADRİCEPS AND PATELLAR TENDON THİCKNESSES İN PATİENTS WITH PATELLOFEMORAL PAİN SYNDROME</i>	53
Remziye Can & Murat Olgun	
<i>GENLEŞTİRİLMİŞ KİL AGREGASI İLE ÜRETİLEN BETONLARIN GEÇİRİMLİLİK VE BASINÇ DAYANIMLARININ ARAŞTIRILMASI</i>	55
İsmail Ata Mertkan & Volkan Kovan & Tuğçe Tezel	
<i>DAHA KOLAY MONTAJ İÇİN MAKİNE TASARIM İLKELERİNE GENEL BAKIŞ</i>	57
Ufuk Aydın	
<i>KUZEY VE DOĞU ANADOLU FAY ZONLARI İÇİN DEPREM DERİNLİĞİ VE SİSMİSİTE ÇALIŞMASI</i>	59
Seda Akbalık & Hüseyin Bayraktar	
<i>EĞİTİM BİNALARINDA YAPISAL OLMAYAN ELEMANLARIN DEPREM ETKİSİ ALTINDAKİ RİSKLERİ: BOLU İLİ ÖRNEĞİ</i>	60

Kübra Yılmaz & Ali Rıza Motorcu	
<i>İTFAİYE VE AFAD ÇALIŞANLARININ GÜVENLİK KÜLTÜRÜ: İŞ GÜVENLİĞİ FARKINDALIK VE YETKİNLİKLERİ İLE İŞ GÜVENLİĞİ FAALİYETLERİNE KATILIMLARININ DEMOGRAFİK FAKTÖRLERE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	63
Ferhat KILINÇ & Yasemin GÖKSEL	
<i>YATAY TİP TOPRAK KAYNAKLI ISI POMPASININ SOĞUTMA PERFORMANSININ SİVAS İLİ İÇİN DENEYSEL İNCELENMESİ</i>	65
Ali Rıza MOTORCU & Sedat TAYYAR	
<i>OTOMOTİV YETKİLİ VE ÖZEL SERVİSLERDE ÇALIŞAN TEKNİK PERSONELLERİN İŞ GÜVENLİĞİ FARKINDALIĞI VE YETKİNLİĞİ, KADERCİLİK, İŞ GÜVENLİĞİ EĞİTİMİ AÇISINDAN İŞ GÜVENLİĞİ KÜLTÜRLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	66
Ali Rıza MOTORCU & Sedat TAYYAR	
<i>İŞ GÜVENLİĞİ DENETİMLERİNİN ÇALIŞAN TEKNİK PERSONELLERİN İŞ GÜVENLİĞİ KÜLTÜRLERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ: OTO SERVİSLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA</i>	68
İbrahim AKTAŞ	
<i>ON SOME MONOTONIC PROPERTIES AND LOGARITHMIC CONCAVITY OF GENERALIZED K-BESSEL FUNCTION</i>	70
Özge Öztekin	
<i>ON THE SECOND CENTRALİZER OF IA AUTOMORPHİSMS İN FREE NİLPOTENT LİE ALGEBRAS</i>	71
Taner ŞAR	
<i>ZEYTİN KARASUYUNDAN İZOLE EDİLEN MİKROORGANİZMALARIN SÜT PIHTILAŞTIRMA ÖZELLİKLERİNİN ARAŞTIRILMASI</i>	72
Ekrem DARENDELİOĞLU	
<i>EVALUATION OF SCAVENGING ACTIVITY OF BEE PRODUCT ASSESSED BY FREE RADICAL ASSAYS IN VITRO</i>	73
Raziye Koçak & Nuh Boyraz	
<i>THE USE OF SOME TRICHODERMA BREVICOMPACTUM ISOLATES ON THE CONTROL OF SCLEROTINIA SCLEROTIORUM (LİB) DE BARY IN SUNFLOWER</i>	74
Muhammed Zia – Ur Rehman	
<i>THE BASIC PRINCIPLES OF CREATING AN EFFECTIVE BIORISK MANAGEMENT SYSTEM</i>	76
Gokhan AKCAKAVAK & Erdinc GUNER & Faruk AKARSLAN & Zeynep CELİK	
<i>CASE OF FIBROSARCOMA IN A HYBRID CAT</i>	77
Mahmood Shakir MAHMOOD & Cemalettin SARIÇOBAN	
<i>SUMAK (RHUS CORIARIA) VE ET ÜRÜNLERİNDE FONKSİYONEL KULLANIMI</i>	78
Mahmood Shakir MAHMOOD & Cemalettin SARIÇOBAN	
<i>ET AMBALAJINDAKİ GELİŞMELER</i>	80

ROMATOİD ARTRİT TANILI GERİATRİK BİREYLERE OREM MODELİNE GÖRE VERİLEN HEMŞİRELİK BAKIMININ EL SEMPTOMLARI VE YAŞAM AKTİVİTELERİNE ETKİSİ

Halil İbrahim TUNA

Selçuk Üniversitesi Akşehir Kadir Yallagöz SYO

Güler BALCI ALPARSLAN

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık bilimleri Fakültesi

ÖZET

Amaç: Bu araştırma; romatoid artrit tanılı geriatrik bireylere Orem modeline göre verilen hemşirelik bakımının hastaların el semptomları, yaşam aktiviteleri ve el ağrısı üzerine etkisini belirlemek amacıyla randomize kontrollü bir çalışma olarak yapılmıştır.

Materyal ve Metod: Araştırmanın örneklemini 17 Haziran 2019 – 20 Eylül 2019 tarihleri arasında bir üniversitesi hastanesinin romatoloji polikliniğinde örneklem seçim kriterlerine uyan toplam 22 hasta oluşturmuştur. Randomize edilen hastalar 11 hasta vaka grubu ve 11 hasta kontrol grubu olarak 2 gruba ayrılmıştır. Hastaların hastalık verilerinin toplanmasında OREM hemşirelik modeline göre hazırlanan anamnez formundan faydalanılmıştır. Uygulama; günlük telefon ile ve haftalık yüz yüze görüşme şeklinde toplam 8 hafta sürdürülmüştür. Hastalar uygulama süresince rutin hekim reçetesini uygulamaya devam etmiştir. Veri toplama formu için; Tanımlayıcı Özellikler Veri Formu, VAS, HAQ ve Duruöz El İndeksi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma sonucunda hastaların tanımlayıcı özellikleri, yaşam aktivite puanları ve el semptom puanları arasında gruplar arası fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Gruplar arası el ağrısı puanları arasında başlangıçta fark yokken uygulama sonunda vaka grubundaki ağrı puanının kontrol grubuna göre daha düşük olduğu bulunmuştur ($p<0.001$). Yaşam aktiviteleri, el semptomları ve el ağrısı puanlarının vaka grubunda başlangıç ve 4. haftalarda eşit olduğu ($p>0.05$), el semptomları ve el ağrısı puanlarının ise 4. haftada başlangıçtaki puanına göre daha düşük olduğu bulunmuştur ($p<0.001$). Araştırmada incelenen yaşam aktiviteleri, el semptomları ve el ağrısı puanlarının uygulama sonunda diğer haftalara göre daha düşük olduğu tespit edilmiştir ($p<0.001$).

Sonuç: Bu çalışma; RA tanılı geriatric hastaların Orem öz bakım modeline göre verilen ve hasta gereksinimlerine dayanan bakımın, hastaların el fonksiyonlarını artırmada, YA' yı yerine getirmede ve el ağrısını azaltmada etkili olduğunu göstermiştir. RA tanılı geriatric hastaların hemşirelik bakımı planlanırken hemşirelere rehber olması açısından Orem' in Öz bakım Modelinin kullanılması, RA tanılı hastaların düzenli sağlık kontrolleri sırasında fonksiyonel durumlarının ve el ağrılarının rutin olarak değerlendirilmesi, gelecekte yapılacak benzer çalışmaların 8 haftadan daha uzun süre uygulanması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: El ağrısı, hemşirelik, Orem Öz Bakım Modeli, romatoid artrit

GESTASYONEL VE PRESTASYONEL DIYABETTE WHARTON JÖLESİ IL1- α İMMÜNREAKTİVELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

M.D. Çiğdem KARACA

Afyonkarahisar Medical Science University

Asis. Prof. Dr. Nuray BOSTANCIERİ

Gaziantep University

ÖZET: Gestasyonel diyabetli ve vasküler komplikasyon olarak nefropati geliştirmiş pregestasyonel diyabetli gebelerin göbek kordonu bağ dokusunda(Wharton Jölesi) IL1- α antikoru pozitif olan hücreleri immünohistokimyasal olarak karşılaştırmayı amaçladık.

Çalışmamızda daha önceden diyabet hastası olup, vasküler komplikasyon olarak nefropati gelişmiş (VK-PGDM) 7 gebe, gebeliği sırasında diyabet tanısı almış olan (GDM) 7 gebe ve herhangi bir hastalığı bulunmayan (Kontrol) 7 gebeden doğum sonrası alınan göbek kordonları kullanıldı. Göbek kordonlarından doğum sonrası 1cm'lik parçalar alınıp %10'luk formaldehit solusyonunda 1 gün bekletildi. Rutin histolojik takip sonrası parafine gömülen dokulardan kesitler alındı ve immünohistokimyasal olarak IL1- α boyama protokolü uygulandı. Mikroskopik değerlendirmede IL1- α pozitif boyanan hücreler sayılarak H skorlaması yapıldı. Çalışmamızın sonucunda, göbek kordonu bağ dokusunda IL1- α pozitif boyanan hücreler GDM'li grupta ve VK-PGDM'li grupta Kontrol grubuna göre belirgin bir şekilde artmış olarak tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Göbek Kordonu, Pregestasyonel Diyabet, Gestasyonel diyabet, IL1- α

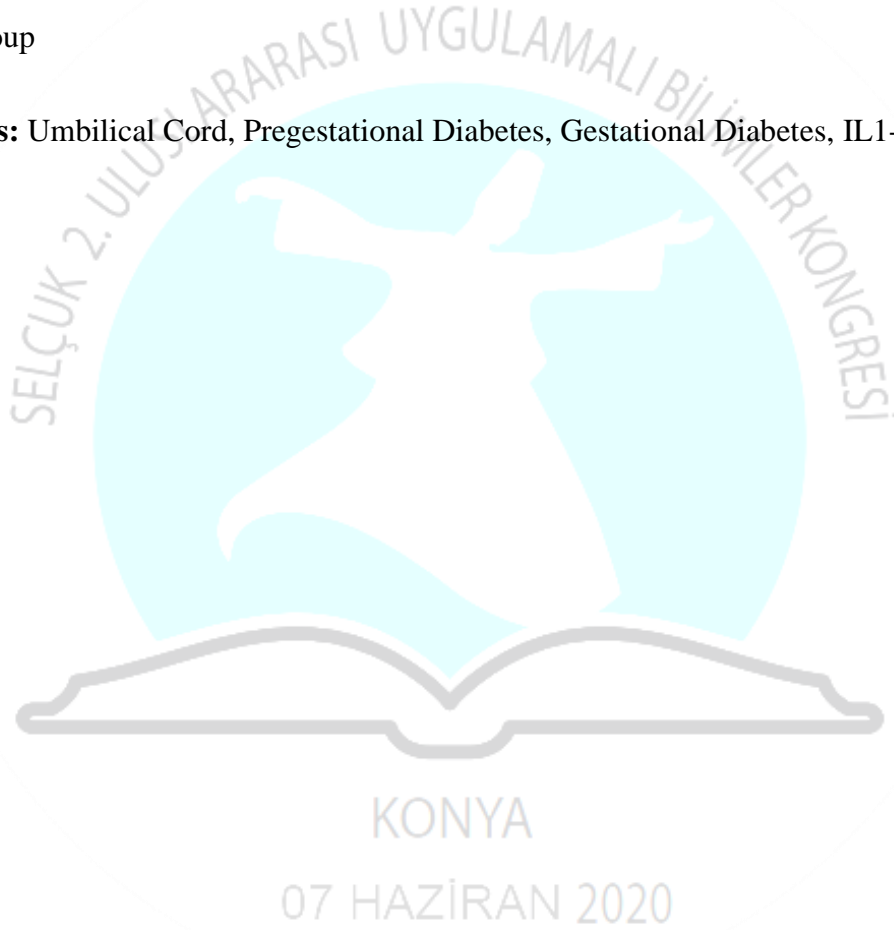
07 HAZİRAN 2020

ASSESSMENT OF WHARTON JELLY IL1- α IMMUNOREACTIVITY IN GESTATIONAL AND PREGESTATIONAL DIABETES

Abstract: We aimed to compare cells immunohistochemically with positive IL1- α antibodies in the umbilical cord connective tissue of pregnant women with gestational diabetes and pregestational diabetes who developed nephropathy as vascular complications.

In the current study, umbilical cords were used from 7 pregnant women who had diabetes and who had nephropathy as a vascular complication (VK-PGDM), who were diagnosed with diabetes during pregnancy (GDM) and 7 pregnant women without any disease (Control). After birth, 1 cm pieces were taken from umbilical cords and kept in 10% formaldehyde solution for 1 day. After routine histological follow-up, sections were taken from paraffin embedded tissues and IL1- α staining protocol was applied immunohistochemically. In the microscopic evaluation, H scores was used by counting the cells stained with IL1- α positive. As a result of our study, IL1- α positive stained cells in the umbilical cord connective tissue were significantly increased in the GDM group and in the VC-PGDM group compared to the Control group

Key Words: Umbilical Cord, Pregestational Diabetes, Gestational Diabetes, IL1- α

KISRACLARDA YAYGIN OLMAYAN ENFEKSİYÖZ İNFERTİLİTE TÜRÜNE BİR ÖRNEK

Dr. Öğr. Üyesi Tuğra Akkuş

Harran Üniversitesi

Yüksek Lisans Öğrencisi Tarık Berke Tekin

Harran Üniversitesi

ÖZET

Pyometra kısıraklarda infertilitenin en önemli nedenlerinden biridir ve uterusu purulent eksudatın birikmesiyle karakterizedir. Kısıraklarda infertilite gebe kalma yeteneğinin olmaması olarak tanımlanır ve at yetiştiriciliğinde önemli ekonomik kayıp ile sonuçlanır. Bu olguda aşım öncesi genital organ muayenesi için kliniğimize getirilen 8 yaşlı, Safkan Arap ırkı dişi bir kısırak sunulmuştur. Hasta hikayesinde; genel sağlık durumunun iyi olduğu, bir kez doğum yaptığı ve önceki aşım sezonunda gebe kalmadığı kaydedildi. Fiziksel muayenede vulvanın ventral komisurasında krem renginde purulent bir akıntı tespit edildi. Rektal palpasyonda uterusun büyük, gergin ve içi sıvı dolu olduğu belirlendi, herhangi bir gebelik bulgusuna rastlanmadı. Yapılan ultrasonografik muayenede, sol ovaryumda aktif bir folikül (43 mm) ile birlikte uterusun içerikle dolu olduğu görüldü. Tedavide önce 1 lt serum fizyolojik içerisine 5 ml povidon iyot daha sonra 1 lt serum fizyolojik içerisine 50 ml gentamisin (Gentavet®) eklenerek uterus sifon yöntemi ile iki kere lavaj yapılarak boşaltıldı. Lavaja ek olarak kas içi 25 ml penisilin-G (Reptopen®) ve 50 IU oksitosin (Oksitosin®) uygulandı. Ertesi gün yapılan ultrasonografik muayenede sol ovaryumdaki folikül çapının arttığı (46 mm) ve uterustaki sıvının azaldığı görüldü. Belirtilen intrauterin ve sistemik uygulamalara devam edilerek bir gün sonraya aşım önerildi. Aşım sonrası tekrar ultrasonografik muayeneye alınıp ovulasyonun gerçekleştiği ve uterus içinde birikim olmadığı belirlenerek 15. güne gebelik kontrolü için çağrıldı. Yapılan gebelik muayenesinde kısırağın gebe olduğu teyit edildi. Sonuç olarak, kısıraklarda aşım öncesi yapılan genital organ muayenelerinde infertiliteye neden olabilecek durumlar belirlenip tedavilerinin yapılabilmesi ve hayvanın aşım sezonunda gebe kalmasında büyük rol oynadığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Enfeksiyöz infertilite, ultrason, kısırak.

A RARE EXAMPLE OF INFECTIOUS INFERTILITY IN MARES

ABSTRACT

Pyometra is one of the most important causes of infertility in mares and is characterized by the accumulation of purulent exudate in the uterus. Infertility in mares is defined as the lack of ability to conceive and results in significant economic loss in horse breeding. In the present case, an 8-year old, thoroughbred Arabian female mare, who was brought to our clinic for genital tract examination prior to insemination, was presented. It was recorded in the anamnesis that the performance status was well, that it had given birth once and that it was not pregnant in the previous insemination season. On physical examination, it was found that there was a purulent discharge in the ventral commissure of the vulva. In rectal palpation, the uterus was found to be large, stretched and filled with fluid while no sign of pregnancy was found. In the ultrasonographic inspection, it was observed that there was an active follicle (43 mm) in the left ovary and that uterus was filled with fluid. In treatment, the uterus was first drained twice by lavage using the siphon method by adding 5 ml Povidone-iodine into 1 L of normal saline and then 50 ml Gentamicin (Gentavet®) into 1 L of normal saline. In addition to lavage, 25 ml intramuscular penicillin-G (Reptopen®) and 50 IU oxytocin (Oxytocin®) were administered. In the ultrasonographic inspection that was conducted the next day, it was observed that the diameter of the follicle in the left ovary increased (46 mm) and that the fluid in the uterus decreased. Aforementioned intrauterine and systemic administrations were continued, and insemination was recommended for the next day. After the insemination, the female mare was put into another ultrasonographic inspection and it was found that ovulation had been performed and that there was not any fluid in cumulation in the uterus. A pregnancy control in the 15th day was decided. On pregnancy examination, the mare was confirmed to be pregnant. In conclusion, identifying possible causes of infectious infertility in mares on genital tract examinations prior to insemination plays a major role in treatment and pregnancy in the insemination season.

Keywords: Infectious infertility, ultrasound, mare.

TÜRKİYENİN DOĞUSUNDA II. BASAMAK BİR DEVLET HASTANESİNİN GERİATRİK HASTALARDAKİ AKUT APANDİSİT DENEYİMİ

Op.Dr. Rifat Peksöz

Muş Devlet Hastanesi

Özet

Giriş ve Amaç: Karın ağrısı geriatrik hastaların acil servise başvuruındaki en yaygın şikayeti olup bu hastaların yaklaşık % 20'si akut apandisit. Yaşam beklentisinin artmasıyla birlikte bu hastalığın görülme oranı giderek artacaktır.

Bu çalışmada II. basamak bir devlet hastanesinde ameliyat edilen akut apandisit ön tanı geriatrik hastaların tanı, tedavi ve takip süreci literatür bilgileri eşliğinde tartışılması amaçlanmıştır.

Materyal ve Metod: 2016 -2020 yılları arasında Muş Devlet Hastanesinde akut apandisit ön tanısıyla ameliyat edilen 65 yaş üstü hastalar retrospektif incelendi. Hastaların yaşı, cinsiyeti, yandaş hastalıkları, başvuru şikayetleri, hastanın şikayetlerinin başlangıcından beri geçen süre, hastaların laboratuvar değerleri (Wbc,Crp), tanıda kullanılan görüntüleme yöntemleri, hastaların yatış süreleri, yapılan ameliyat çeşidi, apandiks histopatolojik özellikleri, ameliyat sonrası gelişen komplikasyonlar incelendi

Bulgular: Geriatrik yaş grubu 44 hasta ameliyat edildi. Hastaların %48'i kadın, %52'si erkek olup yaş ortalaması 71 ± 5.2 (65-83) yıl idi. Hastalar 28'i nonkomplike apandisit 16'sı komplike apandisit olarak iki gruba ayrıldı. Enflamasyon biobelirteci olan WBC ve CRP komplike apandisit grubunda daha yüksek bulunmuş olup, CRP düzeyleri istatistiksel olarak anlamlı saptandı.

Komplike apandisitlerin hastaneye başvuru süresi 4.06/gün, nonkomplike apandisitlerin 2.1/gün olup iki grup arasında istatistiksel anlamlı bir fark saptandı

Hastaların %59'unda yandaş hastalık saptanıp en sık hipertansiyon eşlik eden hastalığı. İki grup arasında istatistiksel anlamlı fark saptanmadı. Tanı için 38 hastaya BT, 18 hastaya USG çekildi.

Komplike apandisit hasta grubunun hastanede yatış süresi 5.8 gün, nonkomplike apandisit hasta grubunda 3.3 gün olup her iki grup arasında istatistiksel anlamlı fark saptandı

Ameliyat sonrası en sık gelişen komplikasyon yara yeri enfeksiyonu olup, 10 hastada komplikasyon gelişti

Tartışma ve Sonuç: Geriatrik yaş grubunda olan fizyolojik değişiklikler ve atipik klinik bulguların olması nedeniyle hastalar daha geç başvurmaktadır. Böylece akut apandisit daha komplike hale gelmekte ve durum daha yüksek morbidite ve mortaliteyle sonuçlanmaktadır. Geriatrik hastaların hastaneye başvuruındaki geçen süre ve CRP düzeyleri hastalığın komplike hale gelmesini belirleyen en önemli parametrlerdir. Karın ağrısı olan hastalarda akut

apandisitın klasik semptomlarının olmaması nedeniyle hastalar iyi tetkik edilmeli ve hastaların daha erken hastaneye başvurusu sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Akut apandisit, geriatric yaş, komplikasyon

BATIN ÖN DUVAR ENDOMETRİOZİS: OLGU SUNUMU VE LİTERATÜRÜN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ

Opr. Dr. Ufuk MEMİŞ

Hınıs Şehit Yavuz Yürekseven Devlet Hastanesi

ÖZET:

Endometriozis, hormonal uyarılara cevap veren fonksiyonel uterin dokunun uterin kavite dışındaki dokularda görülmesi olarak tanımlanmaktadır. Endometriozis patolojisi net olarak açıklanamasa da çölemik metaplazi, lenfatik- hematojen yayılım ve iyatrojenik implantasyon gibi mekanizmalar eşliğinde uterin dokunun yayılması suçlanan teoriler arasındadır. Endometriozis genellikle pelvik kavitede yerleşim gösterir. Pelvik endometriozis olgularının yarısından fazlasında ise endometriotik doku, overlerde izlenmektedir. Ancak daha nadir olarak göz, kalp, böbrek üstü bezleri, kemik ve batın ön duvarı gibi ekstrapelvik tutulumlar da mevcuttur. Ekstrapelvik endometriozisin en sık görülen formu batın ön duvar tutulumudur. Bu formda sıklıkla daha önce geçirilen pelvik cerrahi hikayesi mevcuttur. İnsizyon skarı hattında; cilt, cilt altı ve batın duvarında görülmesi nedeniyle skar endometriozis olarak da isimlendirilmiştir. Bu özelliği endometriozisin iyatrojenik implantasyon mekanizması yolu ile yayıldığını desteklemektedir. Hastaların çoğunda geçirilmiş cerrahi öyküsüne ek olarak insizyon hattı hizasında tedrici olarak büyüyen, bazı vakalarda palpabl, menstürel siklusla senkronize ağrılı kitleler mevcuttur. Ele gelen kitle olmadan da ağrı yapabildiği için hastalar genel cerrahi polikliniklerine karın ağrısı şikayeti ile başvururlar. Endometriozis; ultrasonografi, bilgisayarlı tomografi ya da manyetik rezonans gibi çeşitli görüntüleme yöntemleriyle tespit edilebilir. Bu lezyonlar solid, kistik ya da solid ve kistik miks yapıda görülebilmektedir. Bazı vakalarda tanıyı kesinleştirmek için laparoskopik inceleme de gerekebilir. Patolojik tanı, eksizyon ya da biyopsi materyalinde hormon aktif stromal yapıların tespiti ile kesinleşir. Ancak tüm teknolojik gelişmelerin yanında hastada pelvik cerrahi işlem (genellikle sezaryen doğum) öyküsü olması, insizyon hattında palpabl lezyon varlığı, ağrıların menstürel siklusla ilişkili seyretmesi gibi özelliklerin anamnezde tespit edilmesi tanıdaki en büyük faktördür. Tedavi protokolünde medikal, cerrahi ya da kombine seçenekler mevcuttur. Bu yazıda 30 yaşında sezaryen doğum (C/S) sonrası insizyon hattında ağrı ve ele gelen kitle ile

genel cerrahi polikliniğine başvurmuş olan hastadaki skar endometriozis olgusunun sunulması amaçlandı.

Anahtar Kelimeler:

Endometriozis, Batın Ön Duvarı, Skar endometriozis, Sezaryen, Ekstrapelvik endometriozis

65 YAŞ VE ÜZERİ YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNE YATIRILAN PULMONER EMBOLİ HASTALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Uz. Dr. Kerim Yeşildağ

Aksaray İl Sağlık Müdürlüğü

ÖZET

GİRİŞ/AMAÇ: Pulmoner tromboemboli (PTE), pulmoner arter ya da dallarından birinin bir trombus tarafından kısmı ya da tam olarak tıkanması sonucu oluşan klinik tablodur. PTE önlenebilir hastalıklardan olmakla birlikte mortalite ve morbiditesi yüksek, tekrarlayıcı ve tanısı güç olan bir hastalıktır. PTE'nin yıllık ortalama insidansı ortalama 75-269 / 100.000 civarında olup yaş arttıkça hastalığın görülme insidansı artmaktadır. Yaşlılarda eşlik eden kardiyopulmoner komorbiditeler PTE ile benzer klinik semptomlarla gelebilir. Bununla birlikte bilişsel fonksiyonlardaki azalma ile hastaların semptom algısındaki azalma, bildirim veya ihmal nedeni ile tanıda güçlükler yaşanmaktadır. Bu nedenle, bu çalışmada 65 yaş ve üzerindeki PTE olan hastaların klinik özellikleri ve sonuçları değerlendirildi.

YÖNTEM: Çalışma 1 Ocak 2019-31 Aralık 2019 tarihleri arasında, Aksaray Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi acil servisinde geriye dönük olarak gerçekleştirildi. Çalışmaya acil serviste akut PTE tanısı konan ve yoğun bakım ünitesine yatırılan 65 yaş ve üzerindeki hastalar dahil edildi. Hastalar yaşlarına göre 65-74 yaş, 75 yaş ve üzeri olarak iki gruba ayrıldı. Hastaların demografik verileri, mortalite oranları ve mortaliteye katkısı olan nedenler incelendi.

BULGULAR: Çalışmaya dahil edilen 43 hastanın %74,4 (n=32)'ini 65-74 yaş ve %25,5 (n=11)'ini ≥ 75 yaş hasta grubu oluşturmaktadır. Hastaların yaş ortalaması 72 ± 5 yıl olup, %55,8'i (n=24) erkek, %44,1'i (n=19) kadın idi. Hastaların PTE için en sık karşılaşılan yakınması nefes darlığı (%73,9), eşlik eden en sık hastalık konjestif kalp yetmezliği (%33,5) ve hipertansiyon (%29,4) idi. Hastaların gün içinde başvuru saatleri incelendiğinde en çok başvuru saati 08-16 (%62,1) arasında gerçekleşmiştir. İki yaş grubu arasında cinsiyet, başvuru zamanı açısından istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmadı ($p > 0.05$). Vital bulgular açısından, iki grup arasında arterial kan basıncı, kalp atım hızı, solunum sayısı, vücut ısısı ve oksijen saturasyonu açısından istatistiksel anlamlı bir fark saptanmadı ($p > 0.05$). Eşlik eden komorbiditeleri açısından, 65-74 yaş grupta daha yüksek kronik solunum sistemi hastalıkları

saptandı (%66.4). Birden fazla ek hastalığı olan hastalarda mortalite açısından anlamlı ilişki bulundu ($p<0.001$). Yaş gruplarına göre mortalite oranları sırasıyla 65-74 yaş grubunda %59.3 (n=19), ≥ 75 yaş grubunda %63.6 (n=7) olarak tespit edildi. Yaş grupları arasında mortalite açısından anlamlı fark tespit edilemedi ($p=0.753$).

SONUÇ: Yaşlı hastalarda PTE'ye bağlı erken mortalite oranlarının fazla olması erken tanı ve tedavinin önemini göstermektedir. Atipik presantasyonla başvurmaları nedeniyle yaşlılarda PTE tanısı zordur ve sıklıkla gözden kaçmaktadır. Yaşlı hastalarda PTE'yi akılda tutmak ve şüphe halinde tanı algoritmalarını kullanmak hayati derecede önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Geriatri, Pulmoner Tromboemboli, Mortalite

YENİ TANI ALMIŞ İDİOPATİK PARKİNSON HASTALARINDA ÜRİNER SİSTEM FONKSİYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Uz. Dr. Hamit Çelik

Özel Buhara Hastanesi

ÖZET

AMAÇ VE GİRİŞ

İdiopatik Parkinson hastalığı (İPH) beyinde dopaminerjik nigrostriatal nöronların yaygın nörodejenerasyonla giden ilerleyici bir ekstra piramidal sistem hastalığıdır. İPH tüm parkinsonizmlerin % 75 ini oluşturmaktadır. Prevalansı % 1.5 - 22/100000'dir. Yaş ilerledikçe görülme sıklığı artmakta, 65'li yaşlarda bu %1'e çıkmakta 80'li yaşlarda %34'e çıkmaktadır (1,2,3). Bunlar sık idrara çıkma, yetiştiremememe, inkontinans, noktüri, idrar retansiyonu, idrara başlamada güçlük, idrarı tam boşaltamama olarak sayılabilir. Alt ürüner sistem semptomlarının İPH'de prevalansı % 24- 96 arasındadır. Gece idrara kalkma ve sık idrara çıkma en sık semptomlardır (4). Çalışmanın amacı yeni tanı almış ve ilaç kullanmayan İPH 'lilerde alt ürüner sistem semptomlarının sıklığını belirlemektir.

YÖNTEM

Nöroloji polikliniğinde 2018 Ağustos- 2020 Nisan arasında Birleşik Krallık Beyin Bankası Parkinson Hastalığı tanı kriterine göre İPH tanısı almış, 27'si erkek ve 19'u kadın olmak üzere 46 hasta dahil edildi. Çalışmaya alınan İPH'lilere Parkinson Hoehn - Yahr Ölçeği (HYÖ) göre evreleme yapıldı. HYÖ' ne göre evre 2 üzeri olanlar çalışmaya dahil edilmedi. Tanı alan tüm hastalara Birleşik Parkinson Hastalığı Derecelendirme Ölçeği (MDS-UPDRS) uygulandı. MDS-UPDRS'de ürüner bir şikayet olmaması 0 puan, idrar kontrolünün hiç olmaması ve alt bezi veya sonda kullanılması 4 olarak puanlanmıştır. Semptomu olmayan 0 puan ile grup 1, silik şikayeti olanlar 1 puan ile grup 2 ve hafif şikayeti olanlar 2 puan ile grup 3 olarak sınıflandı. Çalışmamızda istatistiksel analiz için SPSS 20.0 paket programında kullanıldı. Verilerinin karşılaştırılmasında ki-kare testi kullanıldı.

BULGULAR

Hastaların yaş ortalaması $65,49 \pm 6,72$ yıl idi. Tüm hastalar HYÖ göre evrelendirildi. Tüm hastalara MDS-UPDRS yapıldı. Hastaların tümü HYÖ evre 2 ve altı olan hastalardı. Tüm hastaların 26'sının (%56.42) ürüner şikayeti olmayanlar (grup 1) , 20 (%43.47) hastanın ürüner bir şikayeti mevcuttu. Ürüner şikayeti olan hastaların 15'inin (%32.60) silik (2.grup) ve 5'inin (%10.86) hafif (3. Grup) şikayeti olan hastalar oluşturuyordu. Orta ve şiddetli ürüner şikayeti olan hasta yoktu. Ürüner şikayet varlığı ile cinsiyet ve yaş arasında anlamlı ilişki saptanmadı. Tanı anında ve tedavi almayan hastaların % 43,47'sinde ürüner bir yakınma saptandı.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Çalışmada ilk tanı anında ve ilaç kullanmayan İPH'lerin % 43.47 sinin ürüner bir şikayeti vardı. Hastalara verilecek ürolojik tedavi ile Parkinson hastalarının gece uyku kalitesi artırılarak düşme ve kırık riskinde azalma sağlanabilir bu sayede hastaların yaşam kalitesi artırılabilir. Çalışmada ilk tanı anında Parkinson hastalarında hafif ve silik düzeyde olsa bile ürüner şikayetler sık bir oranda saptandı. Tanı anında ve her kontrolde motor semptomlar kadar non-motor semptomların tümü irdelenmelidir. Sonuç olarak İPH'lerde tanı anında motor semptomların yanında non-motor semptomların ve ürüner şikayetlerin varlığı sorgulanmalıdır.

Gruplar	Erkek	Kadın
1. Grup	15%(32.60)	11 (%23.91)
2. Grup	9 (%19.56)	6 (%13.04)
3. Grup	3 (%6.52)	2 (%4.34)
Toplam	27 (%58.68)	19(%41.29)

Tablo 1:Tanı anında ve tedavi almayan İPH'lilerde ürolojik şikayetlerine ve cinsiyetlere göre dağılımı

Anahtar Kelimeler: İdiopatik Parkinson Hastalığı , ürüner sistem , non-motor bulgu

Kaynaklar

- 1.Çakmur R. Hareket bozuklukları tanı ve Tedavi rehberi 2018 ss 35-36
- 2 Benito-León J1, Bermejo-Pareja F, Morales-González JM, Porta-Etessam J, Trincado R, Vega S, Louis ED; Neurological Disorders in Central Spain (NEDICES) Study Group Neurology. Incidence of Parkinson disease and parkinsonism in three elderly populations of central Spain 2004 Mar 9;62(5):734-41
3. Zesiewicz TA. Continuum (Minneap Minn). Parkinson Disease 2019 Aug;25(4):896-918..
4. Madan A, Ray S, Burdick D, Agarwal P. Management of lower urinary tract symptoms in Parkinson's disease in the neurology clinic. Int J Neurosci. 2017 Dec;127(12):1136-1149.

ÇÖLYAK HASTALIĞI TANISI ALAN ÇOCUKLARDA *HELICOBACTER PYLORI* ENFEKSİYONU SIKLIĞI

Dr. Öğretim Üyesi Uğur Deveci

Fırat Üniversitesi

ÖZET

Çölyak hastalığı çocukluk çağında malabsorpsiyona yol açan en önemli otoimmün enteropatidir. Genetik olarak duyarlı çocuklarda gluten içeren buğday, arpa, çavdar ve yulaf gibi gıdaların alımı sonrasında ince barsak mukozasında hasar gelişmektedir. Bunun sonucunda çocuklarda iştahsızlık, karın şişkinliği, ishal, malnütrisyon, büyümede duraksama görülebilmektedir. Çölyak hastalığına tanı konulmadığı takdirde ciddi morbiditeler ile ilişkili olabilmektedir. Türkiye ve Dünya’da farkındalığın ve tarama testlerinin kullanımının artması sonucu prevalansı hızla artmaktadır. Ülkemizde buğday tüketiminin fazla olduğu Şanlıurfa ve Diyarbakır gibi illerde sıklığı daha yüksek olduğu bildirilmiştir.

Helicobacter Pylori (*H. Pylori*), gastrit, mide ve duodenal ülser ve mide kanserine yol açabilmektedir. Çocuklar *H. Pylori* enfeksiyonuyla erken yaşlarda karşılaşmaktadırlar. Enfeksiyonun erken tanı ve tedavisi sayesinde enfeksiyonun yol açabileceği mortalite ve morbidite önlenmektedir. Bu çalışmada bir Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nde Çölyak hastalığı tanısı alan çocuklarda *H. Pylori* enfeksiyonu sıklığının araştırılması planlandı.

Çalışmada çölyak hastalığı tanısı alan 201 çocuğun dosyaları geriye dönük olarak incelendi. Çocukların 90’ı (%44.8) erkek ve 111’i (%55.2) kızlardan oluşmaktaydı. Olguların yaş ortalaması 8.20+4.1 yıl idi. Hastaların %94’ünde (189 olgu) büyümede duraksama, %67.1’inde (135 olgu) malnütrisyon, %37.3’ünde (75 olgu) karın ağrısı, %28.3’ünde karın şişkinliği (57 olgu), %14.9’unda (30 olgu) ve %14.4’ünde (29 olgu) ishal şikayeti mevcuttu. Hastaların endoskopik incelemelerinde makroskopik olarak %45.2’inde (91 olgu) mide mukozasında eritem ve kızarıklık (gastrit) ve %7.5’inde (15 olgu) antral nodüler gastrit gözlemlendi. Histopatolojik incelemede hastaların %59.7’ünde (120 olgu) *Helicobacter Pylori* pozitifliği saptandı. Bu hastaların %42.5’inin (51 olgu) erkek ve %57.5’inin (69 olgu) kız hasta olduğu gözlemlendi ($p>0.05$).

Çölyak hastalığı tanısı alan çocuk hastalarda *Helicobacter Pylori* enfeksiyonunun erken tanı ve tedavisiyle enfeksiyona bağlı mortalite ve morbidite önlenir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, çölyak hastalığı, *Helicobacter Pylori*

A RARE CASE OF PERICARDITIS CAUSED BY COVID-19 WITHOUT PNEUMONIA

Hakan Kaya

Department of Cardiology, Faculty of Medicine, Adiyaman University, Adiyaman, Turkey

An otherwise healthy 43-year-old male patient without previous history of cardiovascular disease presented to the emergency department with chest pain and fever. Test results for coronavirus disease 2019 (COVID-19) were positive. On physical exam, his temperature was 37.8°C, blood pressure 120/75 mmHg, heart rate were 62 b.p.m. He had no serious dyspnea and Oxygen saturation was 90%. Laboratory results were as follows: white blood cell count 11075/ μ L (40% lymphocytes), hemoglobin 14,3g/dL, platelet count 275,000/ μ L, and C-reactive protein < 0.40 mg/dL, creatinine 0,9mg/dl, sodium 135,6mmol/L , potassium 4,5mmol/L, albumin 3,6 g/dL. A 12-lead electrocardiogram showed sinus rhythm and concave ST elevation in all leads except AVR (Figure A).

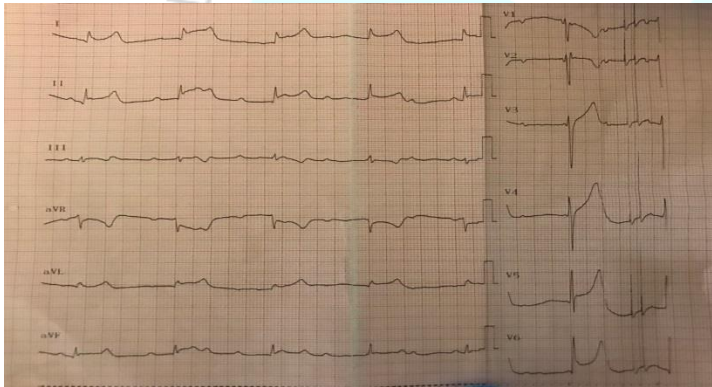

Figure A

Figure B

ST segment depression was observed in AVR lead. No obvious pathology was observed in the chest radiography (Figure B). Troponin I and CK-MB levels were normal (respectively; 0,006ug/L, 4,7ug/L). On echocardiography examination, left ventricular diameters and functions were normal with left ventricular ejection fraction of 60%. But, global pericardial effusion was observed (maximum of 1,28cm) (Figure C).

Figure C**Figure D**

The patient was considered pericarditis with this signs and symptoms. Treatments include; oseltamavir 150mg/day, hydroxychloroquine 400mg/day, acetylsalicylicacid 2gr/day, ceftriaxone 2gr/day, pantoprazole 40 mg/day. The patient's chest pain improved and he maintained normal body temperature after symptomatic treatment. Pericardial effusion regressed after treatment (maximum of 0,5) (Figure D). Oropharyngeal swab test of COVID-19 was negative after treatment.

COVID-19 is characterized by respiratory tract symptoms including; dry cough and dyspnea¹. However, patients may only apply to the hospital with chest pain caused by pericarditis.

Key Words: COVID-19, pericarditis, echocardiography.

REFERENCES

1. Huang C,Wang Y, Li X, et al. Clinical features of patients infected with 2019 novel coronavirus in Wuhan, China. Lancet. 2020;395:497-506.

07 HAZİRAN 2020

TÜRKİYE'DEN İLK DNA BARKOD KAYITLARI İLE *PRYGUS* (HESPERIIDAE, LEPIDOPTERA) TÜRLERİNİN FİLOGENİSİ

Sibel Kızıldağ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ÖZET

Prygus (Hübner, 1819), zıpzıplar olarak bilinen HesperIIDae familyasının bozkır zıplayıcıları olarak da adlandırılan kelebekleridir. Bu cinsin 40'ın üzerinde türü vardır ve çoğunlukla Neotropikal bölgelerde ve son yıllarda Holoarktik bölgelerde de yeni kayıtlar ve tanımlar mevcuttur. Bu cins içerisinde özellikle türlerin teşhisinde morfolojik ve sistematik sıkıntılar mevcuttur (De Prins ve Poorten, 1995). DNA barkodu, geleneksel morfolojik analizlerle uyum içinde kullanıldığı takdirde, taksonomistler için paha biçilmez bir araçtır. Kısa bir mitokondriyal DNA dizilerine dayalı DNA barkodu, türlerin teşhisi için etkili bir ayırt edici karakterdir. Özellikle Lepidoptera için 658 baz çifti dizisine sahip 5' mitokondriyal sitokrom c oksidaz I (COI) standart bir DNA barkodu olarak seçilmiştir (Hebert ve ark. 2003). Bu moleküler barkod, morfolojik olarak ayırt edilemeyen tür ya da alttürlerin sınırlarının belirlenmesi, kriptik türlerin tanımlanması, bilinmeyen örnekleri ve türlerin hızlı bir şekilde tanımlanması için yaygın olarak kullanılmaktadır (Hebert ve ark. 2003, Wang ve Qiao 2009, Wang ve ark. 2013, Wen ve ark. 2013).

Ülkemiz HesperIIDae tür çeşitliliğine rağmen barkodlanan tür sayısı oldukça azdır. Hem sistematik sıkıntıları çözmek hem de ülkemiz biyoçeşitlilik envanterine katkı sunmak için, Van İli'nde toplanan *Pyrgus melotis*, *Pyrgus cinarae* ve *Pyrgus serratulae* türlerinin ilk kez mtCOI DNA barkodları çıkarıldı. Türler arası uzaklık Kimura-2-Parametresine (K2P) göre hesaplandı ve filogenetik pozisyonları ise Komşu birleştirme (NJ), Bayesian Çıkarımı (BI) ve Maksimum Olabilirlik (ML) algoritmaları ile değerlendirildi.

Bu çalışmadan elde edilen sonuçlara göre bu üç popülasyonun barkod bilgileri *Pyrgus melotis* için A=180, T=286, G=121, C=117_%GC= 33.8, *Pyrgus cinarae* için A=205, T=265, G=92, C=96_%GC= 28.6 ve *Pyrgus serratulae* için A=206, T=266, G=91, C=95_%GC= 28.3 olarak belirlendi. *Pyrgus melotis*, *Pyrgus cinarae* ve *Pyrgus serratulae* ait Türk popülasyonları farklı coğrafyadan elde edilen diğer popülasyonlarla aynı klada güçlü ağaç değerleri ile yerleşti. Bu çalışmada moleküler taksonomik değerlendirilmesi yapılan türlerin morfolojik taksonomi bilgisine dayalı literatürlerle uyumlu olduğu sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler: *Prygus*, barkod, filogeni, Türkiye

BILATERAL PHANTOM TUMOUR IN PATIENT WITH ACUTE HEART FAILURE: A RARE TYPE OF LOCALISATION

Onur Argan, MD

Balikesir University Medical Faculty,

Abstract

Phantom tumour is a rare but well known phenomenon. Phantom tumour is localised transudative intrafissural pleural fluid in patients with heart failure. Characteristic radiographic appearance of phantom tumour is homogeneous well-defined opacity in the fissures of the lung. It is called phantom tumor, vanishing tumour or pseudotumor since it disappears rapidly with diuretic treatment. Adhesions caused by pleuritis or congenital defects in the pleura may play a role in the pathogenesis. The diagnosis of phantom tumour is essential in choosing the appropriate treatment and avoiding inappropriate interventions and therapy. We present a very rare type of localisation of phantom tumour in this study.

Key words: Bilateral phantom tumour, vanishing tumour, pseudotumor

KONYA

07 HAZİRAN 2020

PORSELEN LAMİNATE VENEER RESTORASYONLAR PLANLAMA ve PREPARASYON TEKNİKLERİ

Nermin DEMİRKOL

Gaziantep Üniversitesi

ÖZET

Porselen laminate veneerler (PLV), interdental boşlukların kapatılması, erozyon ve aşınma sonucu minde meydana gelen harabiyetlerin eliminasyonu, konjenital malformasyonlar ve mevcut anomalilerin de neden olduğu estetik problemler ve renklenmelerin giderilmesi amacıyla vestibül yüzün estetik bir materyal ile kaplanmasıdır. Genellikle 18 yaş üzeri hastalarda uygulanması gereken estetik restorasyonlardır. PLV endikasyonları ve kontrendikasyonları çeşitlilik göstermektedir. PLV restorasyonlar ile estetik bir gülüş sağlanabilmektedir. Geçmişten günümüze PLV başarısı giderek artmaktadır. Son yıllarda planlama ve üretim alanında dijital teknolojinin estetik gülüş uygulamalarına entegrasyonu, rezin simanların gelişmesi, kullanılan seramiklerin gelişimi ve çeşitliliği PLV restorasyonlarının başarısına önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır. PLV restorasyonların planlamasında dişeti şekli ve hizası dişlerin konumları, yüzün referans çizgileri, anatomik eksenler, ekstraoral ve intraoral fotoğraflar dikkate alınmaktadır. Geleneksel yöntemlerde hastadan elde edilen alçı model üzerinde wax up - mock up rehberliği tedavi öngörüsü için yaygın olarak kullanılırken, dijital tasarım teknolojilerinde fotoğraf kayıtları esas alınarak PowerPoint, Keynote ve Photoshop gibi bilgisayar programları kullanılmaktadır. PLV restorasyonlar için önemli ve temel aşamalardan biri ise dişler üzerinde yapılan preparasyonlardır. PLV restorasyonlar için diş preparasyonu dikkatli şekilde planlanmalı ve kontrollü yapılmalıdır. Preparasyon için önerilen tekniklerde preparasyondan önce kesim derinliği 0.4 - 0.7 mm arasında belirlenmelidir. Preparasyonların çeşitliliğini kesici kenarda uygulanan 4 farklı kesim şekli belirlemektedir. Bunlar pencere (window) preparasyonu, tüy ucu (feather edge) preparasyon, açılı (beveled) preparasyon, kesici kenarı kapsayan (overlap) preparasyon tipleridir. Kesim şeklini belirleyen faktörlerden bir diğeri ise gingival bölgedeki marjinal bitim konfigürasyonudur. Marjinal bölgede basamak preparasyonu subgingival (dişeti altı), gingival (dişeti seviyesi) ve supragingival (dişetin üzerinde) şekilde bitirebilmektedir. Anahtar Kelimeler: Porselen laminate veneer restorasyonlar, Dijital gülüş tasarımı, PLV preparasyonları

ÇOCUKLARDA KRONİK OTİTİS MEDIA İÇİN SOSYODEMOGRAFİK, SOSYOEKONOMİK VE KLİNİK RİSK FAKTÖRLERİ

Dr. Ercan KURT

Adıyaman Eğitim Araştırma Hastanesi KBB Kliniği

Doç. Dr. Fatih ÇELENK

Mersin Özel İMC Hastanesi

Öz

Kronik otitis media (KOM) orta kulağın kulak zarında kalıcı değişikliklere yol açan uzun süreli enflamasyonu olarak tanımlanabilir. Bu hastalığın insidansı %14-62, prevalans ise %2-52 arasında değişmektedir (1).

KOM çocuklarda sık görülen bir hastalıktır ve tam olarak tedavi edilmezse ciddi komplikasyonlara ve sekellere yol açabilir. Bu hastalıkla ilişkili risk faktörleri ortaya konulursa potansiyel komplikasyonlar önlenir ve önleyici stratejiler geliştirilir.

Östaki tüpü disfonksiyonu altta yatan esas mekanizma olarak öne sürülmüş olmasına rağmen KOM'un etyopatogenezi henüz tam olarak netleşmiş değildir. KOM gelişmesine katkıda bulunabilecek diğer faktörler arasında erkek cinsiyet, konjenital orta yüz deformiteleri, Down sendromu, beslenme tipi, çevresel faktörler, tekrarlayan otitis media, düşük sosyoekonomik durum, sigara maruziyeti, alerji, nazofarengeal hastalıklar (adenoid hipertrofi), üst solunum yolu enfeksiyonları (rinosinüzit), immün sistem hastalıkları ve gastroözofageal reflü yer alır. Sıklıkla izole edilen mikroorganizmalar; P. aeruginosa, S. Aureus, Difteroidler, Streptokoklar, Hemofilus İnfluenza ve daha az olarak diğer enterik gram negatif ve anaerobik bakterilerdir (2-5).

KOM üç aydan daha uzun süreli ve medikal tedavi ile tamamen düzelmeyen orta kulak inflamasyonu olarak tanımlanmaktadır. KOM bütün dünyada yaygın bir şekilde görülmekte olup sık görülen enfeksiyon hastalıklarının arasında yer alır. KOM'da hastaların çoğunda kulak akıntısı ve işitme kaybı mevcut iken, bir kısmında ise sessiz dönemde herhangi bir yakınma olmayabilir. Hastalar çoğu kez timpanik membran perforasyonunu muayene sonucunda rastlantıyla öğrenirler. KOM basit-benign ve ilerleyici-destruktif formlar gösterebilir (6-8). KOM, timpanik membran perforasyonu ve dış kulak yolundan süpüratif akıntı ile karakterize olan orta kulağın uzun süreli enfeksiyonudur. Sıklıkla şu üç karakteristik özelliğe sahiptir: timpanik membran perforasyonu, kulak akıntısı ve işitme kaybı (3).

KOM tipik olarak persistan bir hastalıktır. Enfeksiyon aktif, intermitan ve inaktif dönemler göstererek sürebilir. En sık başvuru şikayetleri işitme kaybı ve kulak akıntısıdır. KOM, bazı olgular sessiz olabileceği gibi çocuklarda agresif seyredebilir. Geri dönüşümsüz sekellere ve ciddi komplikasyonlara yol açabilir. Bu nedenlerle çocuklarda KOM'un erken tanı ve tedavisi

önem arz etmektedir. Çocuklarda KOM için klinik, sosyodemografik ve sosyoekonomik risk faktörlerinin bilinmesi bu hastalığın erken tanısında ve önleyici stratejiler geliştirilmesi açısından yarar sağlayabilir. Çocuklarda KOM ile ilişkili risk faktörleri ile ilgili bilimsel veri literatürde sınırlıdır.

Bu çalışmanın amacı çocuklarda KOM ile ilişkili risk faktörlerini literatür eşliğinde tartışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Aktif kronik otitis media, İnaktif kronik otitis media, Risk faktörleri.

Bu çalışma Dr. Ercan KURT'un "Çocuklarda Kronik Otitis Media İçin Sosyodemografik, Sosyoekonomik Ve Klinik Risk Faktörleri" (Gaziantep Üniversitesi KBB Kliniği, 2016 , Tez Danışmanı ,Doç. Dr. Fatih ÇELENK), başlıklı Uzmanlık Tezi verilerinden elde edilmiştir.

Kaynaklar

1. Onur Çelik. Kulak Burun Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi. 2. baskı 1. cilt.
2. Kulak Hastalıkları ve Mikrocerrahi Kitabı. Prof. Dr. A. Necmetin Akyıldız.
3. Akyıldız N. Kulak Hastalıkları ve Mikrocerrahisi 1. Ankara: Bilimsel Tıp Yayınevi, 1998; 337-451.
4. Klein CL, Wagner M, Kirkpatrick CJ, Van Kooten TG. A new quantitative test method for cell proliferation based on detection of the Ki-67 protein. J Mater Sci Mater Med 2000; 11: 125-132.
5. Ibekwe TS¹, Nwaorgu OG. Classification and management challenges of otitis media in a resource-poor country. Niger J Clin Pract. 2011 Jul-Sep;14(3):262-9. doi: 10.4103/1119-3077.86764.
6. Papp Z, Rezes S, Jokay I, Sziklai I. Sensorineural hearing loss in chronic otitis media. Otol Neurotol 2003; 24: 141-144.
7. Gersdorff MC, Nouwen J, Decat M, Degols JC, Bosch P. Labyrinthine fistula after cholesteatomatous chronic otitis media. Am J Otol 2000; 21: 32-35.
8. Browning GG. Aetiopathology of inflammatory conditions of external and middle ear. In: Kerr AG, editor. Scott-Brown Otolaryngology, 6th edn. Vol 3. London: Arnold; 1977. Özbilen S. Kronik Süpüratif Otitis Media. Kulak Burun Boğaz Hastalıkları ve Baş Boyun Cerrahisi 2. Baskı, 1. Cilt, Sayfa 172-205. Editör: Onur Çelik. İzmir: Asya Tıp Kitapevi; 2007.

BAŞ AĞRISI OLAN HASTALARIN BEYİN CERRAHİSİ POLİKLİNİĞİNİ TERCİH ETME NEDENLERİ

AHMET YARDIM

ÖZEL BUHARA HASTANESİ

ÖZET:

AMAÇ:Çalışmamızda baş ağrısı şikayeti olan hastaların nöroloji polikliniği yerine beyin cerrahisi polikliniğine başvuru nedenlerini araştırdık.

GEREÇ VE YÖNTEM:Çalışmamıza Mayıs 2019-Mayıs 2020 tarihleri arasında özel hastanemiz beyin cerrahisi polikliniğine baş ağrısı şikayeti ile başvuran 60 hastayı dahil ettik. Baş ağrısı şikayetine neden olmakla birlikte beyin cerrahisinin primer takip ettiği beyin tümörü,hidrosefali ve vasküler patolojili hastaları dahil etmedik.Çalışmamızda tarafımızca hazırlanan anket formu kullanıldı. Beyin cerrahisi kliniği hastalara anketi uyguladı.Anket bütün hastalara aynı doktor tarafınca yapıldı.Hastaların beyin cerrahisi tercih nedeni ve nöroloji hakkındaki bilgileri saptanmaya çalışıldı.

BULGULAR:Çalışmamıza 60 hasta dahil edildi.Hastaların yaş ortalaması 43,26+-17 idi.Hastaların 45 i (%75) kadın ,15 i (%25) erkekti.Hastaların eğitim durumu 42 hasta (%70) ilk-orta öğrenim almış,12 hasta ((%20) lise mezunu ve 6 hasta (%10) üniversite mezunu idi. Dahil ettiğimiz hastaların nöroloji polikliniği yerine beyin cerrahisi polikliniğini tercih etme nedenleri sorgulandı.En fazla olan tercih etme sebebi 38 (% 63,3) beyin cerrahisi ismindeki beyin kelimesiydi.6 hasta (%10) tavsiye üzerine,8 hasta (%13,3) nöroloji doktor memnuniyetsizliği,8 hasta (%13,3) nöroloji tarafınca takip ve tedavi edilmesine rağmen şikayetlerinin geçmemesi nedeni tercih ettiklerini bildirdi.Hastaların nöroloji ile ilgili bilgi düzeyi sorgulandı.42 hastanın (%70) nöroloji hakkında bilgisi olmadığı saptandı.

SONUÇ:Baş ağrısı çok sık görülen bir şikayettir.Sinir sistemi rahatsızlıklarının ciddi bir bölümünü baş ağrısı şikayeti oluşturur.Nöroloji polikliniğine başvurular arasında en büyük oranı baş ağrısı şikayeti ile başvuran hastalar oluşturmaktadır.Nöroloji polikliniğine başvurular bu seviyede olmakla birlikte baş ağrısı şikayeti olan hastaların ciddi bir kısmında nöroloji yerine beyin cerrahisi polikliniğini tercih etmektedir.Baş ağrısı şikayeti ile hastaların başvuru polikliniği olarak beyin cerrahisi polikliniğini tercih etmeleri,beyin cerrahisi poliklinik

yoğunluğunda artışa neden olmakta,iş gücü ve maddi kayıba neden olmaktadır.Bölüm isim ve tanıtımlarının ne kadar önemli olduğunu bu durum bize göstermektedir.

ANAHTAR KELİMELELER:Baş ağrısı,beyin cerrahisi,nöroloji

ENDOSKOPIK RETROGRAT KOLANJİOPANKREATOGRAFİ (ERKP) DENEYİMLERİMİZ

Dr. Öğretim Üyesi Esra Dişçi

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi AD.

Amaç: ERKP hepatopankreatobilier sistem hastalıklarının tanı ve tedavisinde yararlı bir tekniktir. Günümüzde Manyetik Rezonans Kolanjiopankretografinin yaygınlaşması ve görüntüleme yöntemlerinin gelişmesi sayesinde çoğunlukla tedavi için kullanılmaktadır. En sık kullanım endikasyonu koledok taşı olmakla birlikte, tıkanma sarılığı, yüksek bilirubin değerleri, pankreatit, pankreas tümörleri, koledok ve safra yolları tümörleri, koledok darlıkları, safra kaçağı, kolanjit, kist hidatik, papilla tümörü ve koledok kistleri için de kullanılmaktadır. ERKP'nin, hepatopankreatobilier hastalıkların tanı ve tedavisindeki rolünü araştırmaktır.

Yöntem: Ocak 2019 ile Haziran 2020 arasındaki sürede yapılan 162 ERKP işlemi, retrospektif olarak değerlendirildi.

Bulgular: Hastaların ortalama yaşı 54,2 (8-88 arası) olup, 93 hasta (% 57,4) kadın ve 69 hasta (42,6) erkek idi. ERKP endikasyonu hastaların 74'ünde (% 45,7) koledok taşı, 25'inde (% 15,4) kolanjit, 15'inde (% 9,3) karaciğer kisti, 15'inde (% 9,3) kolestatik enzim yüksekliği, 9'unda (% 5,5) safra fistülü, 8'inde (% 4,9) safra yolu darlığı, 6'sında (% 3,7) safra yolu tümörü, 4'ünde (% 2,5) pankreatit, 3'ünde (% 1,9) geniş safra yolu, 2'sinde (% 1,2) ampulla tümörü, 1'inde (% 0,6) pankreas fistülü idi.

Hastaların 127'sinde (% 78,4) işlem başarılıydı, 35 hastada (% 21,6) işlem yapılamadı. İşlem yapılamama sebeplerine bakıldığında 19'unda başarısız kanülizasyon, 6'sında satürasyon düşüklüğü, 5'inde papillanın bulunamaması, 2'sinde duodenit, 2'sinde papilla tümörü, 1'inde mide kanseri olduğu görüldü. Hastalara yapılan işlemler değerlendirildiğinde hastaların 101'ine (% 62,3) balon katater uygulaması, 80'ine (% 49,4) endoskopik sfinkterotomi, 16'sına (% 9,9) stent yerleştirilmesi veya çıkarılması, 2'sine (% 1,2) litotriptör uygulaması yapıldı (bir hastaya birden fazla işlem uygulandı). Hastalardan 5'inde işlem sonrası cerrahi tedavi gerektirmeyen pankreatit, 1'inde perforasyon gözlemlendi. Mortalite izlenmedi.

Sonuç: ERKP, invaziv bir işlem olmasına rağmen, hepatopankreatobilier hastalıkların tanı ve tedavisinde başarılı bir yöntemdir.

PEPTİK ÜLSER PERFORASYONU SERBEST HAVAMIDIR?

Op. Dr. Mustafa Yeni

Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Özet:

Giriş ve Amaç: Akut batın ön tanısıyla başvuran ve acil operasyon gereken önemli bir hastalık olan Peptik Ülser Perforasyon (PÜP) tanısı için anamnez, fizik muayene, radyoloji ve laboratuvar bulguları değerlendirilir. Bu çalışmada peptik ülser perforasyon tanısıyla opere edilen hastaların yaşı, cinsiyeti, ayakta direkt batın grafisi (ADBG)'nde serbest hava olanlar ile olmayan hastanede yatış süreleri, lökosit sayısı, nötrofil sayısı ve nötrofil/lenfosit oranları karşılaştırılmıştır.

Materyal ve Metod: 2018 – 2020 yılları arasında hastanemizde PÜP ameliyatı yapılan hasta dosyaları retrospektif incelendi. Hastaların yaşı, cinsiyeti, yatış süreleri, hemogram değerleri, başvuruda çekilen ADBG ve yapılan ameliyat çeşidi incelendi.

Bulgular: Toplam 28 hasta opere edildi. Hastalar ADBG'de serbest hava var (%71,42) ve serbest hava yok (%28,58) olarak iki gruba ayrıldı. Hastaların 26'sı erkek (%92,86), 2'si kadın (%7,14), yaş ortalaması 43,95/yıl (18 – 84) idi. Hastaların 25'i açık primer tamir ve omentopeksi ile opere edilirken, 3'ü laparoskopik primer tamir ile opere edildi. Perforasyonların lokalizasyonları incelendiğinde 8'i prepylorik, 6'sı juxtapylorik, 14'ü postpylorik bölgede olduğu görüldü. Hastaların 26'sı (%92,86) şifa ile taburcu olurken 2'si (%7,14) öldü. Ölen hastalar 80 yaşının üzerinde ve ek hastalıkları mevcuttu.

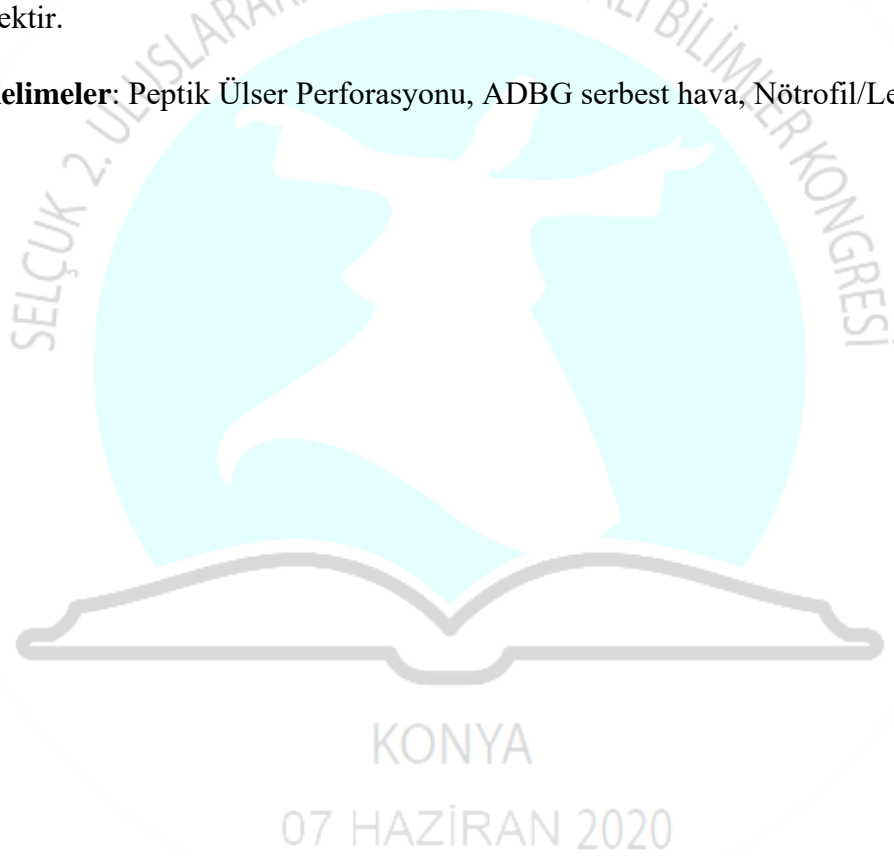
ADBG'de serbest hava olan grupta ortalama lökosit değeri: $13,96 \times 10^3/\mu\text{l}$, nötrofil: $11,07 \times 10^3/\mu\text{l}$, nötrofil/lenfosit oranı: 8,5 olarak hesaplandı. Hastaların ortalama yatış süresi 7,73/gün idi. ADBG'de serbest hava olmayan grupta ise lökosit değeri: $14,22 \times 10^3/\mu\text{l}$, nötrofil: $11,32 \times 10^3/\mu\text{l}$, nötrofil/lenfosit: 10,71 saptandı. ADBG'de serbest hava olmayan grubun hastanede yatış süresi 7,7/gün idi.

Gruplar arasında lökosit, nötrofil, nötrofil/lenfosit oranı ve yatış süreleri arasında anlamlı bir fark saptanmadı ($p > 0.05$).

Tartışma ve Sonuç: Erişkinlerde önemli bir akut batın sebebi olmaya devam eden PÜP 18 yaşından geriatrik döneme kadar her yaşta görülmektedir. Büyük oranda erkeklerde görülmektedir. Erkek hakimiyetinin daha detaylı araştırılması gerekmektedir. Geçmişte PÜP

ameliyatı için trunkal vagatomi, proksimal gastrik vagatomi ve gastroenterostomi gibi komplike işlemler yapılmakta iken günümüzde sadece primer tamir ve omentopeksi yapılmaktadır. PÜP’de perforasyon yeri çoğunlukla bulbusta olup bizim çalışmamızda literatür ile uyumludur. İleri yaş ve ek hastalık mortaliteyi arttırmaktadır. Literatür verilerine göre %20 hastada ADBG’de serbest hava olmayabilir. Bizim çalışmamızda da %28 hastada başvuruda serbest hava yoktu. Enflamasyon göstergelerinden lökosit ve nötrofil seviyeleri çoğu hastada yüksek seviyede olmakta ancak gruplar arasında nötrofil/lenfosit oranları arasında anlamlı fark saptanamamıştır. ADBG’de serbest hava olmaması perforasyon sonrası serbest hava geçmeden kimyasal peritonite bağlı ağrı sonucu erkenden opere edilmesine veya perforasyonun sınırlandırmak için omentumun perforasyon alanını sınırlandırması bağlı olduğu düşündürmektir.

Anahtar Kelimeler: Peptik Ülser Perforasyonu, ADBG serbest hava, Nötrofil/Lenfosit oranı

ARKA SEGMENT GÖZ İÇİ YABANCI CİSİM SAPTANAN OLGULARDA PARS PLANA VİTREKTOMİ

Seyhan DİKCİ

İnönü Üniversitesi

ÖZET

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları Anabilim Dalı'nda Ocak 2014-Aralık 2018 tarihleri arasında göz travmasına bağlı arka segmentte göz içi yabancı cisim (GİYC) saptanan olguların tedavisinde uygulanan pars plana vitrektomi ameliyatının anatomik ve görsel sonuçları değerlendirildi. Olguların dosyaları geriye dönük olarak tarandı ve hastaların yaşı, cinsiyeti, yabancı cismin natürü ve göze giriş yeri, cerrahi öncesi ve nihai en iyi düzeltilmiş görme keskinlikleri (EDGK), başlangıç göz muayeneleri, yabancı cismin hangi yolla çıkarıldığı, uygulanan cerrahi yöntemler ve görülen komplikasyonlar kaydedildi.

Çalışmaya dahil edilen olguların yaş ortalaması $32,8 \pm 13,7$ (14-58) yılı ve toplam 16 hastanın 15'i (%93,7) erkek, 1'i ise (%6,3) kadındı. On beş gözde (%93,7) metalik yabancı cisim saptanırken, bir gözde ise (%6,3) taş tespit edildi. Travmanın meydana gelmesi ile GİYC çıkarımı için PPV uygulanması arasında geçen ortalama süre 3 gündü. On üç gözde sklerotomi genişletilerek üç gözde ise limbal yolla GİYC göz içinden çıkarılmıştı. Cerrahi sonrası takiplerde görme keskinliği 12 gözde (%75) artmış, üç gözde (%18,75) azalmış ve bir gözde (%6,25) ise aynı kalmıştı. Olguların ortalama cerrahi öncesi EDGK'i $1,54 \pm 0,57$ logMAR iken, nihai EDGK'i $1,03 \pm 0,6$ logMAR'dı ($p=0,014$). Olgularda karşılaşılan komplikasyonlar arasında üç gözde nüks/yeni retina dekolmanı (RD), iki gözde makülada skar, bir gözde geçici göz içi basınç yüksekliği, bir gözde afaki, bir gözde hemorajik koroid dekolmanı ve bir gözde ise fitizis bulbi yer almaktaydı. Ortanca takip süresi 14 aydı.

Pars plana vitrektomi arka segmentteki göz içi yabancı cisimlerin tedavisinde etkili ve güvenlidir. Bununla birlikte çok çeşitli faktörler bu olgularda görsel ve anatomik sonuçları etkilemektedir. Nüks ya da yeni RD gelişimi ve makülada skar gelişimi kötü nihai görsel sonuçlara yol açmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Göz içi yabancı cisim, Pars plana vitrektomi, Retina dekolmanı

VİTREUS İÇİNE DİSLOKE GÖZ İÇİ LENSİ OLAN OLGULARDA PARS PLANA VİTREKTOMİ

Seyhan DİKÇİ

İnönü Üniversitesi

ÖZET

Ocak 2014-Aralık 2018 tarihleri arasında İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları Anabilim Dalı'nda vitreus içine göz içi lens (GİL) dislokasyonu nedeniyle pars plana vitrektomi (PPV) uygulanmış olguların demografik ve klinik özelliklerinin yanı sıra bu olgularda PPV'nin görsel ve anatomik sonuçları değerlendirildi. Hastaların yaşı, cinsiyeti, cerrahi öncesi ve sonrası en iyi düzeltilmiş görme keskinliği (EDGK), göz içi basınçları (GİB), GİL dislokasyonu nedenleri, eşlik eden oküler patolojiler, uygulanan cerrahi teknikler ile preoperatif ve postoperatif karşılaşılan komplikasyonlar kaydedildi.

Bu retrospektif çalışmaya vitreus içine disloke GİL'i bulunan 5'i (%33,3) kadın, 10'u (%66,7) erkek toplam 15 hastanın 15 gözü dahil edildi. Olguların ortalama yaşı $60,8 \pm 22,67$ (12-94) yıldır. On beş gözden 7'sinde GİL çıkarıldıktan sonra aynı seansta ikincil GİL implantasyonu yapılırken, 8'inde ise ikinci bir seansta sekonder GİL implantasyonu planlandı. Olgularda cerrahi öncesi saptanan ortalama EDGK'i 1,7 (0,4-1,92) logMAR iken, cerrahi sonrası 0,5 (0-2) logMAR idi ($p=0,002$). Cerrahi sonrası 12 olguda (%80) görme keskinliğinde artış sağlanırken, iki olguda (%13,3) görme keskinliğinin değişmediği ve bir olguda ise (%6,7) görme keskinliğinde azalma olduğu saptandı. Çalışmamızda 3 gözde preoperatif retina dekolmanı (RD), 2 gözde GİB artışı mevcutken, bir olguda cerrahi sonrası nüks RD ve 4 gözde ise GİB artışı saptandı. İkinci bir oturumda sekonder GİL implantasyonu yapılan olgularda ortalama postoperatif EDGK'i, GİL implantasyonu aynı seansta yapılanlara göre istatistiksel anlamlı olarak daha iyi bulundu ($p=0,035$).

Pars plana vitrektomi ile vitreus kavitesine disloke GİL saptanan olgularda görsel ve anatomik başarılı ve güvenilir sonuçlar elde edilmektedir. Bu hastalarda ikinci bir seansta sekonder GİL implantasyonu yapılması daha iyi final görme keskinliği elde edilmesini sağlayabilir. Ayrıca bu karmaşık olgularda daha iyi görsel ve anatomik sonuçlar elde etmek için hastaların yakından izlenmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Göz içi lens, Pars plana vitrektomi, Retina dekolmanı

ROMATOİD ARTRİT TANILI GERİATRİK BİREYLERE OREM MODELİNE GÖRE VERİLEN HEMŞİRELİK BAKIMININ EL SEMPTOMLARI VE YAŞAM AKTİVİTELERİNE ETKİSİ

Halil İbrahim TUNA

Selçuk Üniversitesi Akşehir Kadir Yallagöz SYO

Güler BALCI ALPARSLAN

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık bilimleri Fakültesi

ÖZET

Amaç: Bu araştırma; romatoid artrit tanılı geriatrik bireylere Orem modeline göre verilen hemşirelik bakımının hastaların el semptomları, yaşam aktiviteleri ve el ağrısı üzerine etkisini belirlemek amacıyla randomize kontrollü bir çalışma olarak yapılmıştır.

Materyal ve Metod: Araştırmanın örneklemini 17 Haziran 2019 – 20 Eylül 2019 tarihleri arasında bir üniversitesi hastanesinin romatoloji polikliniğinde örneklem seçim kriterlerine uyan toplam 22 hasta oluşturmuştur. Randomize edilen hastalar 11 hasta vaka grubu ve 11 hasta kontrol grubu olarak 2 gruba ayrılmıştır. Hastaların hastalık verilerinin toplanmasında OREM hemşirelik modeline göre hazırlanan anamnez formundan faydalanılmıştır. Uygulama; günlük telefon ile ve haftalık yüz yüze görüşme şeklinde toplam 8 hafta sürdürülmüştür. Hastalar uygulama süresince rutin hekim reçetesini uygulamaya devam etmiştir. Veri toplama formu için; Tanımlayıcı Özellikler Veri Formu, VAS, HAQ ve Duruöz El İndeksi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma sonucunda hastaların tanımlayıcı özellikleri, yaşam aktivite puanları ve el semptom puanları arasında gruplar arası fark bulunmamıştır ($p>0.05$). Gruplar arası el ağrısı puanları arasında başlangıçta fark yokken uygulama sonunda vaka grubundaki ağrı puanının kontrol grubuna göre daha düşük olduğu bulunmuştur ($p<0.001$). Yaşam aktiviteleri, el semptomları ve el ağrısı puanlarının vaka grubunda başlangıç ve 4. haftalarda eşit olduğu ($p>0.05$), el semptomları ve el ağrısı puanlarının ise 4. haftada başlangıçtaki puanına göre daha düşük olduğu bulunmuştur ($p<0.001$). Araştırmada incelenen yaşam aktiviteleri, el semptomları ve el ağrısı puanlarının uygulama sonunda diğer haftalara göre daha düşük olduğu tespit edilmiştir ($p<0.001$).

Sonuç: Bu çalışma; RA tanılı geriatrik hastaların Orem öz bakım modeline göre verilen ve hasta gereksinimlerine dayanan bakımın, hastaların el fonksiyonlarını artırmada, YA' yı yerine getirmede ve el ağrısını azaltmada etkili olduğunu göstermiştir. RA tanılı geriatrik

hastaların hemşirelik bakımı planlanırken hemşirelere rehber olması açısından Orem' in Öz bakım Modelinin kullanılması, RA tanılı hastaların düzenli sağlık kontrolleri sırasında fonksiyonel durumlarının ve el ağrılarının rutin olarak değerlendirilmesi, gelecekte yapılacak benzer çalışmaların 8 haftadan daha uzun süre uygulanması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: El ağrısı, hemşirelik, Orem Öz Bakım Modeli, romatoid artrit

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN AKCİĞER SESLERİNİ ÖĞRENEBİLME VE SESLERE UYGUN GİRİŞİMLERİ BELİRLEYEBİLMEDE SİMÜLASYON İLE VIDEO EĞİTİMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Halil İbrahim TUNA

Selçuk Üniversitesi Akşehir Kadir Yallagöz SYO

Pınar Tunç Tuna

Selçuk Üniversitesi Akşehir Kadir Yallagöz SYO

Birsel Molu

Selçuk Üniversitesi Akşehir Kadir Yallagöz SYO

Alev Yıldırım Keskin

Selçuk Üniversitesi Akşehir Kadir Yallagöz SYO

ÖZET

Giriş ve Amaç: Fizik muayene becerileri, hastanın sorunlarını belirlemede ve ihtiyaçlarını karşılamada önemli bir rol oynamaktadır. Hemşirelerin yeterliliklerinin sağlanması için fiziksel değerlendirme becerilerinin öğretilmesi hayati önem taşımaktadır. Hemşirelik öğrencilerinin eğitiminde simülasyonun etkinliğini gösteren çalışmalar bulunmaktadır. Ancak simülasyonla eğitimin hemşirelik uygulamaları üzerine etkisini inceleyen çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu çalışmanın amacı; hemşirelik öğrencilerinin patolojik akciğer seslerini ayırt edebilme ve uygun hemşirelik girişimlerini belirleyebilmede simülasyon ve video eğitiminin etkisini ölçmektir.

Yöntem: Araştırmanın evrenini bir üniversitenin Hemşirelik bölümü 1. Sınıf öğrencileri (n=56) oluşturmuştur. Fizik muayene dersini alan, hemşirelik bölümü 1. Sınıf öğrencilerinden fizik muayene konusunda hiçbir bilgisi ve eğitimi olmayanlar araştırmaya dahil edilmiştir. Verilerin toplanmasında, öğrencilerin tanımlayıcı özelliklerini içeren araştırmacılar tarafından hazırlanan soru formu, simülasyon maketi, tıbbi video ve beceri değerlendirme formu kullanılmıştır.

Bulgular: Gruplar ile normal akciğer sesini bilme durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki tespit edilmiştir (p=0,003). Maket grubunda 20 kişinin (%71,4) normal akciğer sesini bildiği, video gruptaki 19 kişinin (%67,9) normal akciğer sesini bilmediği belirlenmiştir.

Gruplara göre incelendiğinde, normal akciğer sesini bilenlerin ağırlıklı olarak maket grubunda olduğu tespit edilmiştir.

Gruplar ile stridor sesini bilme durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($p=0<05$). Maket grubunda 19 kişinin (%67,9) stridor sesini bildiği, video gruptaki 9 kişinin (%100,0) stridor sesini bilmediği belirlenmiştir. Gruplara göre incelendiğinde, normal akciğer sesini bilenlerin tamamının maket grubunda olduğu, video grubunda stridor sesini bilen hiç kimsenin olmadığı tespit edilmiştir. dinlediği akciğer sesini doğru bilip buna göre doğru hemşirelik girişimi yapabilen öğrenciler gruplarına göre incelenmiştir. Buna göre gruplar arasında normal akciğer sesi, wheezing ve stridor değerleri açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur ($p>0,05$). Grupların ronküs değerleri açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p=0<05$). Maket grubun ronküs değeri, video grubun ronküs değerinden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksektir.

Sonuç Ve Öneriler: Çalışma sonucunda akciğer sesini ayırt edebilmede maket kullanmanın videoya göre daha etkin olduğu bulunmuştur. Grupların uygun hemşirelik girişimlerini belirleyebilme durumları karşılaştırıldığında her iki yönteminde etkili olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda önerimiz, akciğer sesini ayırt etmede simülasyonun, uygun hemşirelik girişimlerinin öğretilmesinde ise hemen hemen hiç maliyeti olmayan tıbbi videolardan faydalanılmasıdır. Gelecek çalışmaların fizik muayenenin farklı alanlarında yapılması hemşirelik eğitimine büyük katkı sunacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Hemşirelik, Eğitim, Fizik muayene, Simülasyon, Video

KONYA

07 HAZİRAN 2020

TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLERDEN ELDE EDİLEN BİTKİSEL DROGLARIN DEPOLAMA KOŞULLARININ KALİTE ÖZELLİKLERİNE ETKİLERİNİN BELİRLENMESİ

Murat Özocak

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi/ Doktora Öğrencisi

ÖZET

Küresel ölçekte artan nüfus artışı sonucunda, insanların yaşamlarını sürdürebilmeleri için gerekli olan beslenmelerinden hastalıklarının tedavi edilmesine kadar uzanan geniş bir alandaki artan ihtiyacı da karşılamak zorlaşmıştır. Artan ihtiyacı karşılama adına doğal olmayan yöntemlerden yararlanma yoluna gidilmiştir. Bu durum ise, insanların doğal koşullar altında elde edilen besinlere ve ilaçlara olan arayışlarını artırmıştır. Özellikle organik tarımsal üretim sonucunda elde edilen gıda maddeleri ve bitkisel kaynaklı tedavi edici ilaçlara olan talep gün geçtikçe artmaktadır. Doğal yollarla elde edilen besinler gibi, bitkisel kaynaklı ilaçlara olan talebin artması tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimini ön plana çıkarmıştır. Tarımsal üretimi yapılan tıbbi ve aromatik bitki sayısındaki artış, ekilen alan miktarını da artırmıştır. Tıbbi ve aromatik bitkiler hasat edildiği gibi ilaç yapımında kullanılamamaktadır. Hasat sonrasında her bitkinin faydalı olabilecek kısmına göre farklı işlemler uygulanıp, ilgili kısımlar kullanıma uygun hale getirilmektedir. Tıbbi ve aromatik bitkilerin bazılarının kök kısımları, bazılarının rizom bölgeleri, bazılarının ise yaprakları fayda göstermektedir. Bu bakımdan tıbbi ve aromatik açıdan fayda sağlayan ilgili kısımları farklı bir isimle anılmaktadır. Bitkisel drog adı verilen bu kısımlar, her bitki için farklı bölgelerden elde edilmektedir. Tıbbi ve aromatik amaçlı kullanılacak olan bitkisel droglar, ilaç yapımında kullanılabildiği kadar belirli koşullarda muhafaza edilmektedir. Bitkisel drogların uygun koşullar altında depolama süreçlerinin oluşturulması, drogların bünyesindeki faydalı maddelerin özelliklerini kaybetmemesi açısından büyük önem taşımaktadır. Optimum depolama koşullarının sağlanmadığı durumlarda, bitkisel drogların içerisindeki faydalı maddeler kaybolduğu gibi zararlı madde oluşumları da görülmektedir. Örneğin, depolama süresince bitkisel drogların ihtiyacı olan nem değerleri sağlanmadığı zaman, küf mantarlarına uygun koşullar oluşmakta ve droglar üzerinde görünüm bozukluğuna yol açarak tıbbi açıdan kullanılamaz hale getirmektedirler. Araştırma kapsamında, tıbbi ve aromatik bitkilerden bitkisel drogların elde edilmeleri, bitkilerin drog olarak kullanılan kısımları, bitkisel drogların uygun depolama koşulları ve uygun olmayan depolama koşullarının

kalite özelliklerine olan etkileri ile ilgili geniş bir literatür taraması yapılmıştır. Çalışma kapsamında tüm bilgiler derlenerek, bitkisel drogların elde edilme yöntemleri ve kalite kayıplarının önüne geçilerek ilaç yapımında kullanımlarının sağlanmaları açısından uygun depolama koşulları ayrıntılı şekilde açıklanmıştır. Araştırma sonucunda, belirlenen depolama koşullarının sağlanması ile bitkisel drogların kalite özelliklerini kaybetmeden ilaç yapımında kullanılabilecekleri sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Tıbbi ve aromatik bitkiler, Bitkisel drog, Depolama koşulları, Depolama, Kalite özellikleri.

DETERMINING OF THE EFFECTS ON THE QUALITY PROPERTIES OF STORAGE CONDITIONS OF HERBAL DRUGS OBTAINED FROM MEDICAL AND AROMATIC PLANTS

ABSTRACT

As a result of the increasing population growth on a global scale, it has become harder to meet the increasing need in a wide area ranging from the nutrition necessary for people to survive to the treatment of their diseases. In order to meet the increasing need, it was made use of unnatural methods. This has increased people's search for nutrients and medicines obtained under natural conditions. In particular, the demand for foodstuffs and herbal medicines derived from organic agricultural production is increasing day by day. Increasing demand for herbal medicines, such as naturally obtained nutrients, has brought the production of medicinal and aromatic plants to the fore. The increase in the number of medicinal and aromatic plants produced in agriculture has increased the amount of cultivated land. Medicinal and aromatic plants cannot be used in pharmaceutical production as they are harvested. After the harvest, different processes are applied according to the part of each plant that may be useful, and the relevant parts are made suitable for use. Some of the medicinal and aromatic plants have root parts, some have rhizome regions and some have leaves. In this regard, the parts that benefit from the medical and aromatic aspects are referred to under a different name. These parts, called herbal drugs, are obtained from different regions for each plant. Herbal drugs that will be used for medicinal and aromatic purposes are kept under certain conditions until they are used in drug making. Creating the storage processes of herbal drugs under suitable conditions is of great importance in terms

of not losing the properties of useful substances in the drugs. In cases where optimum storage conditions are not met, useful substances in herbal drugs have disappeared as well as harmful substance formations. For example, when the moisture values required by the herbal drugs are not provided during storage, suitable conditions are formed for mold fungi and they cause medical impairment on the drugs by causing appearance distortion. Within the scope of the research, a comprehensive literature review was conducted on the acquisition of herbal drugs from medicinal and aromatic plants, the parts of plants used as drugs, the appropriate storage conditions of vegetative drugs and the effects of improper storage conditions on the quality characteristics. In the scope of the study, all the information was compiled, the methods of obtaining herbal drugs and the quality losses were prevented, and appropriate storage conditions were explained in detail in order to ensure their use in pharmaceutical production. As a result of the research, it has been concluded that herbal drugs can be used in drug production without losing their quality features by providing the storage conditions determined.

Keywords: Medicinal and aromatic plants, Herbal drug, Storage conditions, Storage, Quality features.

KONYA

07 HAZİRAN 2020

TIBBİ AÇIDAN KULLANILAN SARIMSAĞIN (*ALLIUM SATIVUM*) DEPOLAMA SÜRESİNCE KALİTE KAYIPLARININ ÖNLENEBİLİRLİĞİNİN SAĞLANMASI

Murat Özocak

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi/ Doktora Öğrencisi

ÖZET

İnsanlarda görülen hastalıklar, olumsuz yaşam koşulları ve dengesiz beslenme gibi birçok zararlı etmene bağlı olarak gün geçtikçe çeşitlilik göstererek artmaktadır. Hastalıklarda yaşanan hızlı artış ile birlikte tedavi çalışmaları da aynı oranda hız kazanmıştır. Modern teknoloji ürünü birçok yeni ilaçlar bulunmuş olup, bazılarının ise araştırmaları sürmektedir. İlaçla tedavide çok öncelerden beri bitkilerden yararlanılmaktadır. İnsanlar çok eski dönemlerden beri, doğada kendiliğinden yetişen bitkilerle hastalıklarını tedavi etmeye çalışmışlardır. Doğada kendiliğinden yetişen bitkilerin hastalıkları tedavi edici özelliklerinin gün geçtikçe daha çok keşfedilmesi, bu alan olan ilgiyi de arttırmıştır. Bu durum sonucu, doğada yetişen birçok bitki talebi karşılayamamış olup, bu bitkiler özel olarak kültüre alınıp yetiştiriciliğine başlanmıştır. Günümüzde tedavi edici özelliğe sahip olan ve tıbbi amaçlı kullanılabilen pek çok bitki olup, yeni bitkilerin kazandırılması ile ilgili çalışmalar da sürmektedir. Tıbbi amaçlı kullanılan bitkilerle birlikte, tarımsal üretim sonucu yetiştirilen bir çok ürünün de tıbbi açıdan değerlendirilme imkanı bulunmaktadır. Özellikle Uzak Doğu bölgesinde çok öncelerden beri yetiştirilen ve ülkemizde de Kastamonu Taşköprü bölgesinde yoğun olarak tarımsal üretimi yapılan sarımsağın, literatür kapsamında birçok tıbbi özelliği saptanmıştır. Sarımsağın bağışıklık sistemine, kalp hastalıklarına, tansiyon ve kan basıncına, viral, fungal ve parazit kaynaklı hastalıklara karşı fayda sağladığı ve doğal antibiyotik olarak kullanılabileceği yapılan araştırmalar ile ortaya konmuştur. Sarımsağın bu faydalı etkilerinin kullanılabilmesi için hasat sonrasında belirli bir süre depolanması gerekmektedir. Faydalı etkilerini göstermesi ise, depolama süresince kalite kayıplarının yaşanmamasına bağlıdır. Ayrıca depolama süresince yaşanabilecek kalite kayıpları, insan sağlığına zararlı durumların oluşmasına da yol açabilmektedir. Uygun depolama koşullarının sağlanmadığı durumlarda, hasata kadar yapılan bütün emekler boşa gitmekte ve sarımsaktan beklenen fayda sağlanılamamaktadır. Yapılan araştırmada sarımsağın tıbbi açıdan kullanılabilen ve fayda gösteren özellikleri ulusal ve uluslararası kapsamda derlenerek, bu faydaların sağlanması için gereken uygun depolama

koşulları ve depolama yapıları belirlenmiştir. Çalışması ile tıbbi açıdan sarımsak değerlendirilmesi için uygun depolama şartları belirtilmiş olup, ilgili koşulların sağlanması durumunda kalite kayıplarının engellenmesi ile istenilen faydanın sağlanabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Sarımsak (*Allium sativum*), Depolama koşulları, Depolama yapıları, Tıbbi bitkiler, Kalite kayıpları.

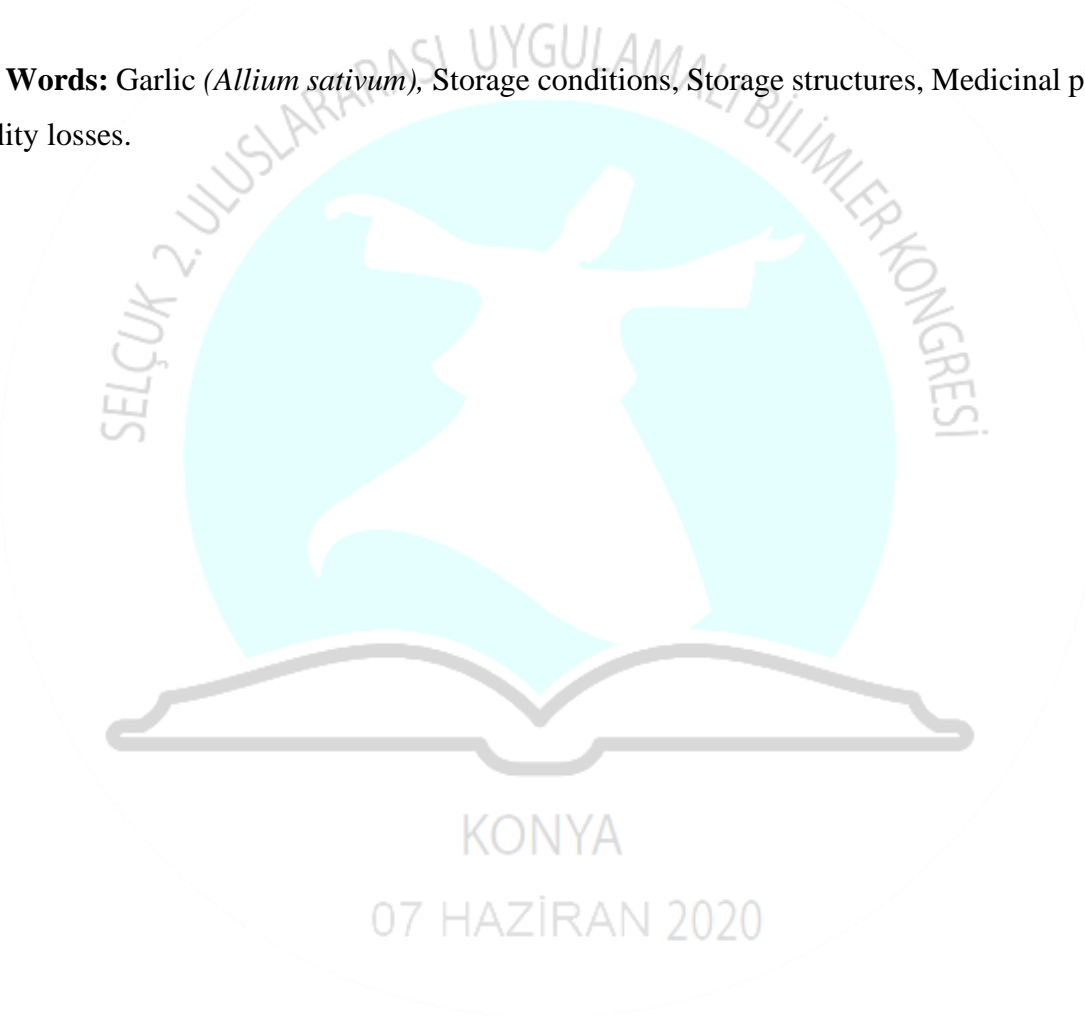
PROVIDİNG OF PREVENTABILITY OF QUALITY LOSSES DURING STORAGE OF MEDICINALLY USED GARLIC (ALLIUM SATIVUM)

ABSTRACT

Diseases seen in humans are increasing day by day due to many harmful factors such as negative living conditions and unbalanced nutrition. With the rapid increase in diseases, the treatment studies have gained the same rate. Many new medicines from modern technology have been found and some of them continue their research. Plants have been used in medicine treatment for a long time. People have been trying to cure their diseases with plants that grow spontaneously in nature since ancient times. The discovery of the therapeutic properties of spontaneously growing plants in nature has increased day by day. As a result of this situation, many plants grown in nature could not meet the demand and these plants were cultivated and started to be cultivated. Today, there are many plants that have therapeutic properties and can be used for medical purposes, and studies on the acquisition of new plants are also ongoing. In addition to the plants used for medical purposes, many products grown as a result of agricultural production can also be evaluated medically. Especially in the Far East region, garlic which has been cultivated for a long time and in our country, in Kastamonu Taşköprü region, has been found to have many medicinal properties within the scope of the literature. It has been revealed by researches that garlic benefits the immune system, heart diseases, blood pressure and blood pressure, viral, fundal and parasitic diseases and can be used as a natural antibiotic. In order for these beneficial effects of garlic to be used, it must be stored for a certain period after harvesting. Its beneficial effects depend on the lack of quality losses during storage. In addition, quality

losses that may occur during storage can lead to the occurrence of situations that are harmful to human health. In cases where proper storage conditions are not provided, all efforts until harvest are wasted and the expected benefit from garlic is not provided. In the research conducted, the medical usable and beneficial properties of garlic were compiled in a national and international context, and appropriate storage conditions and storage structures were determined to provide these benefits. With the study, appropriate storage conditions were specified for the evaluation of garlic from a medical point of view, and it was concluded that the desired benefit could be provided by preventing quality losses if the related conditions were met.

Key Words: Garlic (*Allium sativum*), Storage conditions, Storage structures, Medicinal plants, Quality losses.

IS THERE ANY ASSOCIATION BETWEEN OSTEOPOROSIS AND *ENOS* GENE VNTR VARIANT ?

Ayşe Feyda Nursal

Hitit University, Faculty of Medicine

Serbulent Yigit

Ondokuz Mayıs University, Faculty of Veterinary,

Akin Tekcan

Amasya University, Faculty of Medicine

Asker Zeki Ozsoy

Gaziosmanpasa University, Faculty of Medicine

Abstract

Background: Osteoporosis (OP) is the most common type of systemic bone diseases characterized by low bone mass and micro-structure deterioration of bone tissue, with a consequent increase in bone fragility and fracture risk. Nitric oxide (NO), a signaling molecule generated from L-arginine by nitricoxide synthases (NOS), is a crucial factor in regulating bone metabolism. The effect of NO on bone metabolism is two-way directional, modulating not only the function of osteoclasts, but also the differentiation and proliferation of osteoblasts. NO, produced in endothelial cells by the enzyme endothelial nitric oxide synthase (eNOS), has important effects on bone cell function. There is a 27 bp-variable number tandem repeat (VNTR) polymorphism in the 4th intron of *eNOS* gene, and based on the number of repeats, 2 kinds of alleles are obtained. It is reported in recent years that VNTR polymorphism in *eNOS* gene locus is associated with several types of clinical disorders. The objective of this case-control study was to investigate the potential association of *eNOS* gene VNTR variant with susceptibility of OP, among a sample of Turkish postmenopausal female patients.

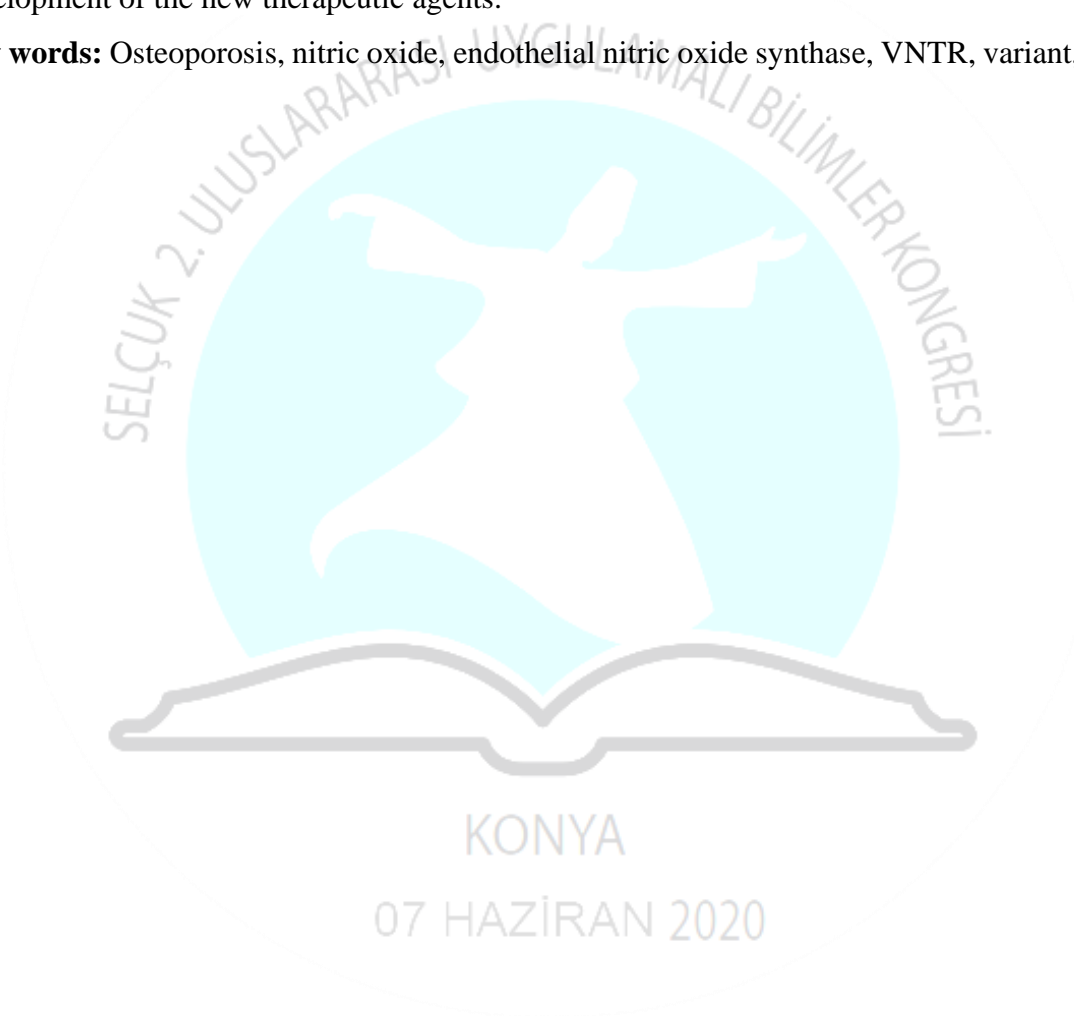
Methods: One hundred and fifty female patients and 100 age matched healthy females were enrolled in present study. *eNOS* VNTR variant was genotyped by polymerase chain reaction

(PCR) method. Odds ratios (ORs) with 95% confidence intervals (CIs) were used to assess the strength of association.

Results: The mean age of the patients was 60.32 ± 8.65 years. It was found that *eNOS* VNTR variant genotype and allele frequencies were no significantly different when patient and control groups were compared ($p > 0.05$).

Conclusion: Our results were supported that *eNOS* VNTR variant may not play an important role in the development of OP in Turkish postmenausal females. . Further studies with larger populations may help control the clinical findings of patients with OP and facilitate the development of the new therapeutic agents.

Key words: Osteoporosis, nitric oxide, endothelial nitric oxide synthase, VNTR, variant, PCR.

UCP2 AND CFH GENE VARIANTS WITH GENETIC SUSCEPTIBILITY TO SCHIZOPHRENIA IN TURKISH POPULATION

Ayşe Feyda Nursal

Hitit University, Faculty of Medicine

Pınar Cetinay Aydın

Bakirkoy Mental Health Research and Training Hospital

Mustafa Pehlivan

Gaziantep University, Faculty of Medicine

Ulgen Sever

Istanbul University, Istanbul Faculty of Medicine

Sacide Pehlivan

Istanbul University, Istanbul Faculty of Medicine

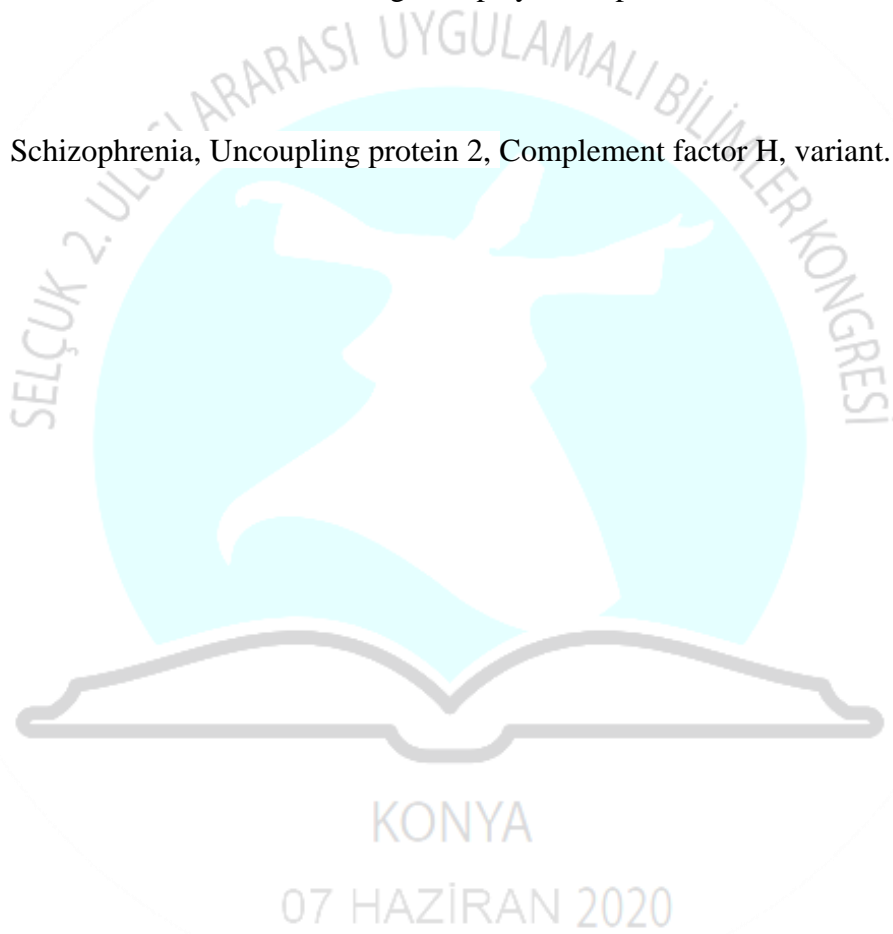
ABSTRACT

Objective: Schizophrenia (Sch) is a complex, multifactorial psychiatric disorder. Growing evidence shows that oxidative damage and immunological dysfunction exist in Sch pathophysiology. Mitochondrial uncoupling proteins (UCPs), which facilitate proton leak across the inner mitochondrial membrane, have been investigated as essential regulators of mitochondrial membrane potential, respiratory activity and reactive oxygen species (ROS) production. Some evidence suggests that immunological factors play a role in the etiopathogenesis of Sch. Inflammatory cytokines which induce inflammation and serve as modulators of immune response, are elevated in plasma in some Sch patients. Complement factor H (CFH) is a regulator of the alternative pathway of the complement system; it acts as an anti-inflammatory agent and protects host tissue from damage. In present study, we aimed to evaluate whether the *UCP2* and *CFH* gene variants play any role on susceptibility to Sch. **Methods:** Our case-control study included Sch patients and healthy controls. Genomic DNA was extracted from blood samples. *UCP2*-866G/A (rs659366) and *CFH* Y402H variants were analyzed by PCR-RFLP analysis.

Results: The *UCP2* -866G/A variant G/G genotype and G allele were associated significantly increased risk with Sch ($p=0.001$, $p=0.001$). The subject carrying *UCP2* -866G/A variant G/G genotype had 4.377-fold increased risk for Sch. There was no significant difference between the groups for the genotype and allele frequencies of *CFH* Y402H variant ($p>0.05$). The observed genotype counts deviated significantly from those expected in Sch patients according to the HWE for *UCP2* -866G/A variant.

Conclusion: We presented the first results investigating *UCP2* -866G/A/ and *CFH* Y402H variants on susceptibility to Sch in a Turkish population. This results indicate that the *UCP2* -866G/A, but not *CFH* Y402H variant, might to play an important role in the development of Sch.

Keywords: Schizophrenia, Uncoupling protein 2, Complement factor H, variant.

RADYSYONA BAĞLI BYSTANDER ETKİ

Nurten Bahtiyar

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

ÖZET

Radyasyona maruz kalmamış komşu veya uzak hücre gruplarında radyasyona maruz kalmış hücrelere benzer biyolojik etkiler Bystander etki (BSE) olarak adlandırılmaktadır. Günümüzde BSE oluşum mekanizmaları tam olarak açıklanamamış olmamakla birlikte bu çalışmada genel kabul gören mekanizmalara dikkat çekilmesi amaçlanmıştır. Literatürde BSE oluşumu ile ilgili olarak iki temel mekanizma üzerinde durulmaktadır: birincisi hücreler arası doğrudan iletişimidir (gap junctionlar ve lipid boşluklar), ikincisi ise radyasyona maruz kalmış hücrelerden salınan faktörler (parakrin ve endokrin faktörler) aracılığı ile olan iletişimidir. Gap junctionlar aracılığıyla hücreler arası iletişim (GJAHİ) ile ilgili yapılan çalışmada düşük doz alfa partikülüne maruz kalan fibroblastlar ve komşu fibroblastlarda p53 ve p21 oluşum hızının gözlemlenmiştir. Bir gap junction blokörü olan lindane uygulamasını takiben komşu hücrelerde bu iki molekülün oluşum hızının düştüğü bildirilmiştir¹. Alfa partikülü ile radyasyon uygulanan hücre kültürü çalışmasında sadece %1 hücreye ait çekirdeğin radyasyon almış olmasına rağmen kardeş kromozom anomalisinin %30 hücrede görülmüş olduğunu rapor etmiştir.² Nagasawa ve ark. hücrelerin lipid boşluk yıkımına neden olan filipin inkübasyonuna tabi tutulması sonucu BSE ile indüklenmiş mutasyonlar ve kardeş kromozom değişikliklerinin önlenebileceğini göstermişlerdir.³ BSE'nin endokrin etkisi sıçanlarda akciğer bazalinin radyasyona maruz bırakılması sonrasında mikronükleus oluşumunun radyasyon uygulanmamış apeks kısmında da arttığı gösterilmiştir. Benzer şekilde sol akciğeri radyasyona maruz bırakılan ratlarda radyasyon uygulanmayan sağ akciğerde de anlamlı miktarda mikronükleus oluşumu gözlemlendiği bildirilmiştir. Parakrin etkinin varlığı *in vitro* çalışmalarda radyasyon uygulanmış hücrelerin bulunduğu besi yerinin radyasyon uygulanmamış hücre ortamına taşınması ile bu hücrelerde BSE ile indüklenmiş kromozomal hasarlarının oluşması ile gösterilmiştir.

Klinik açıdan bystander etki ile ilişki olarak Nobler ve ark. lenfoma nedeniyle abdominal radyoterapi uygulanan hastanın bilateral plevral efüzyonunun kaybolduğunu bildirmiştir.⁴ Ayrıca tümör hücreleri ve sağlıklı hücreler arasında GJAHİ bulunmuyor olması bu noktanın hedeflenmesi ile selektif tümör tedavileri mümkün olabilecek olmasıdır. Bazı tümörlerde gap

junction oluşumunda önemli bir rolü olan konneksin-43 ekspresyonunun altransretinoik asit uygulaması ile arttığı, gansiklovir ile indüklenen BSE bağımlı hücre ölümünü *in vitro* ve *in vivo* ortamda arttırdığı gösterilmiştir.⁵

Sonuç olarak çalışmalar radyasyonun sadece maruz kalan hücrelerde değil yakın komşuluk içerisinde bulunan ve hatta nispeten uzak yerleşimli hücrelerde bile birtakım biyolojik etkiler oluşturabildiğini göstermektedir. Bu etkilerin tedavi etkinliğinin artırılması ve/veya yan etkilerin azaltılması amacıyla kullanılabilmesi için ileri moleküler çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: kanser, radyasyon, bystander etki

Kaynaklar:

1. Azzam EI, de Toledo SM, Gooding T, Little JB. Intercellular communication is involved in the bystander regulation of gene expression in human cells exposed to very low fluences of alpha particles. *Radiat Res* 1998;150(5):497-504.
2. Nagasawa H, Little JB. Induction of sister chromatid exchanges by extremely low doses of alpha-particles. *Cancer Res* 1992;52(22):6394-6.
3. Nagasawa H, Cremesti A, Kolesnick R, Fuks Z, Little JB. Involvement of membrane signaling in the bystander effect in irradiated cells. *Cancer Res* 2002;62(9):2531-4.
4. Nobler MP. The abscopal effect in malignant lymphoma and its relationship to lymphocyte circulation. *Radiology* 1969;93(2):410-2.
5. Mesnil M, Piccoli C, Tiraby G, Willecke K, Yamasaki H. Bystander killing of cancer cells by herpes simplex virus thymidine kinase gene is mediated by connexins. *Proc Natl Acad Sci U S A* 1996;93(5):1831-5.

KONYA

07 HAZİRAN 2020

HİPERHİDROZİS TEDAVİSİNDE DOĞRU AKIMIN KULLANIMI

Nurten Bahtiyar

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Birsen Aydemir

Sakarya Üniversitesi

ÖZET

Hiperhidrozis, ekrim ter bezlerinin hiperaktivitesine bağlı olarak deri yüzeyine salınan ter miktarının artmasıdır. Primer hiperhidrozis nedeni bilinmeyen bir durumdur ve çoğunlukla avuç içi, ayak tabanı ve aksiller bölgeyi etkiler. Primer hiperhidrozda lokal tedaviye yanıt alınmadığında uzun dönem yan etkileri olmayan, basit ve etkili bir metod olan iyontoforez kullanılmaktadır.

İyontoforezde doğru akımın deriden geçişi sırasında anodal bölgede suyun hidrolizi sonucu oluşan kuvvetli asidite nedeni ile pH 3'e düşerken, katodal bölgede pH 10'a yükselmektedir. Yapılan çalışmalarda musluk suyu iyontoforezi süresince artan hidrojen iyonlarına bağlı olarak ter kanallarında oluşan Ph düşüklüğünün erkin ter bezlerinin disfonksiyonuna katkıda bulunduğunu bildirilmiştir. İyontoforezin sempatik sinir uyarı eşiğini artırarak, ter bezinde sempatik sinir sistemi iletimini bloke ettiği veya hücre salgı mekanizmasını değiştirerek ter bezlerinin fonksiyonunu bozduğu ileri sürülmektedir.

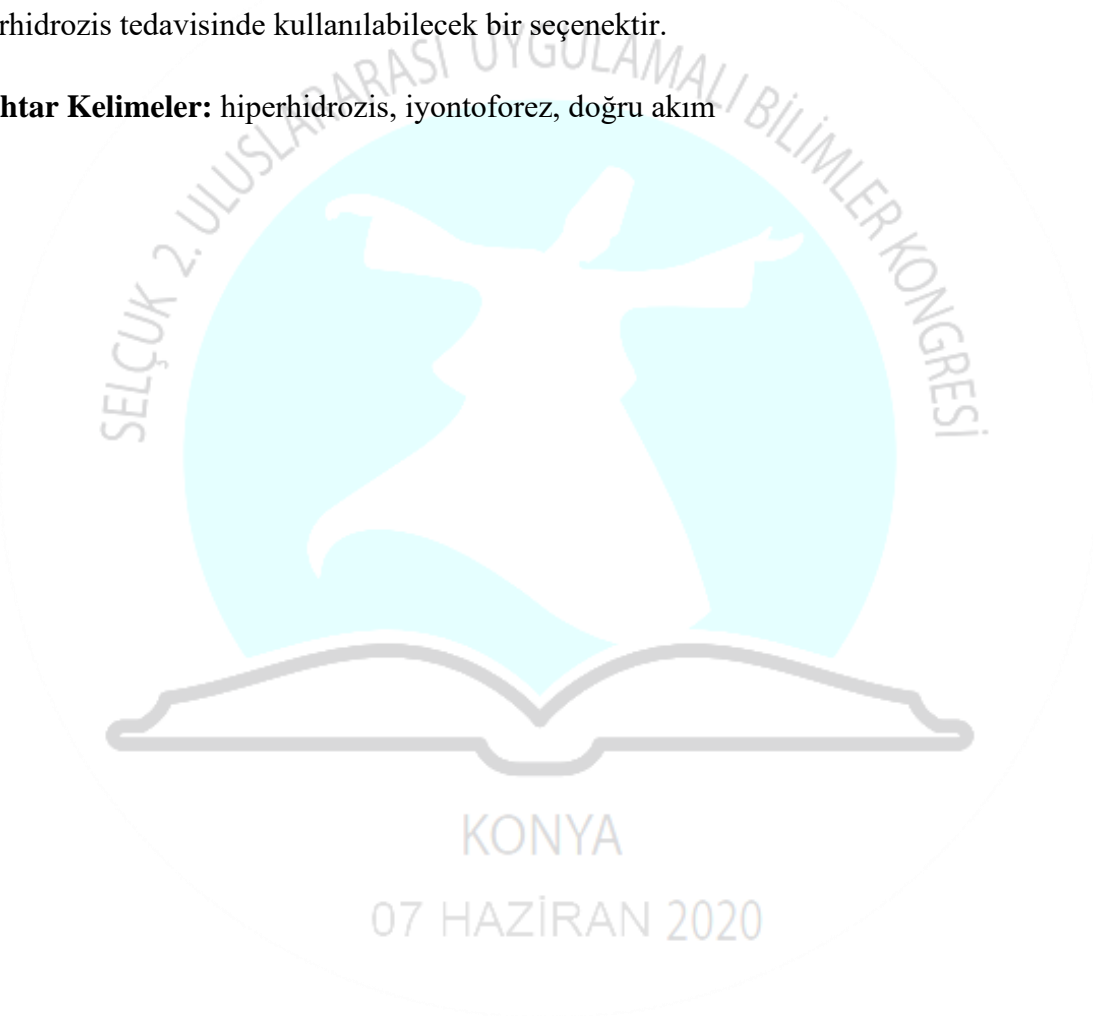
İyontoforez tedavisinde genellikle musluk suyu kullanılmaktadır. Musluk suyu ile doldurulmuş kaplarda pozitif ve negatif elektrotlar bulunmakta ve su içinde elektriksel akım oluşturulmaktadır. Günde 1 kez, ortalama 20 dk. (en az 10, en fazla 30), seanslar halinde, Terleyen deriden 10-25 mA doğru akım geçirilmesi şeklinde yapılır. Tedavi sırasında voltaj 40-50 V olmalıdır. Terlemede azalma 3-5 uygulamadan sonra, 1-2 hafta içinde ortaya çıkmaktadır ve toplam 8 uygulamadan oluşmaktadır. Tedavinin etkinliği açısından akımın yönü seans sırasında veya takip eden seanslarda değiştirilerek uygulanmalıdır, böylece uniform bir etki sağlanmaktadır.

İyontoforezin daha efektif olması için antikolinergik ilaçlar da kullanılabilir. Antikolinergik ajanların musluk suyuna eklenmesi iyontoforezin etkilerinin daha hızlı ortaya

çıkmasını ve daha uzun süreli olmasını sağlamaktadır. Botulinum toksini ile iyontofrez uygulaması lokal hiperhidroz tedavisinde intradermal enjeksiyonlar şeklinde kullanılan botulinum toksini yan etkilerinden korunmak amacıyla iyontofrez yoluyla uygulanmış ağrı, kas güçsüzlüğü, kompensatuvar hiperhidroza neden olmaksızın terlemeyi azalttığı gösterilmiştir.

Sonuç olarak doğru akım kullanılarak uygulanan musluk suyu iyontofrezi geri dönüşümlü ve belli aralıklarla tekrarlanması gereken bir tedavi yöntemidir. Basit, etkili, güvenli, ekonomik olması, uzun dönem kullanımda yan etkilerinin görülmemesi nedeniyle özellikle palmoplantar hiperhidrozis tedavisinde kullanılabilir bir seçenektir.

Anahtar Kelimeler: hiperhidrozis, iyontofrez, doğru akım

DETERMINATION of PREVALENCE and INCIDENCE of *Salmonella* spp. in SOME FOODS in IRAQ/SULAYMANIYAH/QALADZE

Rahman Khdir Ibrahim

Bülent Hallaç

ÖZET

Bu araştırmada; Irak/Süleymaniye/Qaladze bölgesinde tüketime sunulan 10'ar adet (fabrika üretimi çiğ tavuk eti, köy üretimi çiğ tavuk eti, tavuk et döner, kırmızı et döner, çiğ köy yumurtası, pişirilmiş köy yumurtası, ev yapımı ayran, ev yapımı yoğurt, içme suyu, yıkamada kullanılan su) olmak üzere toplam 100 adet örnek *Salmonella* türleri yönünden üç farklı besiyerinde incelenmiştir. Araştırmada *Salmonella* türlerinin tanımlanmasında ISO 6579[1] metodu referans olarak kullanılmıştır. Numunelerin %45'i *Salmonella* türleri yönünden pozitif olarak belirlenmiştir. *Salmonella* türleri içinde 17'si (% 38) *S. enteritidis*, 11'i (% 24) *S. bongori*, 8'i (% 18) *S. typhimurium*, 8'i (% 18) *S. paratyphypi* ve 1'i (% 2) *S. typhi* olarak tespit edilmiştir. İncelenen gıda gruplarında *Salmonella* enfeksiyonu en sık sırasıyla fabrika üretimi çiğ tavuk etleri, çiğ köy tavuk etleri ve çiğ köy yumurtalarında (% 80-90) rastlanılmıştır. *Salmonella* enfeksiyonu açısından ev yapımı yoğurtlar ve içme sularının güvenli olduğu tespit edilmiştir. İstatistiksel olarak salmonella türlerinin belirlenmesinde en etkili besiyerinin HE agar olduğu ($p<0.05$) ve bakteri sayısının tespit edilebilirliğinde ise $p<0.001$ düzeyinde anlamlı bir farklılık belirlenmiştir. Analiz edilen örnek grupları arasında su aktivitesi bakımından ($p>0.05$) anlamlı bir fark belirlenemezken , numuneler ile pH arasında ve O/R potansiyeli ile a_w arasında negatif yönlü anlamlı bir fark ($p<0.05$) belirlenmiştir. Yine a_w ile besiyerleri arasında ise pozitif yönlü ($p<0.01$) bir farklılık saptanmıştır.

Sonuç olarak bölgede tüketime sunulan ve incelenen örneklerde *Salmonella* türlerine rastlanma oranları oldukça yüksek bulunmuş ve bu ürünlerin hem halk sağlığı hem de hayvan sağlığı ile çevre sağlığı açısından potansiyel bir risk oluşturabileceği kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Salmonelloz, *Salmonella* spp., Irak Halk Sağlığı, Gıda Güvenliği

THE EFFECT OF THYROID HORMONES ON STROKE SHORT-TERM MORTALITY

Osman Serhat TOKGÖZ

Necmettin Erbakan University

Mustafa ALTAŞ

Necmettin Erbakan University

FİGEN GÜNEY

Necmettin Erbakan University

Abstract

Aim: Thyroid hormones have a catabolic effect on metabolism, and the need for these hormones increases under the stress. The study aims to investigate the relationship between thyroid hormones with short-term mortality in acute stroke (AS).

Materials and Methods: This retrospective study included 416 patients with AS who presented within 24 hours of symptom onset. Thyroid-stimulating hormone (TSH), Free T3 (FT3) ve Free T4 (FT4) levels were recorded from peripheral venous blood samples at admission. The duration of follow-up was defined as 30 days.

Results: Thirty-seven of 416 patients died during the follow-up period. All of these hormones are in normal range, but the mean TSH, FT3 ve FT4 were significantly decreased in the mortality group compared with the survival group (TSH: z: -3.391, p:0.001; FT3:-2.506, p:0.012; FT4: z:-2.214, p:0.027). In the multivariate Cox regression model, only TSH was an independent variable as short-term mortality predictors, but not FT3 and FT4 (TSH: OR: 0.543, %95 CI: 0.336-0.878, p: 0.013; FT3: OR0.724, %95 CI:0.407-1.290, p:0.273; FT4: OR:0.986, %95 CI:0.848-1.147, p:0.856). The sensitivity for short-term mortality when the TG (0.813 mIU /ml) was 62.8% and the specificity was 63.2% (Area under the curve 0.675).

Conclusions: All of these hormones are in normal range for two groups, but TSH, FT3, and FT4 at the time of hospital admission are lower in the mortality group than the survival group.

Only lower TSH seems to be predictors of short-term mortality in AS. These situations may point out the seconder hypofunction of thyroid in the mortality group than the survival group due to the affect of the **hypothalamic-hypophysial** axis. On the other hand, these catabolic hormones may be necessary to decrease mortality under severe metabolic stress such as acute stroke.

Keywords: mortality, stroke, thyroid hormones

TİROİD HORMONLARININ İNMENİN KISA DÖNEM MORTALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ

Özet

Amaç: Tiroid hormonları metabolizma üzerine katabolik etkiye sahiptir ve stres altında bu hormonlara ihtiyaç artar. Bu çalışmada tiroid hormonlarının akut inmenin kısa dönem mortalitesi üzerine etkisi araştırılmıştır.

Materyal ve Metod: Bu çalışma 24 saat içerisinde akut inme tanısı almış 416 hastayı kapsayan retrospektif bir çalışmadır. Hastaların ilk geliş periferik kan örneklerinden elde edilen TSH, FT3, FT4 değerleri kaydedildi. İzlem süresi 30 gün olarak tanımlandı.

Bulgular: 416 hastanın 37'si 30 gün süre içerisinde öldü. Ölçülen hormonlar tüm hastalarda normal aralıklarda idi ama ortalama TSH, FT3 ve FT4 değerleri mortalite grubunda sağ kalan hasta grubuna göre anlamlı oranda düşük idi (TSH: z: -3.391, p:0.001; FT3:-2.506, p:0.012; FT4: z:-2.214, p:0.027). Cox regression modelinde, yalnızca TSH kısa dönem mortalite tahmini için bağımsız bir değişken olduğu FT3 ve FT4 ün mortalite üzerine bağımlı değişkenler olduğu görüldü (TSH: OR: 0.543, %95 CI: 0.336-0.878, p: 0.013; FT3: OR0.724, %95 CI:0.407-1.290, p:0.273; FT4: OR:0.986, %95 CI:0.848-1.147, p:0.856). ROC analizinde TSH 0.813 eşik değerinin mortalite üzerine etkisi sensitivitesi %62.8, spesifitesi %63.2 EAA (eğri altı alan):0.675.

Sonuçlar: Tiroid hormonları her iki grupta da normal aralıktaydı, ancak TSH, FT3 ve FT4 mortalite grubunda yaşayan hasta grubuna göre anlamlı derecede düşüktü. Yalnızca düşük TSH

seviyesi inmenin kısa dönem mortalitesi üzerine bağımsız bir prediktör olarak bulundu.

Bu durum mortalite grubunda tiroid bezinin yaşayan hasta grubuna göre sekonder bir hipofonksiyonu olabileceğini ve bunun nedeninin de hipotalamo-hipofizer aks etkilenmesi olabileceğini düşündürmektedir. Öte yandan, bu katabolik hormonlar akut inme gibi şiddetli metabolik stres altında mortaliteyi azaltmak için gerekli olabilir.

Anahtar kelimeler: İnme, mortalite, tiroid hormonları

ULTRASONOGRAPHIC ASSESSMENT OF QUADRICEPS AND PATELLAR TENDON THICKNESSES IN PATIENTS WITH PATELLOFEMORAL PAIN SYNDROME

Ahmet Özcan Kızılkaya

Konya Academy Hospitals

Hilal Ecesoy

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

The aim of this study was to compare ultrasonographically measured quadriceps and patellar tendon thicknesses between Patellofemoral Pain Syndrome (PFPS) patients and age- and gender matched healthy controls.

Thirty PFPS patients (mean age; 31.57 ± 7.37 years; gender: 46.7% male) and 31 healthy controls (mean age was 30.03 ± 5.67 years; gender 45.2% male) were enrolled to the study. Q angles were measured at standing, supine and sitting positions. Patellar and femoral tendon thicknesses and areas were measured ultrasonographically. Kujala questionnaire were used to evaluate the functional status of the participants.

No significant difference was detected between groups regarding body mass indices (BMI) ($p > 0.05$). Q angle values were significantly higher in the patient group when compared to controls at standing ($17.03 \pm 3.84^\circ$ vs. $13.87 \pm 1.75^\circ$, $p < 0.001$), supine ($16.20 \pm 3.74^\circ$ vs. $13.45 \pm 1.79^\circ$, $p < 0.001$) and sitting ($16.50 \pm 3.28^\circ$ vs. $13.71 \pm 1.72^\circ$, $p < 0.001$) positions. Kujala score was significantly lower in the PFPS group when compared to controls (70.57 ± 8.37 vs. 98.58 ± 2.05 , $p < 0.001$). Patellar (0.39 ± 0.08 vs. 0.32 ± 0.05 cm, $p < 0.001$) and quadriceps (0.64 ± 0.10 vs. 0.52 ± 0.09 cm, $p < 0.001$) tendon thicknesses were significantly higher in the PFPS group when compared to controls. There was no significant difference between groups regarding patellar tendon areas ($p > 0.05$). Patellar tendon thickness values of ≥ 0.35 cm were found to have 66.7% sensitivity and 67.7% specificity for PFPS diagnosis in the ROC curve analysis (area under curve: 0.771, 95% confidence interval: 0.655-0.887, $p < 0.001$). Quadriceps tendon thickness values of ≥ 0.54 cm were found to have 80% sensitivity and 71% specificity for PFPS diagnosis in the ROC curve analysis (area under curve: 0.824, 95% confidence interval: 0.710-0.939, $p < 0.001$). In PFPS patients, quadriceps tendon thickness had significant positive correlation with age ($r=0.405$, $p=0.027$) and BMI ($r=0.450$, $p=0.013$); and

significant negative correlation with Kujala score ($r=-0.441$, $p=0.015$). In the multivariate regression analysis, quadriceps tendon thickness was independently associated with the presence of PFPS (Exp (B): 3.089, 95% confidence interval: 1.344–7.100, $p=0.008$).

Our study demonstrates that ultrasonographically measured patellar and quadriceps tendon thicknesses are significantly higher in subjects with PFPS and particularly, quadriceps tendon thickness may be used for the diagnosis.

Key Words: Ultrasonography, patellofemoral pain syndrome, tendon thickness

GENLEŞTİRİLMİŞ KİL AGREGASI İLE ÜRETİLEN BETONLARIN GEÇİRİMLİLİK VE BASINÇ DAYANIMLARININ ARAŞTIRILMASI

Remziye Can

Konya Teknik Üniversitesi

Murat Olgun

Konya Teknik Üniversitesi

ÖZET

Kil taneleri 400 °C ve üzerinde sıcaklıklara maruz bırakıldığında, kimyasal yapılarında değişimler meydana gelmektedir. Buna bağlı olarak killer, yüksek sıcaklıklarda ki sertleşme ve genişleme özelliği ile hafif agregası sınıfına giren genişletilmiş kil agregası (GKA) üretiminde de kullanılabilir. Genleştirilmiş kil agregası, doğal hafif agregalara göre dayanımı yüksek olan agregalar arasındadır. Genleştirilmiş kil agregaları günümüzde birçok alanda kullanıldığı gibi geoteknik alanında da kullanılmaktadır. Su geçirgen özelliği ile fosseptik drenajında, yapıya gelen yükleri azaltıp ve yüksek drenaj sağladığı için istinat duvarlarında, gelen yükleri eşit bir şekilde zemine dağıttığı için yol altyapılarında dolgu malzemesi olarak, yapının ısı yalıtımına katkı sağladığı için zeminde, yüksek basınç mukavemeti ve hafif olması sebebi ile yeraltı boşluklarının ve mağaraların optimize edilmesinde kullanılmaktadır. Bu çalışmada ki deneysel tasarım ile genişletilmiş kil agregası kum ile belirli oranlarda karıştırılmıştır. Tasarımlarda genişletilmiş kil agregası, karışım içerisinde %20, %40, %60, %100 oranlarında olacak şekilde seçilmiştir. Karışım numuneleri laboratuvar ortamında; 0,3, 0,4, 0,5, 0,6 Su/Çimento (S/Ç) oranlarında ve 1,25, 1,6, 2,0 Çimento/Toplam Agregası (Ç/TA) oranlarında hazırlanmıştır. Toplamda 48 adet numune, 50x100 mm ve 50x30mm boyutlarındaki kalıplarda hazırlanmıştır. 7 günlük kür işlemi sonunda numuneler üzerinde serbest basınç deneyi ve geçirimsizlik deneyleri yapılmıştır. Elde edilen deney sonuçlarına göre; genişletilmiş kil agregası oranının artması ve çimento oranının azalmasıyla daha geçirimsiz betonlar üretilmiştir. Numunelerin serbest basınç dayanımlarında S/Ç oranı arttıkça %24-70 oranında azalmalar meydana gelmiştir. Genleştirilmiş kil agregası oranının artmasıyla numunelerin yoğunluğunda %10-28 arasında değişen oranlarda azalma olmuştur. Genleştirilmiş kil agregasının boşluklu yapısı sebebiyle deneylerde farklı sonuçlar da elde edilmiştir. Deneysel çalışmanın sonuçları doğrultusunda; genişletilmiş kil agregası ile

üretilen betonların yapı temellerinin oluşturulması, istinat duvarı arkası dolgu malzemesi kullanımı ve beton yol yapımı gibi inşaat çalışmalarında kullanılabileceği tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Geçirimlilik, geliştirilmiş kil agregası, kil zemin, serbest basınç deneyi,

DAHA KOLAY MONTAJ İÇİN MAKİNE TASARIM İLKELERİNE GENEL BAKIŞ

İsmail Ata Mertkan

Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Volkan Kovan

Akdeniz Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Tuğçe Tezel

Akdeniz Üniversitesi

ÖZET

Montaj için tasarım analizi, birçok konstrüksiyon uygulamasında en uygun montaj sistemini ve otomasyon ihtiyacı olup olmadığını tespit etmeye yarar. Tasarım, seçilen montaj yöntemi için genel verimliliği ve uygunluğu açısından analiz edilir. Analiz sonucunda, parçaların hem toplam sayısı hem de karmaşıklığı azaltılarak verimli tasarım önerileri sunulur. Ancak parça sayısının azaltılması montajı basitleştirirken; birkaç fonksiyonun tek bir bileşende birleştirilmesi, üretimi oldukça pahalı olan karmaşık ve otomatik sistemlerde montajı zor bir parça ile sonuçlanabilir. Bu nedenle tasarım hem montaj ilkeleri hem de üretim ilkeleri açısından değerlendirilmelidir.

Tasarımcılar için üretim ve tasarımın yanı sıra kolay montaj edilebilirliğin ürün kalite ve maliyetine etkisi büyüktür. Montaj bileşenlerinin nitelikleri ve fonksiyonları genişletilerek öncelikle parça sayısının en aza indirilmesi hedeflenir. Böylelikle montaj maliyetinin azaltılması sağlanır. Montajın maliyet ve kalitesi, işlem tipi, sayısı ve bunların uygulanma şekline bağlıdır. Kolaylaştırılmış montaj tasarımı için olan yönergeler, montajı basitleştirmeyi, standartlaştırmayı, otomatikleştirmeyi ve kalite sağlamayı amaçlamaktadır. Hem robotlar tarafından yapılan otomatik montajda hem de insan gücüyle yapılan manuel montajda verimliliği artırmak istenir.

Varolan bir montaj için kolaylaştırma yapılırken herhangi bir montaj problemi için hem parçanın hem de tüm ürünün tasarımının analiz edilmesi gereklidir. Bu çalışmada tüm montaj süreçlerinde yer alan depolama, kullanım, konumlandırma, birleştirme, ayarlama, emniyet ve

kontrol aşamaları için kolaylaştırılmış montaj tasarım önerilerinde bulunmaktadır. Montaj düzenindeki birleştirme sürecini kolaylaştıran yapılandırma, azaltma, standartlaştırma ve basitleştirme adımları incelenerek değerlendirmeler yapılmıştır. Böylelikle, montaj kontrolünün daha kolay olmasıyla beraber gelişmiş bir montaj süreci ve ürün kalitesi sağlanarak hem maliyet hem de tasarımın başarısız olma ihtimali azaltır. Çalışma sonucunda uygulamalı montaj örnekleriyle; parça sayısı azaltma, yeni parçaların tasarım ihtiyacı, montaj adımları, bağlantı elemanları, montajda bileşen simetrisi önemi vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler : makine tasarımı, kolay montaj, montaj analizi, verimlilik

KUZEY VE DOĞU ANADOLU FAY ZONLARI İÇİN DEPREM DERİNLİĞİ VE SİSMİSİTE ÇALIŞMASI

Doç. Dr. Ufuk Aydın

Atatürk Üniversitesi

ÖZET

Deprem oluşumu ve hasar yapabilme kapasiteleri tektonik rejim, deprem derinliği ve diğer birçok parametre ile alakalıdır. Bölgesel tektonik yapılara bağlı sismisite belirlenmesi deprem kestirimi için önemli bir parametredir. Bu çalışma Magnitüd-Frekans ilişkisi ile deprem derinlikleri irdelenmiştir. Bu amaç ile Anadolu'nun doğu kısmında Kıta-Kıta çarpışması ile oluşmuş Kuzey ve Kuzeydoğu Anadolu fay zonları ile Karlıova üçlü eklemi olmak üzere üç bölgeye ait deprem verileri kullanılmıştır. Çalışma alanının bütün depremleri için Magnitüd-Frekans ilişkisi $\log(N) = 3.2482 - 0.0195M$ olarak elde edilmiştir. Depremlerin % 58.6 sı 0-8 km % 41.4 ü ise 8-60 km derinlik aralıklarında oluşmuştur. Çalışmada deprem derinlikleri ile Magnitüd-Frekans bağıntısı arasında bir ilişki kurulamamıştır. Kıta-kıta çarpışması sonucu oluşmuş çalışma alanı deprem verilerinden, depremlerin odak derinliklerinin sığ karaktere sahip olduğu ve yıkıcı depremler üretebileceği gerçeğini bir kez daha desteklemiştir.

Anahtar Kelimeler: Kuzey ve Kuzeydoğu Anadolu Fay zonu, Odak derinliği, Magnitüd-Frekans ilişkisi.

KONYA

07 HAZİRAN 2020

EĞİTİM BİNALARINDA YAPISAL OLMAYAN ELEMANLARIN DEPREM ETKİSİ ALTINDAKİ RİSKLERİ: BOLU İLİ ÖRNEĞİ

Seda Akbalık

Düzce Üniversitesi

Dr.Öğr.Üyesi Hüseyin Bayraktar

Düzce Üniversitesi

ÖZET

Ülkemiz deprem kuşağının üzerinde olması nedeniyle her zaman deprem tehlikesi altında olup ülkemiz açısından önemli afet konularından biridir. Özellikle yaşanan son depremlerde toplumun can, ekonomik ve sosyolojik açıdan etkilenebilirliği belirgin bir şekilde ortaya çıkmıştır. Ayrıca geçmişten günümüze kadar oluşan depremlerin her zaman depremin gerçekleşme riskinin olduğunu göstermektedir. Gelişmiş ülkelerde öncelikle deprem öncesi çalışmalara ağırlık verilerek deprem sonrası olası zararların azaltılması sağlanabilmektedir. Ülkemiz de meydana gelen depremler ile olası depremlerin etkisini azaltmanın gerekliliklerini tecrübe edinmiştir. Deprem esnasında yapısal elemanların yanı sıra yapısal olmayan elemanlar nedeniyle oluşabilecek riskler de vardır. Hasarı oluşturan deprem nedeniyle eğitim yapılarında eğitim-öğretime ara verilmektedir. Eğitim yapılarının gelişim için önemli olmasıyla deprem öncesinde alınacak önlemler ile oluşabilecek tehlikelerin büyük oranda azaltılması sağlanabilir. Depremin yapısal riskleri hakkında literatürde pek çok araştırmanın olmasına karşın yapısal olmayan elemanların tehlikeleri ve riskleri hakkındaki çalışmaların oldukça az olduğu gözlenmiştir. Çalışmada Bolu il merkezinde seçilen örneklem okullarda ilk olarak okul yönetiminin depreme hazırlığı, ikinci olarak okulların mimari özellikleri ve son olarak okulların yapısal olmayan elemanları yerinde incelenmiş olup olumlu ve olumsuz durumları kontrol listesi ile tespit edilmiştir. Kontrol listesinde yer alan değerlendirme kriterlerinin puanlaması, eğitim yapılarının deprem etkisi altında yapısal olmayan elemanlarının olası tehlikeleri ve riskleri L matris yöntemiyle belirlenmiştir. Elde edilen verilerin sonucunda örneklem okulların risk değerleri ile risk seviyeleri belirlenerek, meydana gelebilecek tehlikelerden ve bu tehlikeleri azaltma işlemlerinden bahsedilmiştir. Sonucunda eğitim yapılarında tespit edilen risklerin azaltılması ve ortadan kaldırılması amaçlanmıştır. Ayrıca ülkemizde de benzer bir bakış açısıyla deprem öncesi çalışmalara uygulama, eğitimsel, yönetsel, yasa gibi alanlarda

bilimsel yaklaşımlar gösterilmesi ve bu bilimsel örneklerin artması zararların azaltılmasının sağlanması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Yapısal olmayan elemanlar, L-Tipi Matris, Eğitim yapıları

Risks of Non-Structural Elements in Educational Buildings Under the Effect of Earthquake: The Case of Bolu Province

ABSTRACT

Since our country is on the earthquake zone, it is always under the risk of earthquake and is one of the important disaster issues for our country. Especially in the recent earthquakes, the vulnerability of the society in terms of life, economy and sociology was evident. In addition, it shows that earthquakes occurring from the past to the present are always at risk of earthquakes. In developed countries, priority is given to studies before earthquake, and possible losses after earthquake can be reduced. Our country has experienced the necessities of reducing the effects of earthquakes and possible earthquakes. In addition to structural elements, there are also risks that may arise due to non-structural elements during the earthquake. Education-training is interrupted in education structures due to the earthquake that caused the damage. As education structures are important for development, the dangers that may occur before the earthquake can be reduced to a great extent. Although there are many studies in the literature about the structural risks of the earthquake, it has been observed that there are very few studies on the dangers and risks of non-structural elements. In the study, in the sample schools selected in the city center of Bolu, firstly the school administration's earthquake preparedness, secondly, the architectural features of the schools and finally the unstructured elements of the schools were examined on-site and their positive and negative conditions were determined with the checklist. The scoring of the evaluation criteria in the checklist, the possible dangers and risks of the non-structural members of the educational structures under the earthquake effect were determined by the L matrix method. As a result of the data obtained, the risk values and risk levels of the sample schools were determined, and the dangers that could occur and the processes of reducing these dangers were mentioned. As a result, it is aimed to reduce and eliminate the risks detected in educational structures. In addition, it is aimed to show scientific approaches in pre-

earthquake studies such as application, educational, administrative and law, and to increase these scientific examples and to reduce losses with a similar perspective in our country.

Keywords: Earthquake, Non-Structural Elements, L Type Matris, Educational Structures

İTFAİYE VE AFAD ÇALIŞANLARININ GÜVENLİK KÜLTÜRÜ: İŞ GÜVENLİĞİ FARKINDALIK VE YETKİNLİKLERİ İLE İŞ GÜVENLİĞİ FAALİYETLERİNE KATILIMLARININ DEMOGRAFİK FAKTÖRLERE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Kübra Yılmaz

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çan Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu

Doç. Dr. Ali Rıza Motorcu

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi

Özet

Ülkemiz bulunduğu konum itibari ve iklimsel yapısı dolayısıyla sıklıkla afetlere maruz kalmaktadır. Afetlerin doğrudan veya dolaylı etkileri nedeniyle afet yönetimi, koordinasyonu ve ekipler oldukça önemlidir. Afet yönetiminde çalışılan ortam, içinde bulunulan psikolojik ve fiziksel çevre şartları çalışanları oldukça zorlamaktadır. Bu nedenle, güvenli ve sağlıklı bir kurtarmanın oluşabilmesi için afet çalışmalarında görevli ekiplerin sağlıklarının ve güvenliklerinin sağlanması gerekir. Buna ek olarak, afet çalışanlarının İş Güvenliği (İG) kültürüne sahip olmaları, çalışma ortamlarında gerekli İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) tedbirler ve önlemlerin alınmış olması, risklerin ve tehlikelerin minimum düzeye indirilmiş olması gerekmektedir. Çalışma ortamlarının yüksek seviyede riskler içermesi nedeniyle itfaiye ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ekiplerinde görevli saha çalışanlarının üst seviyede İG kültürüne sahip olması gerekmektedir.

Çanakkale ili bulunduğu konum itibari ile sıklıkla afetlere maruz kalmakta ve afet çalışanları kendi güvenliklerini yok sayarak çalışmalarını sürdürmektedirler. Bu çalışmanın amacı, Çanakkale ili merkezindeki itfaiye ve AFAD ekiplerinde sahada görevli personellerin İG faaliyetlerine katılım düzeyleri ile İG farkındalık ve yetkinliklerinin belirlenen bazı demografik özelliklere göre değişimini araştırmak ve değerlendirmektir. Bu amaçla, Çanakkale merkezinde bulunan itfaiye ve AFAD kurumlarında sahadaki ekiplerde görevli personellerin İG kültürü düzeylerini belirlemek üzere 2 ölçekli, likert tipi, 44 maddelik bir anket hazırlanmış ve personellere yüz yüze uygulanmıştır. Çanakkale ili merkezinde sahada görev yapan tüm personel sayısı 65 kişi olup 60 kişi ile anket yapılmıştır. Araştırmanın sonuçları IBM SPSS 22.0 programında analizlenmiştir. Analizlerden elde edilen sonuçlara göre itfaiye ve AFAD ekiplerinin İG faaliyetlerine katılımı, İG farkındalık ve yetkinlikleri ile çalışanların demografik özelliklerinden olan isg eğitimi alma durumu ve eğitimleri faydalı bulma gibi değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkilerin olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İş güvenliği, AFAD, İtfaiye, İş güvenliği kültürü

OCCUPATIONAL SAFETY CULTURE OF FIREFIGHTERS AND AFAD EMPLOYEES: ASSESSMENT OF EMPLOYEE SAFETY AWARENESS AND COMPETENCIES AND THEIR PARTICIPATION IN OCCUPATIONAL SAFETY ACTIVITIES ACCORDING TO THEIR DEMOGRAPHIC FACTORS

Abstract

Our country is frequently exposed to disasters due to its location and climatic structure. Disaster management, coordination and teams are very important because of the direct or indirect effects of disasters. Working environment in disaster management, and the psychological and physical environmental conditions in the country are challenging the employees. For this reason, the health and safety of the teams involved in disaster activities should be ensured in order to create a safe and healthy rescue. In addition, disaster workers must have Occupational Safety (OS) culture, necessary Occupational Health and Safety (OHS) measures must be taken in work environments, and risks and hazards must be minimized. As the working environments contain high levels of risks, disaster employees working in the fire department and Disaster and Emergency Management Presidency (AFAD) teams must have a high level of culture.

Çanakkale province is frequently exposed to disasters as a result of its location and disaster workers continue their activities by ignoring their own security. The purpose of this study is to demonstrate the level of participation of the personnel working in the firefighting and AFAD teams in the center of Çanakkale in the activities of the field and the need for their awareness and competence in the field. For this purpose, a 2-scale, Likert-type 44-item questionnaire applied face-to-face was prepared to determine the occupational safety culture levels of the staff in the teams at the firefighters and AFAD institutions in the center of Çanakkale. The number of all personnel working in the field in the center of Çanakkale is 65 people and a survey has been conducted with 60 people. The results of the research were analyzed in IBM SPSS 22.0 program. Obtained from analysis, a statistically significant relationship has been determined between variables such as participation of firefighters and AFAD teams in OS activities, awareness and competencies of the employees, and the status of employees receiving training and training.

Keywords: Occupational safety, AFAD, Fire department, Occupational safety culture

KONYA

07 HAZİRAN 2020

YATAY TİP TOPRAK KAYNAKLI ISI POMPASININ SOĞUTMA PERFORMANSININ SİVAS İLİ İÇİN DENEYSEL İNCELENMESİ

Ferhat KILINÇ

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Yasemin GÖKSEL

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışmada Sivas ili iklim şartlarında yatay tip toprak kaynaklı ısı pompasının Temmuz ayına ait sıcaklık değerleri kullanılarak soğutma performansı incelenmiştir. Dört farklı derinlikten toprak sıcaklıkları, iç ve dış ortama ait sıcaklıklar, ısı pompası elemanlarının giriş çıkış sıcaklık ve basınç değerlerinin ölçümü yapılmıştır. Temmuz ayına ait üç gün (19-21-24) için farklı derinliklerdeki toprak sıcaklıkları, iç ve dış ortam sıcaklıkları, soğutucu akışkanın pompaya giriş/çıkış sıcaklıkları, kompresör giriş/çıkış basınçları, soğutma suyu debisi ve güç tüketimleri değerleri ölçümleri gün aşırı kayıt altına alınmıştır. Kayıt altına alınan verilerden elde edilen değerleri kullanarak ısı pompası ve sistem için soğutma performansı katsayıları hesaplanmıştır. Isı pompası için hesaplanan en yüksek performans katsayısı değeri 4.32 iken sistem için en yüksek 3.56 olmuştur. Ortalama performans katsayısı değerleri ise ısı pompası ve sistem için sırasıyla; 4.24 ve 3.46 olarak hesaplanmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçların literatür ile uyumlu olduğu görülmüştür. Özellikle son yıllarda küresel ısınma sebebiyle soğuk iklim bölgelerinde de etkisi görülen sıcaklık ortalamalarındaki artışlar soğutma ihtiyacını da beraberinde getirmektedir. Sivas ili için yapılan bu çalışmanın hem ülkemiz hem de benzer iklim koşulları için örnek olacağını ümit etmekteyiz.

Anahtar Kelimeler : Toprak kaynaklı ısı pompası, soğutma analizi, performans katsayısı (COP).

OTOMOTİV YETKİLİ VE ÖZEL SERVİSLERDE ÇALIŞAN TEKNİK PERSONELLERİN İŞ GÜVENLİĞİ FARKINDALIĞI VE YETKİNLİĞİ, KADERCİLİK, İŞ GÜVENLİĞİ EĞİTİMİ AÇISINDAN İŞ GÜVENLİĞİ KÜLTÜRLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Ali Rıza MOTORCU

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi

Sedat TAYYAR (Yüksek Lisans Öğrencisi)

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü

Özet

Otomotiv servislerine gelen araçların büyük çoğunluğu periyodik bakım işlemleri görmektedir. Bunun yanı sıra kaza ya da arıza sebebiyle ihtiyaç duyulan tamir ve onarım işlemleri için yetkili ya da özel servislere başvuru sayıları oldukça fazladır. Bu servislerde bakım onarım faaliyetleri için önerilen prosedürlere ve talimatlara uyulmadığı takdirde çalışan teknik personeller büyük ve küçük iş kazalarına maruz kalmakta, bu kazalar sonunda yaralanmalar hatta ölümler gerçekleşebilmektedir. İşletmelerin ve çalışanların yüksek derecede İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) kültürüne sahip olması iş kazalarının önlenmesinde önleyici tedbirler arasında yer almaktadır. Çanakkale ili merkezinde bakım ve onarım işlerini yürüten yetkili ve küçük ölçekli özel servisler faaliyet göstermektedir. Bu çalışmada, yetkili ve özel oto servislerinde bakım-onarım, oto boya ve kaporta işlerinde çalışan teknik personellerin (tekniker, teknisyen, usta, kalfa, çırak vb.) iş güvenliği kültürleri (İGK), iş güvenliği eğitimi (İGE), iş güvenliği farkındalığı ve yetkinliği (İGFY) ve kadercilik ölçekleriyle değerlendirilmiştir. Araştırmanın evrenini Çanakkale ili merkezinde oto servis bakım ve onarım işlerinde faaliyet gösteren yetkili ve küçük ölçekli özel işyerleri oluşturmaktadır. Çalışmanın örnekleme 50'si yetkili servis, 55'i özel servislerde olmak üzere bakım-onarım, oto kaporta ve boya, elektrik işlerinde çalışan toplam 105 teknik personelden oluşmaktadır. Araştırma evreninden rastgele seçilmiş personellere yüz yüze anketler uygulanmıştır. Anket verileri SPSS 22.0 istatistiksel paket programı kullanılarak çözümlenmiş ve analiz edilmiştir. Araştırmada, yaş, eğitim durumu, meslekteki çalışma yılı, çalışılan servis türü ve İSG eğitimi alma durumu gibi demografik değişkenlere bağlı olarak teknik personellerin İGE, İGFY ve kadercilik ölçekleri arasındaki ilişkiler analiz edilmiş ve değerlendirilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen bulgular literatür ve ülkemizde iş güvenliği konusunda yaşanan son gelişmeler çerçevesinde tartışılarak, uygulayıcılara ve karar alıcılara önerilerde bulunulmuştur. Yapılan istatistikî çözümlenmeler sonucunda çalışılan servis türü ile İGE, İSG eğitimi alma durumu ile İGE ve kadercilik anlayışları arasında anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş güvenliği, İş güvenliği kültürü, Otomotiv özel servis, Otomotiv yetkili servis, İstatistiksel analiz

EVALUATION OF OCCUPATIONAL SAFETY CULTURES IN TERMS OF OCCUPATIONAL SAFETY AWARENESS AND COMPETENCE, FATALISM, OCCUPATIONAL SAFETY TRAINING OF TECHNICAL PERSONNEL WORKING IN AUTOMOTIVE AUTHORIZED AND SPECIAL SERVICES

Abstract

The vast majority of vehicles coming to automotive services undergo periodic maintenance. In addition, the number of applications to authorized or special services for repairs and repairs needed due to accident or malfunction is quite high. In these services, if the procedures and instructions recommended for maintenance and repair activities are not followed, technical personnel working are exposed to major and minor occupational accidents. The high level of occupational health and safety (OHS) culture of businesses and employees is among the preventive measures in the prevention of occupational accidents. Authorized and small-scale special services operating in the center of Çanakkale are operating. In this study, the occupational safety (OS) cultures of the technical personnel working in the authorized and private auto services, OS awareness and competence; it was evaluated with fatalism scales. The universe of the research is the authorized and small scale private workplaces operating in the auto service maintenance and repair works in the center of Çanakkale. The sample of the study consists of a total of 105 technical staff working in maintenance and repair, auto body and paint and electrical works. Face to face questionnaires were applied to randomly selected staff from the research universe. Survey data were analyzed using SPSS 22.0 statistical software. In the research, the relationships among technical personnel's awareness and competence, and the training and fatalism perceptions were analyzed and evaluated depending on demographic variables such as age, education status, year of employment in the profession, type of service worked and training in OS. It has been determined that there is a significant relationship between the type of service studied and the status of the OS training, the status of the OS training and the perception of OS training culture and fatalism.

Keywords: Occupational safety, Safety culture, Automotive special service, Automotive authorized service, Statistical analysis.

İŞ GÜVENLİĞİ DENETİMLERİNİN ÇALIŞAN TEKNİK PERSONELLERİN İŞ GÜVENLİĞİ KÜLTÜRLERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ: OTO SERVİSLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Doç. Dr. Ali Rıza MOTORCU

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi

Sedat TAYYAR (Yüksek Lisans Öğrencisi)

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü

Özet

Çalışma hayatında her gün birçok iş kazası meydana gelmekte ve çalışanlar işleri ile ilgili risklere maruz kaldıkları durumlarda mesleki hastalıklara yakalanmaktadırlar. İşyerinde İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) ile ilgili her türlü önlemi almak işverenin, alınan bu önlemlere uymak ise işçinin görevidir. İş kazaları ve meslek hastalıklarında hem işveren hem de çalışanlar maddi ve manevi zarara uğramaktadır. İşin ekonomik boyutları da düşünüldüğünde (tedavi bakım giderleri, tazminatlar vb.) iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi için mevzuata uygun bir şekilde denetimlerin yapılması gerekmektedir. Yapılan denetimlerin işverenler ve çalışanlar üzerinde olumlu etkileri şüphesiz oldukça fazladır. Bu çalışmada, İş Güvenliği (İG) denetimlerinin Çanakkale ilinde faaliyet gösteren oto servislerindeki çalışan teknik personellerin İş Güvenliği Kültürlerine (İGK) etkisi araştırılmıştır. Araştırmanın evrenini Çanakkale ili merkezinde oto bakım ve onarım faaliyetlerini sürdüren oto yetkili servis (OYS) ve oto özel servisleri (OÖS) oluşturmaktadır. Çalışmanın örnekleme 50'si yetkili servis, 55'i özel servislerde olmak üzere bakım-onarım, oto kaporta ve boya, elektrik işlerinde çalışan toplam 105 teknik personelden oluşmaktadır. Araştırma evreninden rastgele seçilmiş personellere yüz yüze anketler uygulanmıştır. Anket verileri SPSS 22.0 istatistiksel paket programı kullanılarak çözümlenmiş ve analiz edilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen bulgular tartışılarak önerilerde bulunulmuştur. Yapılan istatistiksel çözümlenmeler ve değerlendirmeler sonucunda işletmelerde İG denetimi yapılma durumu ile İGK ölçekleri (yönetim bağlılığı, iş güvenliği önceliği, iş güvenliği iletişimi, iş güvenliği eğitimi, çalışan katılımı ve kadercilik) arasında anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Oto yetkili ve özel servisler, İş güvenliği, İş güvenliği kültürü, İş güvenliği denetimi, İstatistiksel analiz

INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF OCCUPATIONAL SAFETY INSPECTIONS ON WORK SAFETY CULTURES OF WORKING TECHNICAL STAFF: A RESEARCH ON AUTO SERVICES

Abstract

Many work accidents occur every day in working life and employees get occupational

diseases when they are exposed to risks related to their jobs. It is the duty of the employer to take all kinds of measures related to Occupational Health and Safety (OHS) in the workplace and to comply with these measures taken by the employer. In work accidents and occupational diseases, both employers and employees suffer financial and moral damage. Considering the economic aspects of the work (treatment, maintenance expenses, compensation, etc.), audits should be carried out in accordance with the legislation to prevent work accidents and occupational diseases. The positive effects of the audits on employers and employees are undoubtedly quite high. In this study, the effect of the Occupational Safety Inspections (OSI) on the Occupational Safety Cultures (OSC) of the technical staff working in the auto services operating in Çanakkale was investigated. The universe of the research is the authorized and private auto services that carry out auto maintenance and repair activities in the Çanakkale centrum. The sample of the study consists of a total of 105 technical staff working in maintenance and repair, auto body and paint and electrical works, of which 50 are authorized services, 55 are in private services. Face to face questionnaires were applied to randomly selected staff from the research universe. Survey data were analyzed using SPSS 22.0 statistical software. The findings of the analysis were discussed and suggestions were made. As a result of the statistical analysis and evaluations, it has been determined that there are significant relationships between the status of the OHS inspections in the enterprises and the OSC scales; management commitment, occupational safety priority, occupational safety communication, occupational safety education, employee participation and fatalism.

Keywords: Auto authorized and special services, Occupational safety, Occupational safety culture, Occupational safety inspection, Statistical analysis

KONYA

07 HAZİRAN 2020

ON SOME MONOTONIC PROPERTIES AND LOGARITHMIC CONCAVITY OF GENERALIZED k -BESSEL FUNCTION

Asistant Prof. Dr. İbrahim AKTAŞ

Karamanoğlu Mehmetbey University

ÖZET

In the present study, our main objective is to determine some monotonic properties of generalized k -Bessel function by using Hadamard product representation (or Weierstrassian decomposition) of the generalized k -Bessel function and some earlier results on power series. We also investigate sign (positivity and negativity) of the generalized k -Bessel function on some sets. These sets mentioned has been formed by using the n th positive zeros of the generalized k -Bessel function. Moreover, we show also that the generalized k -Bessel function is strictly logarithmically concave on some of the mentioned sets. In addition to above, by giving some special values to the parameters we conclude some corollaries concerning classical Bessel and modified Bessel functions. At the end of this study, as an application, we give some specific examples concerning the monotonic properties, the negativity and the positivity, and the strictly logarithmically concavity of the some basic trigonometric and hyperbolic functions. In building these examples we are using the relationships between Bessel-type special functions (like classical Bessel function and modified Bessel function) and the mentioned trigonometric and hyperbolic functions. It is important to emphasise here that the logarithmic derivative, the infinite product representation and the positive real zeros of the generalized k -Bessel function, and famous *Cauchy-Hadamard* theorem play an important role in order to prove our main results.

Anahtar Kelimeler : k -Gamma functions, k -Bessel function, monotonicity, log-concavity.

On The Second Centralizer of IA Automorphisms in Free Nilpotent Lie Algebras

Özge Öztekin*

Department of Mathematics, Gaziantep University
Gaziantep, Turkey
*ozgeoztekin@gantep.edu.tr

Abstract.

Let L_m be the free m generated Lie algebra over a field K of characteristic zero, $m \geq 2$ with free generators x_1, x_2, \dots, x_m and let $L_{m,n} = L_m / \gamma_n(L_m)$ be the free nilpotent Lie algebra of finite rank m , and nilpotency class $n - 1$ over a field K , where $\gamma_n(L_m)$ is the n th lower central series of L_m . It is freely generated by $\bar{x}_1, \bar{x}_2, \dots, \bar{x}_m$, where $\bar{x}_i = x_i + \gamma_n(L_m)$, $i = 1, 2, \dots, m$. For the sake of implicity, we write x_i , instead of \bar{x}_i , $i = 1, 2, \dots, m$. By $Aut(L_{m,n})$, we denote the automorphism group of all automorphisms of $L_{m,n}$. An automorphism $\varphi \in Aut(L_{m,n})$ is called an IA automorphism if it is identical modulo the commutator ideal of $L_{m,n}$. We have another way to think about IA automorphisms. Let φ be an IA automorphism of $L_{m,n}$. Then corresponding to $u \in L_{m,n}$ there is an element $v \in L'_{m,n}$ such that $\varphi(u) = u + v$, that is, if φ is an IA automorphism then for every $u \in L_{m,n}$, we have $\varphi(u) - u \in L'_{m,n}$. The set of all IA automorphisms of $L_{m,n}$ forms a subgroup of $Aut(L_{m,n})$. This group is denoted by $IAut(L_{m,n})$.

Although we can find studies about the centralizer of automorphisms in groups [1,2], the corresponding problems for free Lie algebras (see [3]) are very rare in the literature.

In this work we introduce the notion of second centralizer and autocommutator subalgebras of θ_1, θ_2 , where θ_1, θ_2 are arbitrary automorphisms of $L_{m,n}$. We give some properties of this notion for the IA automorphisms and we find sufficient conditions for autocommutator subalgebras of IA automorphisms to be ideal of $L_{m,n}$.

Keywords: Second centralizer; free nilpotent Lie algebra; IA-automorphism.

KONYA

07 HAZİRAN 2020

Kaynaklar

1. M. B. Asl, M. R. R. Moghaddam, "Second centralizers and autocommutator subgroups of automorphisms" Hacettepe Journal of Mathematics & Statistics 2019, 48 (6) (2019), 1808 – 1814.
2. Moghaddam, M. R., Safa, H. 2010. "The group of autocentral automorphisms", Group Theory Conf., Ferdowsi Uni. of Mashad, Mashad, 81-83.
3. Ö. Öztekin, N. Ekici, "Serbest Nilpotent Lie Cebirlerinin Otomerkezi Otomorfizmleri", Erzincan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi 2019, 12(2), 778-782

ZEYTİN KARASUYUNDAN İZOLE EDİLEN MİKROORGANİZMALARIN SÜT PIHTILAŞTIRMA ÖZELLİKLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Taner ŞAR

Gebze Teknik Üniversitesi

İstanbul Üniversitesi

ÖZET

Peynir üretiminin en temel aşamalarından biri sütün pıhtılaştırılması işlemidir. Sütün pıhtılaştırılmasında genellikle geviş getiren hayvanların yavrularının şirdenlerinden elde edilen kimozen (rennin) enzimi kullanılmaktadır. Hayvansal kaynaklı kimozen enzimine alternatif çeşitli bitkisel ve mikrobiyal kaynaklı pıhtılaştırıcılar da kullanılmaktadır. Zeytin kara suyu ise zeytinyağı oluşumu esnasında zeytin püresinin işlenmesi sonrasında açığa çıkan yağlı bir endüstriyel işleme suyudur. Zeytin kara suyundan çeşitli biyoteknolojik uygulamalara yönelik farklı türde bakteri, maya ve küf formları izole edilebilmektedir. Benzer şekilde zeytin kara suyundan laktik asit bakterileri izole edilebilir. Yapılan bu çalışmada, zeytin kara suyundan sütün pıhtılaştırıcı özelliğe sahip potansiyel mikroorganizmaların izolasyonu amaçlanmıştır. Sütün pıhtılaştırıcı özelliğe sahip olan mikroorganizmaların izolasyonu için öncelikle zeytin kara suyu çeşitli oranda steril saf su ile sulandırılmış ve ardından çeşitli katı besi ortamlarına (LB; Luria Bertani, BSM; *Bifidus* Seçici besiyeri ve M17; *Streptococcus* Seçici besiyeri) ekimi gerçekleştirilmiştir. LB besiyerine ekimi yapılan kültürler aerobik ortamda 28°C’de 24 saat süre ile, BSM ve M17 besiyerlerine ekimi yapılan kültürler ise anaerobik ortamda 28°C’de 48-72 saat süre ile inkübasyonları gerçekleştirilmiştir. İnkübasyon sonrası farklı özellik gösteren koloniler rastgele seçilmiş ve aynı ortam koşullarında tekrardan inkübe edilmiştir. Katı besi ortamlarında gelişen koloniler sıvı besi ortamlarında 28°C’de 24 ve 72 saat süre ile üremeleri gerçekleştirilmiştir. Sıvı besi ortamında büyütülen kültürler sütün ortamlarına aktarılmış ve 28°C’de bir gece boyunca inkübe edilmiştir. İnkübasyon sonrasında BSM besi ortamından izole edilen 28 izolatın sütün pıhtılaştırdığı ve peynir oluşturabildiği saptanmıştır. İzole edilen muhtemel *Bifidobacteria* suşlarının karakterizasyonunun tamamlanması ve zeytin kara suyunda üretilebilmesi ile biyoteknolojik üretim süreçlerinde önemli bir alan oluşturulabilecektir. Ayrıca, izole edilen suşların enzimlerinin tanımlanması ile peynir gibi çeşitli probiyotik sütün ürünlerinin üretimi gibi sanayiye yönelik yeni araştırma alanları oluşturulabilecektir.

Anahtar Kelimeler : Zeytin kara suyu, peynir oluşumu, sütün pıhtılaştırıcılar, *Bifidobacteria*.

EVALUATION OF SCAVENGING ACTIVITY OF BEE PRODUCT ASSESSED BY FREE RADICAL ASSAYS *IN VITRO*

Ekrem DARENDELİOĞLU

Bingöl Üniversitesi

ABSTRACT

During last decade, attention in functional, balanced and healthier nutrient products has rapidly been increased. A myriad of food production businesses try to discover some natural nutrient sources with high dietary value with likely of health upgrade and decrease of severity of diseases. Consequently, some food producers give much interest to bee products which include pollen, honey, propolis and royal jelly. In recent years, these products are used as functional nutrient that increase dietary value and possess advantages to physiological or psychological health. Bee products are shown to have many health-promoting activities some of which include anti-bacterial, anti-oxidant, anti-inflammatory and anti-tumor properties. Assessments of antioxidant activities of natural products are crucial owing to their usages in medicine, food and cosmetic industries. One way to assess antioxidant activity is assessment of scavenging activities of the compounds using free radical assays such as 2,2-diphenyl-1-picrylhydrazyl (DPPH) assay which is characteristically utilised for estimation of free radical scavenging activity of the anti-oxidant molecules and thought as one of the standard and easy to carry out colorimetric methods for the assessment of anti-oxidant activities of compounds. The H₂O₂ radical scavenging effect was also investigated to decipher the anti-oxidant potential of the bee product. The abundant hydrogen radical source in biological systems is H₂O₂ which may likely result in severe damages to the cells and cell membranes. The aim of this study was to explore radical scavenging activities of bee product (Bingöl Royal Jelly) by DPPH and H₂O₂ radical scavenging assays *in vitro*. The results of the present study demonstrated potential *in vitro* antioxidant capacity of the bee product.

Keywords: Bee product, Bingöl Royal Jelly, DPPH, radical scavenging

THE USE OF SOME *TRICHODERMA BREVICOMPACTUM* ISOLATES ON THE CONTROL OF *SCLEROTINIA SCLEROTIORUM* (LİB) DE BARY IN SUNFLOWER

Raziye Koçak

Selçuk University

Nuh Boyraz

Selçuk University

ÖZET

Toprak kaynaklı hastalıklardan biri olan *Sclerotinia sclerotiorum* bütün dünyada geniş konukçuya sahip olması ve toprakta uzun süre hayatta kalabilmesinden dolayı büyük tehdit olup, kontrol edilmediğinde verim ve kalite kaybına neden olmaktadır. *Sclerotinia sclerotiorum*'un kontrolünde kullanılan fungusitlerin ve kültürel mücadelenin zamanla yetersiz kalmasından dolayı biyolojik mücadele çalışmaları önem kazanmıştır. Özellikle *S. sclerotiorum*'a karşı biyolojik kontrol uygulamaları ekonomik olmasının yanında inokulum potansiyelinin ve hastalık miktarının azaltılmasında da süreklilik sağlaması açısından önemlidir. Toprak patojenlerinin biyolojik mücadelesinde kök çevresindeki rizosferde doğal olarak bulunan ve bitki kökleri ile faydalı etkileşim içinde olan mikroorganizmaların önemi gittikçe artmakta ve bu mikroorganizmalar biyolojik mücadelede en çok kullanılan bakteriyel ve fungal antagonistlerdir. Bunların arasında *Trichoderma* türleri saprofit karakterli olan ve çok geniş bir alana yayılmış fungal biyoajanlar olarak çok kullanılan antagonistler olarak bilinmektedir.

Ayçiçek ekim alanlarında kök ve kök boğazı çürüklüğü (*Sclerotinia sclerotiorum*)'nde biyolojik kontrol imkânlarının araştırılması amacı ile vejetasyon döneminde hastalık belirtisi gösteren tarlalardan toprak ve bitki örnekleri alınarak izolasyonlar yapılmıştır. Yapılan izolasyonlar sonucunda *Trichoderma* cinsi iki antagonistik fungal etmen ile karşılaşılmış ve bunların tanıları yapılarak *Trichoderma brevicompactum*'a (T1 ve T2) ait oldukları tespit edilmiştir. Bu izolatlar *in vitro* ve *in vivo* şartlarda test edilerek *S. sclerotiorum*' a karşı antagonistik etkileri belirlenmiştir. *Trichoderma* türleri patojenlere karşı farklı mekanizmalar kullanarak antagonist etki göstermektedirler. *Trichoderma brevicompactum*'a ait iki izolat patojen fungusu parazitleme (Hiperparazitizm) yeteneğine sahip olduklarını göstermişlerdir. Testler sonucunda *T. brevicompactum* (T2) izolatının *in vitro* çalışmalarda daha güçlü

hiperparazitik (mikoparazitizm) etkili biyolojik mücadele ajanı fungus olduğu ve *S. sclerotiorum*'un gelişimini *in vivo* da %93,28-97,51 oranında azalttığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ayçiçeği, Antagonist, *Sclerotinia sclerotiorum*, *Trichoderma*

THE USE OF SOME *TRICHODERMA BREVICOMPACTUM* ISOLATES ON THE CONTROL OF *SCLEROTINIA SCLEROTIORUM* (LİB) DE BARY IN SUNFLOW

ABSTRACT

Sclerotinia sclerotiorum, as a soil originated pathogen, is a great danger in agriculture since it has a wide range of hosts and can remain in soil for a long term, hence it causes yield and quality losses when it is not controlled. In the control of *Sclerotinia sclerotiorum*, the biological control studies have gained importance since fungicides and cultural control methods were not sufficient. It is important that the biological control applications against *S. sclerotiorum* help decrease the inoculum potential and the incidence of diseases besides being an economical method. The importance of the microorganisms that live around the rhizosphere and mutually enhance plant growth is becoming more important and these microorganisms are among the most used bacterial and fungal antagonists. *Trichoderma* species are saprophytic in nature and show great occurrence in nature.

To determine the possibility of biological control in root and crown rot (*Sclerotinia sclerotiorum*), during vegetation period, soil and plant samples were collected from sunflower plantation areas, which show the disease symptoms and the isolation of the microorganisms were performed on these samples. Two potential fungal biological control agents, which belong to *Trichoderma* genus (T1 and T2) were isolated. The isolates were identified as *Trichoderma brevicompactum*. It was determined that these two isolates show antagonistic effects against *S. sclerotiorum* both *in vitro* and *in vivo*. *Trichoderma* species show antagonistic effects employing different mechanisms of action. Both *Trichoderma brevicompactum* isolates showed hyperparasitism mode of action. As a result, *T. brevicompactum* (T2) showed higher hyperparasitism (mycoparasitism) compared to the T1 strain *in vitro*. It remarkably showed between 93.28 and 97.51% growth inhibition of *S. sclerotiorum* *in vivo*.

Keywords: Sunflower, Antagonist, *Sclerotinia sclerotiorum*, *Trichoderma*

THE BASIC PRINCIPLES OF CREATING AN EFFECTIVE BIORISK MANAGEMENT SYSTEM

Muhammed Zia-Ur Rehman

Pakistan, NUML

The application of the system approach allows to effectively identify, monitor and manage various aspects of biosafety and biosecurity of laboratory activities. For the effective implementation of the system approach, the principle of continuous improvement is applied. This principle is realized by applying a cycle consisting of planning, implementation, analysis and improvement phases of the organization's processes and actions aimed at achieving the set goals.

To increase the effectiveness of management of biorisk, the organization should pay attention to the causes of inconsistencies and undesirable events. Systematic identification of non-conformities and corrective actions contribute to more effective implementation of activities and control of biorisk. The key factors ensuring the creation and implementation of a biorisk management system include:

Commitment and commitment of top management:

- allocation of necessary resources, prioritization and exchange of information on biosafety and biosecurity policies;
- introduction of a biorisk management system in all divisions of the organization;
- identification of opportunities for improvements and application of preventive actions, identification of initial causes of dangerous events and prevention of their recurrence.

Keywords: biorisk, management, prevention of biorisk

KONYA
07 HAZİRAN 2020

CASE OF FIBROSARCOMA IN A HYBRID CAT**Gokhan AKCAKAVAK¹**

Selçuk Üniversitesi

Erdinc GUNER¹

İzmir Bornova Veteriner Kontrol Enst. Müd.

Faruk AKARSLAN¹

Selçuk Üniversitesi

Zeynep CELİK¹

Selçuk Üniversitesi

ABSTRACT

In this presentation, the case of fibrosarcoma in a 5-year-old male hybrid cat was described pathologically. A chickpea-sized mass was formed in the gluteal region approximately a year ago, and then the patient was brought to Selçuk University Animal Hospital, and then the mass was extracted and brought to the pathology laboratory. It was seen that the mass brought was 5x2x1 cm in size and had a pink rose. In addition, it was observed that the outer surface was rough and the cross section was hard and white in color. After determining the tissue samples in 10% formol, routine tissue follow-up was performed. Afterwards, it was stained with Hemotoxylin Eosin (HE) and examined under a light microscope. The histopathological examination showed vortex structures where the fibroblasts and collagen threads were mixed together. Atypical cell properties and hyalinized collagen were noted in these cells. In addition, mononuclear cell infiltration, new vessel formation and tumor embolism were noted with tumor cells. Fibrosarcoma is especially confused with peripheral nerve sheath tumors and tumors such as leiomyosarcoma. In fibrosarcoma, collagen stroma structure can be seen more clearly than PNST and leiomyosarcoma, and also special stains such as Masson's trichrome stain can distinguish collagen and smooth muscle. In recent years, the incidence of using adjuvant vaccines with aluminum has increased. As a result, in this case, the case of fibrosarcoma resulting from vaccination was presented in order to contribute to the veterinary oncology literature.

Keywords; fibrosarcoma, oncology, pathology, cat

SUMAK (*Rhus coriaria*) ve ET ÜRÜNLERİNDE FONKSİYONEL KULLANIMI**Mahmood Shakir MAHMOOD**

Selçuk Üniversitesi

Prof. Dr. Cemalettin SARIÇOBAN

Selçuk Üniversitesi

ÖZET

Sumak Arap dünyasında yaygın olarak kullanılan bir baharattır. Toz olarak kullanılmasına rağmen, doğal hali bir meyvedir. Anacardiaceae ve *Rhus* cinsinden Sumac, *Rhus coriaria* bitkisinin baharat ürününü belirtmek için kullanılan genel bir isimdir. Sumak kelimesinin etimolojisinin Arapçada “koyu kırmızı” anlamına gelen “summāq”dan geldiğine inanılmaktadır. Diğer taraftan ise Süryanice “Sumaga” kelimesinden türetildiğine inanılır ve bu da “kırmızı” anlamına gelir. *Rhus coriaria*, gıda, kozmetik ve ilaç endüstrilerindeki artan kullanımı, gıdaların renklendirilmesi veya korunması ve veterinerlik uygulamaları nedeniyle çekici bir ekonomik öneme sahiptir. Bununla birlikte, kullanımı, büyük potansiyeline rağmen, başka türlü çok az kullanımla, genellikle gıda çeşni ile sınırlıdır. *Rhus coriaria*'nın ana bileşenlerini ve biyoaktif bileşiklerini ve ayrıca yağ asidi kompozisyonunu tanımlamak için çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Ayrıca, potansiyel terapötik etkisi, antibakteriyel gücünü, antifungal, antioksidan ve aneljezik etkilerini tanımlayan çeşitli çalışmalarla değerlendirilmiştir. Ayrıca, antilipidemik ve hipoglisemik etkilerinin etkili olduğu belirlenmiştir. Ayrıca araştırmacılar, gıda endüstrisinde kullanımı için koruyucu, antioksidan, et gevrekleştirici (tendirizer), et koruyucu ve renklendirici olarak potansiyeli olduğu analiz edilmiştir. Sadece bununla sınırlı kalmamakla birlikte, dış çürüğünün ve plağın ana bakteri nedeni olan *Streptococcus mutans*'ı etkili bir şekilde baskıladığı, deniz suyunda ve dış hekimliğinde çeliği inhibe etme potansiyeline sahip olduğu da gösterilmiştir.

Bu bitkinin tüm umut verici potansiyelini araştırmak için, çekici fonksiyonel gıda ve nutrasötiklerin kaynağı için hala birçok çalışma yapılabilir. Ayrıca, bitki ekstralarının ve bileşenlerin biyoaktivitesinin daha iyi anlaşılması ve böylece bitki ekstralarının gıda biliminde daha fazla kullanılması için *Rhus coriaria* bileşenlerinin daha fazla etki mekanizması oluşturulmaya ihtiyaç vardır.

Et kalitesi büyük ölçüde müşterilerin memnuniyeti tarafından belirlenir. Çok boyutlu özelliklere dayanmasına rağmen, renk, koku ve yağ içeriği gibi bazı özellikler tüketicilerin seçimini doğrudan etkiler. Ayrıca, pişirmeden sonra hayvan kesiminin hassasiyeti et kalitesinin

tadını, lezzetini belirleyen ve satın almayı etkileyen ana faktörlerdir. Et kalitesi bu faktörlere bağlı olmakla birlikte dışarıdan kullanılacak çeşitli baharatlarla geliştirilmesi üzerine çalışmalar da bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Gevrekleştirme, Et, Sumak, *Rhus coriaria*,

ET AMBALAJINDAKİ GELİŞMELER

Mahmood Shakir MAHMOOD

Selçuk Üniversitesi

Prof. Dr. Cemalettin SARIÇOBAN

Selçuk Üniversitesi

ÖZET

Gıdaların ambalajlanması, ürün korumasının orijinal işlevinin ötesindedir ve ambalajlı ürün için ve ambalajlanmış ürün hakkında birçok işlev sağlar. Ambalaj ve ambalajla ilgili ürün özellikleri, tüketicilerin satın alma niyetlerini ve kararlarını etkiler. Böylece görünüm, su bağlama (veya tutma) kapasitesi, renk, mikrobiyal kalite, lipit stabilitesi, besleyici değer ve lezzetlilik (doku, lezzet, aroma) önemli et özellikleridir. Bu, arzu edilen muhafaza, ürün bakımı ve koruması ve ambalaj ürünleri hakkında bilgi ile tüketicinin rahatlığını ve kullanılabilirliğini sağlamak için bu özelliklerin bozulmasını sürdürmek ve engellemek için ambalajın tasarımını gerektirir. Ambalajlama işlevleri ve özellikleri daha ayrıntılı olarak özel koruma, koruma, kullanım kolaylığı ve iletişim rolleri olarak sınıflandırılmıştır. Ambalajlama sadece bir ürünü hemen çevreleyen malzemeler değil, belirli fonksiyonel ve / veya pazarlama gereksinimlerini karşılamak için ürün, işleme, işçilik ve makinelerin sentezidir. Bu işlevler dağıtım, depolama ve ticaretin tüm yönleriyle ilgili olarak; çevreleme, koruma, muhafaza, paylaşırma, birimleştirme, uygunluk ve iletişimidir.

Ambalajlama ile et ve et ürünleri, kullanıcılara ara tüccarların, işlemeçilerin veya son tüketicilerin güvenli ve sağlıklı bir durumda uygun şekilde porsiyonlanmış ürün sağlamalıdır. Et ambalajlama, ürün hasarını ve ambalaj bütünlüğünün kaybını tehdit eden fiziksel bir ortamda işlev yapmak zorundadır; sıcaklık, nem, ışık, oksijen ve mikrobiyolojik zorlukları gösteren bir iklim ortamı; işlevsel, psikolojik ve yasal unsurları içeren karmaşık bir insan ortamıdır. Etin ambalajlanması, çiğ soğutulmuş ve işlenmiş etler için diğer gıda paketleme türleriyle aynı veya benzer faydalar sağlar. Hava geçirgen ambalajlar çiğ soğutulmuş kırmızı et için en yaygın olmasına rağmen, vakum ve modifiye atmosfer ambalajı daha uzun raf ömrü sunar. Et ambalajındaki büyük ilerlemeler yaygın olarak kullanılan plastik polimerlerde gerçekleşirken, biyo bazlı malzemeler ve kompozit ambalajlara entegrasyonları işlevsellik ve sürdürülebilirlik için çok dikkat çekmektedir. Şu anda, aktif ve akıllı ambalajlama, birçok seçenek geliştirilmesine ve araştırılmasına rağmen, et özelliklerini stabilize etmek ve geliştirmek için antioksidan, antimikrobiyal ve diğer fonksiyonlar için yaygın olarak kullanılmamaktadır.

Nanoteknolojide kaydedilen ilerlemeler gıda ambalajına ve muhtemelen uygun ve faydalı olduğunda et ambalajına dahil edilecektir. İstenilen bilgilerin iletimi için sensörler kullanan akıllı ambalaj ve güvenlik ve kaliteyi korumak için ambalaj malzemelerinde, ortamlarda veya ürünlerde daha sonra değişiklik yapılmasını isteme hala gelişim aşamasındadır.

Anahtar Kelimeler: Et, Et Ürünleri, Akıllı Ambalajlama, Aktif Ambalajlama, Ambalajlama

